

32012R0748

21.8.2012.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 224/1

UREDBA KOMISIJE (EU) br. 748/2012**od 3. kolovoza 2012.****o utvrđivanju provedbenih pravila za certifikaciju plovidbenosti i ekološku certifikaciju zrakoplova i s njima povezanih proizvoda, dijelova i uređaja te za certifikaciju projektnih i proizvodnih organizacija****(preinačena)****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. veljače 2008. o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Europske agencije za sigurnost zračnog prometa i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 91/670/EEZ, Uredbe (EZ) br. 1592/2002 i Direktive 2004/36/EZ ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 5. stavak 5. i članak 6. stavak 3.,

budući da:

(1) Uredba Komisije (EZ) br. 1702/2003 od 24. rujna 2003. o utvrđivanju provedbenih pravila za certifikaciju plovidbenosti i ekološku certifikaciju zrakoplova i s njima povezanih proizvoda, dijelova i uređaja te za certifikaciju projektnih i proizvodnih organizacija ⁽²⁾ bila je nekoliko puta znatno izmijenjena ⁽³⁾. Kako su potrebne daljnje izmjene, trebalo bi je u interesu jasnoće preinačiti.

(2) Uredbom (EZ) br. 216/2008 uspostavljaju se zajednički bitni zahtjevi za osiguravanje visoke jedinstvene razine sigurnosti civilnog zračnog prometa i zaštite okoliša. Njome se zahtijeva da Komisija donese potrebna provedbena pravila, kako bi se osigurala njihova jedinstvena primjena. Njome je uspostavljena „Europska agencija za sigurnost zračnog prometa” (dalje u tekstu „Agencija”) kako bi pomagala Komisiji u razvoju takvih provedbenih pravila.

(3) Potrebno je utvrditi zajedničke tehničke zahtjeve i upravne postupke za osiguravanje plovidbenosti i ekološke sukladnosti zrakoplovnih proizvoda, dijelova i uređaja, u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008. Takvim zahtjevima i postupcima trebali bi se odrediti uvjeti za izdavanje, održavanje, mijenjanje, privremeno ili trajno oduzimanje odgovarajućih svjedodžaba.

(4) Od organizacija koje se bave projektiranjem i proizvodnjom proizvoda, dijelova i uređaja trebalo bi zahtijevati da ispune određene tehničke zahtjeve kako bi dokazale svoju sposobnost i sredstva za ispunjavanje svojih obveza i ostvarivanje s njima povezanih povlastica. Od Komisije se zahtijeva da donese mjere kojima se određuju uvjeti za izdavanje, održavanje, mijenjanje, privremeno ili trajno oduzimanje svjedodžaba kojima se potvrđuje ispunjavanje takvih zahtjeva.

(5) Pri donošenju mjera za provedbu zajedničkih bitnih zahtjeva u području plovidbenosti Komisija mora voditi računa o tome da one odražavaju najnovija dostignuća i najbolje prakse, uvažavaju globalno iskustvo u području zrakoplova te znanstveni i tehnički napredak i omogućavaju brzu reakciju na utvrđene uzroke nesreća i ozbiljnih nezgoda.

(6) Zbog potrebe osiguravanja ujednačenosti u primjeni zajedničkih zahtjeva u vezi s plovidbenošću i okolišem za zrakoplovne proizvode, dijelove i uređaje, nadležna tijela država članica moraju slijediti zajedničke postupke, a, prema potrebi, Agencija mora procijeniti usklađenosti s tim zahtjevima. Agencija bi trebala izraditi certifikacijske specifikacije i smjernice, kako bi se omogućila potrebna regulatorna ujednačenost.

⁽¹⁾ SL L 79, 19.3.2008., str. 1.

⁽²⁾ SL L 243, 27.9.2003., str. 6.

⁽³⁾ Vidjeti Prilog II.

- (7) U skladu s člankom 69. Uredbe (EZ) br. 216/2008, potrebno je priznati trajnu valjanost svjedodžaba koje su izdane prije stupanja na snagu Uredbe (EZ) br. 1702/2003.
- (8) Kako bi se održala visoka ujednačena razina sigurnosti zračnog prometa u Europi, potrebno je promijeniti zahtjeve i postupke za certifikaciju zrakoplova i s njima povezanih proizvoda, dijelova i uređaja te projektnih i proizvodnih organizacija, posebno kako bi se razradila pravila povezana s dokazivanjem sukladnosti s osnovom certifikacije tipa i sa zahtjevima vezanim uz zaštitu okoliša i kako bi se uvela mogućnost odabira usklađivanja s kasnijim standardima za izmjene certifikata tipa.
- (9) Koncept i složenost pomoćnih pogonskih jedinica (APU) slični su konceptu i složenosti motora zrakoplova, a u nekim se slučajevima čak projekti APU-a izvode iz projekata motora. Stoga su potrebne izmjene odredaba za popravke APU-a, kako bi se uspostavila sukladnost s postupkom popravaka motora.
- (10) Kako bi se na jednostavne zrakoplove na motorni pogon, rekreacijske zrakoplove i s njima povezane proizvode, dijelove i uređaje primijenile mjere koje su razmjerne njihovom jednostavnom projektu i vrsti operacije, održavajući pri tom visoku ujednačenu razinu sigurnosti zračnog prometa u Europi, potrebno je izmijeniti zahtjeve i postupke za certifikaciju tih zrakoplova i s njima povezanih proizvoda, dijelova i uređaja te projektnih i proizvodnih organizacija, posebno kako bi se vlasnicima europskih lakih zrakoplova ispod 2 000 kg (ELA 2) ili ispod 1 200 kg (ELA 1) omogućilo prihvaćanje ugradnje nekih dijelova, koji nisu bitni za sigurnost, bez EASA-inog Obrasca 1.
- (11) Agencija je pripremila nacrt provedbenih pravila te ga je u skladu s člankom 19. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 216/2008 dostavila Komisiji kao svoja mišljenja br. 01/2009 „Mišljenje o mogućnosti odstupanja od koda plovidbenosti u slučaju izmjena projekta”, br. 02/2009 „Mišljenje o izmjeni Naredbe o europskim tehničkim standardima vezanih uz popravak i izmjene projekta”, br. 01/2010 „Mišljenje o pododjeljku J DOA” i br. 01/2011 „Mišljenje o postupku za ELA-e i o „standardnim izmjenama i popravcima”.
- (12) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Odbora Europske agencije za sigurnost zračnog prometa uspostavljenog u skladu s člankom 65. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 216/2008,
- zajednički tehnički zahtjevi i upravni postupci za certifikaciju proizvoda, dijelova i uređaja u vezi s plovidbenošću i zaštitom okoliša te se određuje sljedeće:
- (a) izdavanje certifikata tipa, ograničenog certifikata tipa i dodatnih certifikata tipa te izmjene tih certifikata;
- (b) izdavanje svjedodžaba o plovidbenosti, ograničenih svjedodžaba plovidbenosti zrakoplova, dozvola za letenje i potvrda o ovlaštenom vraćanju u uporabu;
- (c) izdavanje odobrenja projekta popravka;
- (d) dokazivanje sukladnosti sa zahtjevima vezanim uz zaštitu okoliša;
- (e) izdavanje potvrda o buci;
- (f) identifikacija proizvoda, dijelova i uređaja;
- (g) certifikacija određenih dijelova i uređaja;
- (h) certifikacija projektnih i proizvodnih organizacija;
- (i) izdavanje naredaba o plovidbenosti.
2. Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:
- (a) „JAA” znači „Joint Aviation Authorities” (Zajedničke zrakoplovne vlasti);
- (b) „JAR” znači „Joint Aviation Requirements” (Zajednički zrakoplovni zahtjevi);
- (c) „Part 21.” znači zahtjevi i postupci za certifikaciju zrakoplova i s njima povezanih proizvoda, dijelova i uređaja te projektnih i proizvodnih organizacija, utvrđeni u Prilogu I. ovoj Uredbi;
- (d) „Part M” znači primjenjivi zahtjevi za kontinuiranu plovidbenost doneseni u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008;
- (e) „glavno sjedište” znači glavni ured ili registrirano sjedište poduzeća u kojem se izvode glavne financijske funkcije i operativni nadzor nad djelatnostima iz ove Uredbe;

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Područje primjene i definicije

1. U skladu s člankom 5. stavkom 5. i člankom 6. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 216/2008, ovom se Uredbom utvrđuju

(f) „artikl” znači bilo koji dio i uređaj koji se koristi u civilnom zrakoplovu;

(g) „ETSO” znači Naredba o europskim tehničkim standardima. Naredba o europskim tehničkim standardima je detaljna specifikacija plovidbenosti koju je izdala Europska agencija za sigurnost zračnog prometa (dalje u tekstu „Agencija”), kako bi se osigurala sukladnost sa zahtjevima iz ove Uredbe kao minimalni standard učinkovitosti za navedene artikle;

(h) „EPA” znači europsko odobrenje dijela („European Part Approval”); europsko odobrenje dijela za neki artikl znači da je taj artikl proizveden u skladu s odobrenim projektnim podacima, koji ne pripadaju nositelju certifikata tipa za dotični proizvod, osim ETSO artikala;

(i) „zrakoplov ELA 1” znači sljedeći europski laki zrakoplov s posadom:

i. zrakoplov čija je najveća dopuštena masa pri uzijetanju (MTOM) 1 200 kg ili manje, koji nije razvrstan kao složeni motorni zrakoplov;

ii. jedrilica ili motorna jedrilica čiji je MTOM 1 200 kg ili manje;

iii. balon s najvećim projektiranim volumenom uzgonskog plina ili vrućeg zraka koji nije veći od 3 400 m³ za balone uzgonjene vrućim zrakom, 1 050 m³ za balone uzgonjene plinom i 300 m³ za sputane balone uzgonjene plinom;

iv. zračni brod projektiran za najviše četiri osobe s najvećim projektiranim volumenom uzgonskog plina ili vrućeg zraka koji nije veći od 3 400 m³ za zračni brod uzgonjen vrućim zrakom i 1 000 m³ za zračni brod uzgonjen plinom;

(j) „zrakoplov ELA 2” znači sljedeći europski laki zrakoplov s posadom:

i. zrakoplov čija je najveća dopuštena masa pri uzlijetanju (MTOM) 2 000 kg ili manje, koji nije razvrstan kao složeni motorni zrakoplov;

ii. jedrilica ili motorna jedrilica čiji je MTOM 2 000 kg ili manje;

iii. balon;

iv. zračni brod uzgonjen vrućim zrakom;

v. zračni brod uzgonjen plinom koji je u skladu sa sljedećim karakteristikama:

— 3 % maksimalne statičke težine,

— ne-vektorski potisak (osim povratnog potiska),

— konvencionalan i jednostavan projekt konstrukcije, kontrolnog sustava i sustava baloneta,

— komande bez serva;

vi. vrlo laki rotokopter.

Članak 2.

Certifikacija proizvoda, dijelova i uređaja

1. Certifikati za proizvode, dijelove i uređaje izdaju se kako je navedeno u Prilogu I. (Partu 21.).

2. Odstupajući od točke 1., zrakoplovi, uključujući bilo koji ugrađeni proizvod, dio i uređaj, koji nisu registrirani u državi članici, izuzimaju se od odredaba Priloga I. (Part 21.) pododjeljaka H i I. Oni se također izuzimaju od odredaba Priloga I. (Part 21.) pododjeljaka P, osim kada je država članica propisala identifikacijske oznake.

Članak 3.

Kontinuirana valjanost certifikata tipa i povezanih svjedodžaba o plovidbenosti

1. Za proizvode za koje je država članica izdala certifikat tipa ili dokument kojim se dopušta izdavanje svjedodžbe o plovidbenosti prije 28. rujna 2003., primjenjuju se sljedeće odredbe:

(a) smatra se da proizvod ima certifikat tipa izdan u skladu s ovom Uredbom, ako:

i. je njegova osnova certifikacije tipa bila:

— osnova za certifikaciju tipa JAA-a, za proizvode koji su bili certificirani u skladu s postupcima JAA-a, kako je definirano u njihovoj listi podataka JAA-a, ili

— za druge proizvode, osnova certifikacije tipa kako je definirana u listi podataka certifikata tipa države u kojoj je proizvod projektiran, ako je ta država bila:

— država članica, osim ako Agencija, posebno vodeći računa o primijenjenom kodu plovidbenosti i iskustvu u službi, ne utvrdi da navedena osnova certifikacije tipa ne osigurava razinu sigurnosti koja je jednaka razini sigurnosti koja se zahtijeva Uredbom (EZ) br. 216/2008 i ovom Uredbom, ili

- država s kojom je određena država članica sklopila bilateralni sporazum o plovidbenosti ili sličan sporazum prema kojem su navedeni proizvodi certificirani na temelju koda plovidbenosti države u kojoj su proizvodi projektirani, osim ako Agencija ne utvrdi da takav kod plovidbenosti ili iskustvo u službi ili sigurnosni sustav navedene države ne osiguravaju razinu sigurnosti koja je jednaka razini sigurnosti koja se zahtijeva Uredbom (EZ) br. 216/2008 i ovom Uredbom.

Agencija provodi prvu procjenu učinaka odredaba druge alineje s ciljem davanja mišljenja Komisiji, uključujući moguće izmjene ove Uredbe;

- ii. se na proizvod primjenjuju oni zahtjevi vezani uz zaštite okoliša koji su za njega utvrđeni u Aneksu 16. Čikaške konvencije;
 - iii. se na njega primjenjuju naredbe o plovidbenosti države projektiranja;
- (b) smatra se da je projekt pojedinačnog zrakoplova, koji je u registar određene države članice bio upisan prije 28. rujna 2003., odobren u skladu s ovom Uredbom, ako:
- i. je njegov osnovni projekt tipa bio dio certifikata tipa iz točke (a);
 - ii. su sve izmjene tog osnovnog projekta tipa, za koje nije odgovoran nositelj certifikata tipa, bile odobrene; i
 - iii. su se poštovale naredbe o plovidbenosti koje je država članica u kojoj je zrakoplov registriran izdala ili donijela prije 28. rujna 2003., uključujući sve izmjene naredaba o plovidbenosti države u kojoj je isti projektiran, s kojima se suglasila država članica u kojoj je zrakoplov registriran.
2. Što se tiče proizvoda, za koje je 28. rujna 2003. postupak certifikacije tipa putem JAA-a ili određene države članice bio u tijeku, primjenjuje se sljedeće:
- (a) ako se za određeni proizvod postupak certifikacije provodi u nekoliko država članica, kao referenca uzima se projekt koji je najnapredniji;
 - (b) ne primjenjuje se Prilog I. (Part 21.) točka 21.A.15 podtočke (a), (b) i (c);
 - (c) odstupajući od Priloga I. (Part 21.) točke 21.A.17 podtočke (a), osnova certifikacije tipa je ona koju je uspostavio JAA ili, prema potrebi, država članica, na dan podnošenja zahtjeva za odobrenje;

- (d) za nesukladnosti utvrđene u skladu s postupcima JAA-a ili države članice, za potrebe ispunjavanja odredaba Priloga I. (Part 21.) točke 21.A.20 podtočaka (a) i (b) smatra se da ih je utvrdila Agencija.

3. U pogledu proizvoda koji imaju nacionalni ili njemu jednakovrijedan certifikat tipa i za koje postupak odobrenja izmjene koji provodi određena država članica nije bio dovršen u trenutku kad je certifikat tipa morao biti u skladu s ovom Uredbom, primjenjuje se sljedeće:

- (a) ako postupak odobrenja provodi nekoliko država članica, kao referenca uzima se projekt koji je najnapredniji;
- (b) ne primjenjuje se Prilog I. (Part 21.) točka 21.A.93;
- (c) primjenjiva osnova certifikacije tipa je ona koju je uspostavio JAA ili, prema potrebi, država članica na dan podnošenja zahtjeva za odobrenje izmjene;
- (d) za nesukladnosti utvrđene u skladu s postupcima JAA-a ili države članice, za potrebe ispunjavanja odredaba Priloga I. (Part 21.) točke 21.A.103 podtočke (a) stavka 2. i podtočke (b), smatra se da ih je utvrdila Agencija.

4. U pogledu proizvoda koji imaju nacionalni ili njemu jednakovrijedan certifikat tipa i za koje postupak odobrenja projekta većeg popravka koji provodi određena država članica nije bio završen u trenutku kad se certifikat tipa trebao utvrditi u skladu s ovom Uredbom, za potrebe ispunjavanja odredaba Priloga I. (Part 21.) točke 21.A.433 podtočke (a), smatra se da je nesukladnosti, utvrđene u skladu s postupcima JAA-a ili države članice, utvrdila Agencija.

5. Smatra se da je svjedodžba o plovidbenosti, koju izda određena država članica i kojom se potvrđuje sukladnost s certifikatom tipa, utvrđena u skladu s točkom 1., u skladu s ovom Uredbom.

Članak 4.

Kontinuirana valjanosti dodatnih certifikata tipa

1. U pogledu certifikata tipa koje je izdala država članica u skladu s postupcima JAA-a ili primjenjivim nacionalnim postupcima i u pogledu izmjena proizvoda koje su predložile osobe koje nisu nositelji certifikata tipa za proizvod koji je odobrila država članica u skladu s primjenjivim nacionalnim postupcima, ako su dodatni certifikat tipa ili izmjena bili valjani 28. rujna 2003., smatra se da su dodatni certifikat tipa ili izmjena izdani u skladu s ovom Uredbom.

2. U pogledu dodatnih certifikata tipa za koje je 28. rujna 2003. postupak certifikacije tipa provodila država članica u skladu s primjenjivim postupcima JAA-a za dodatne certifikate tipa i u pogledu većih izmjena proizvoda koje su predložile osobe koje nisu nositelji certifikata tipa za proizvod, za koje je 28. rujna 2003. bio u tijeku postupak certifikacije koji je provodila država članica u skladu s primjenjivim nacionalnim postupcima, primjenjuje se sljedeće:

- (a) ako je postupak certifikacije provodilo nekoliko država članica, kao referenca uzima se najnapredniji projekt;
- (b) ne primjenjuje se Prilog I. (Part 21.) točka 21.A.113 podtočke (a) i (b);
- (c) primjenjiva osnova certifikacije tipa je ona koju je uspostavio JAA ili, prema potrebi, država članica na dan podnošenja zahtjeva za izdavanje dodatnog certifikata tipa ili odobrenja veće izmjene;
- (d) za nesukladnosti utvrđene u skladu s postupcima JAA-a ili države članice, za potrebe ispunjavanja odredaba Priloga I. (Part 21.) točke 21.A.115 podtočke (a), smatra se da ih je utvrdila Agencija.

Članak 5.

Kontinuirane operacije određenih zrakoplova koji su registrirani u državi članici

U pogledu zrakoplova za koje se ne može smatrati da imaju certifikat tipa izdan u skladu s člankom 3. stavkom 1. točkom (a) ove Uredbe, za koje je država članica izdala svjedodžbu o plovidbenosti prije nego što je Uredba (EZ) br. 1702/2003 stupila na snagu u toj državi članici⁽¹⁾, a koji su na taj datum bili u njezinom registru te su 28. ožujka 2007. još uvijek bili u registru te države članice, smatra se da kombinacija sljedećeg predstavlja primjenjive posebne specifikacije plovidbenosti izdane u skladu s ovom Uredbom:

- (a) lista podataka za certifikat tipa i lista podataka o buci za certifikat tipa ili jednakovrijedan dokument države u kojoj je zrakoplov projektiran, pod uvjetom da je ta država zaključila odgovarajući radni sporazum s Agencijom u skladu s člankom 27. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 216/2008, koji obuhvaća kontinuiranu plovidbenost projekta takvog zrakoplova;
- (b) zahtjevi vezani uz zaštitu okoliša koji su utvrđeni u Aneksu 16. Čikaške konvencije, kako se primjenjuju na te zrakoplove; i
- (c) obvezne informacije o kontinuiranoj plovidbenosti države u kojoj je zrakoplov projektiran.

⁽¹⁾ Za EU-15: 28. rujna 2003.; za EU-10: 1. svibanj 2004. i za EU-2: 1. siječanj 2007.

Članak 6.

Kontinuirana valjanost certifikata dijelova i uređaja

1. Smatra se da su dozvole za dijelove i uređaje koje je izdala država članica i koje su 28. rujna 2003. bile valjane, izdane u skladu s ovom Uredbom.

2. U pogledu dijelova i uređaja za koje je država članica 28. rujna 2003. provodila postupak odobrenja ili stjecanja ovlaštenja, primjenjuje se sljedeće:

- (a) ako je postupak stjecanja ovlaštenja provodilo nekoliko država članica, kao referenca uzima se najnapredniji projekt;
- (b) ne primjenjuje se Prilog I. (Part 21.) točka 21.A.603;
- (c) primjenjivi zahtjevi u pogledu podataka utvrđeni u Prilogu I. (Part 21.) točki 21.A.605 su oni koje je utvrdila dotična država članica na dan podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja ili ovlaštenja;
- (d) za nesukladnosti koje je utvrdila država članica, smatra se da ih je za potrebe ispunjavanja odredaba Priloga I. (Part 21.) točke 21.A.606 podtočke (b) utvrdila Agencija.

Članak 7.

Dozvola za letenje

Uvjeti koje su države članice utvrdile prije 28. ožujka 2007. za dozvole za letenje ili drugu svjedodžbu o plovidbenosti izdanu za zrakoplove koji nisu imali svjedodžbu o plovidbenosti ili ograničenu svjedodžbu o plovidbenosti izdanu u skladu s ovom Uredbom, smatraju se uvjetima utvrđenim u skladu s ovom Uredbom, osim ako je Agencija do 28. ožujka 2008. utvrdila da takvi uvjeti ne osiguravaju razinu sigurnosti jednaku onoj koja se zahtijeva Uredbom (EZ) br. 216/2008 ili ovom Uredbom.

Članak 8.

Projektne organizacije

1. Organizacija odgovorna za projektiranje proizvoda, dijelova i uređaja ili za izmjene ili popravke na njima, dokazuje svoju sposobnost u skladu s Prilogom I. (Part 21.).

2. Odstupajući od točke 1., organizacija čije je glavno sjedište u državi koja nije članica, može dokazati svoju sposobnost na temelju certifikata koji je izdala navedena država za proizvod, dio i uređaj za koji podnosi zahtjev, ako:

- (a) je u toj državi proizvod projektiran; i

(b) je Agencija utvrdila da sustav te države uključuje razinu neovisne provjere sukladnosti jednaku onoj koja je predviđena ovom Uredbom, bilo putem jednakovrijednog sustava odobravanja organizacija bilo neposrednim sudjelovanjem nadležnog tijela te države.

3. Za odobrenja projektnih organizacija koje je država članica izdala ili priznala u skladu sa zahtjevima i postupcima JAA-a i koja su bila na snazi prije 28. rujna 2003., smatra se da su u skladu s ovom Uredbom.

Članak 9.

Proizvodne organizacije

1. Organizacija koja je odgovorna za proizvodnju proizvoda, dijelova i uređaja dokazuje svoju sposobnost u skladu s odredbama Priloga I. (Part 21.).

2. Odstupajući od stavka 1., proizvođač čije je glavno sjedište u državi koja nije članica može dokazati svoju sposobnost na temelju certifikata koji je izdala navedena država za proizvod, dio i uređaj za koji je podnesen zahtjev, ako:

(a) je proizvod proizveden u toj državi; i

(b) je Agencija utvrdila da sustav te države uključuje razinu neovisne provjere sukladnosti jednaku onoj koja je predviđena ovom Uredbom, bilo putem jednakovrijednog sustava odobrenja organizacija bilo neposrednim sudjelovanjem nadležnog tijela te države.

3. Za odobrenja organizacija za proizvodnju koje je država članica izdala ili priznala u skladu sa zahtjevima i postupcima JAA-a i koja su bila na snazi prije 28. rujna 2003., smatra se da su u skladu s ovom Uredbom.

Članak 10.

Mjere agencije

1. Agencija razvija prihvatljive načine udovoljavanja (dalje u tekstu „AMC”) koje nadležna tijela, organizacije i osoblje mogu upotrijebiti za dokazivanje sukladnosti s odredbama Priloga I. (Part 21.) ovoj Uredbi.

2. AMC-ima koje izdaje Agencija ne uvode se novi zahtjevi, niti se ublažavaju zahtjevi Priloga I. (Part 21.) ovoj Uredbi.

3. Ne dovodeći u pitanje članke 54. i 55. Uredbe (EZ) br. 216/2008, kada se koriste prihvatljivi načini udovoljavanja koje je izdala Agencija, smatra se da su bez daljnjeg dokazivanja ispunjeni odgovarajući zahtjevi Priloga I. (Part 21.) ovoj Uredbi.

Članak 11.

Stavljanje izvan snage

Uredba (EZ) br. 1702/2003 stavlja se izvan snage.

Upućivanja na Uredbu koja je stavljena izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i tumače se u skladu s korelacijskom tablicom u Prilogu III.

Članak 12.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 3. kolovoza 2012.

Za Komisiju

Predsjednik

José Manuel BARROSO

PRILOG I

PART 21.

Certifikacija zrakoplova i s njima povezanih proizvoda, dijelova i uređaja te projektnih i proizvodnih organizacija*Sadržaj*

	stranica
21.1 Općenito	14
ODJELJAK A — TEHNIČKI ZAHTJEVI	14
PODODJELJAK A — OPĆE ODREDBE	14
21.A.1 Područje primjene	14
21.A.2 Obveze osobe koja nije podnositelj zahtjeva za certifikat ili nositelj certifikata	14
21.A.3A Otkazivanje, nepravilno funkcioniranje i kvarovi	14
21.A.3B Naredbe o plovidbenosti	15
21.A.4 Usklađivanje projektiranja i proizvodnje	15
PODODJELJAK B — CERTIFIKATI TIPA I OGRANIČENI CERTIFIKATI TIPA	15
21.A.11 Područje primjene	15
21.A.13 Prihvatljivost	16
21.A.14 Dokazivanje sposobnosti	16
21.A.15 Zahtjev	16
21.A.16A Kodovi plovidbenosti	16
21.A.16B Posebni uvjeti	16
21.A.17 Osnova certifikacije tipa	17
21.A.18 Određivanje primjenjivih zahtjeva vezanih uz zaštitu okoliša i certifikacijske specifikacije	17
21.A.19 Izmjene zbog kojih je potreban novi certifikat tipa	18
21.A.20 Sukladnost s osnovom certifikacije tipa i zahtjevima vezanim uz zaštitu okoliša	18
21.A.21 Izdavanje certifikata tipa	18
21.A.23 Izdavanje ograničenog certifikata tipa	18
21.A.31 Projekt tipa	19
21.A.33 Provjere i ispitivanja	19
21.A.35 Probni letovi	19
21.A.41 Certifikat tipa	20
21.A.44 Obveze nositelja	20
21.A.47 Prenosivost	20
21.A.51 Trajanje i kontinuirana valjanost	20
21.A.55 Vođenje evidencije	20
21.A.57 Priručnici	21
21.A.61 Upute za kontinuiranu plovidbenost	21
(PODODJELJAK C — NE PRIMJENJUJE SE)	21
PODODJELJAK D — IZMJENE CERTIFIKATA TIPA I OGRANIČENIH CERTIFIKATA TIPA	21
21.A.90A Područje primjene	21
21.A.90B Standardne izmjene	21
21.A.91 Razvrstavanje izmjena u projektu tipa	21

	Stranica
21.A.92 Prihvatljivost	22
21.A.93 Zahtjev	22
21.A.95 Manje izmjene	22
21.A.97 Veće izmjene	22
21.A.101 Određivanje primjenjivih certifikacijskih specifikacija i zahtjeva vezanih uz zaštitu okoliša	22
21.A.103 Izdavanje odobrenja	23
21.A.105 Vođenje evidencije	24
21.A.107 Upute za kontinuiranu plovidbenost	24
21.A.109 Obveze i oznake EPA-a	24
PODODJELJAK E — DODATNI CERTIFIKATI TIPRA	24
21.A.111 Područje primjene	24
21.A.112A Prihvatljivost	24
21.A.112B Dokazivanje sposobnosti	24
21.A.113 Podnošenje zahtjeva za dodatni certifikat tipa	25
21.A.114 Dokazivanje sukladnosti	25
21.A.115 Izdavanje dodatnog certifikata tipa	25
21.A.116 Prenosivost	25
21.A.117 Izmjene onog dijela proizvoda koji je obuhvaćen dodatnim certifikatom tipa	25
21.A.118A Obveze i oznake EPA-a	26
21.A.118B Trajanje i kontinuirana valjanost	26
21.A.119 Priručnici	26
21.A.120 Upute za kontinuiranu plovidbenost	26
PODODJELJAK F — PROIZVODNJA BEZ ODOBRENJA ORGANIZACIJE ZA PROIZVODNJU	26
21.A.121 Područje primjene	26
21.A.122 Prihvatljivost	27
21.A.124 Zahtjev	27
21.A.125A Izdavanje pisma o suglasnosti	27
21.A.125B Nesukladnosti	27
21.A.125C Trajanje i kontinuirana valjanost	28
21.A.126 Sustav nadzora proizvodnje	28
21.A.127 Ispitivanja: zrakoplovi	28
21.A.128 Ispitivanja: motori i propeleri	29
21.A.129 Obveze proizvođača	29
21.A.130 Izjava o sukladnosti	29
PODODJELJAK G — ODOBRENJE ORGANIZACIJE ZA PROIZVODNJU	30
21.A.131 Područje primjene	30
21.A.133 Prihvatljivost	30
21.A.134 Zahtjev	30
21.A.135 Izdavanje odobrenja organizacije za proizvodnju	30
21.A.139 Sustav kvalitete	30
21.A.143 Priručnik proizvodne organizacije	31
21.A.145 Zahtjevi za odobrenje	32

	Stranica
21.A.147 Promjene u odobrenoj organizaciji za proizvodnju	32
21.A.148 Promjena lokacije	33
21.A.149 Prenosivost	33
21.A.151 Uvjeti odobrenja	33
21.A.153 Izmjene uvjeta odobrenja	33
21.A.157 Provjere	33
21.A.158 Nesukladnosti	33
21.A.159 Trajanje i kontinuirana valjanost	34
21.A.163 Povlastice	34
21.A.165 Obveze nositelja	34
PODODJELJAK H — SVJEDODŽBE O PLOVIDBENOSTI I OGRANIČENE SVJEDODŽBE O PLOVIDBENOSTI	35
21.A.171 Područje primjene	35
21.A.172 Prihvatljivost	35
21.A.173 Razvrstavanje	35
21.A.174 Zahtjev	35
21.A.175 Jezik	36
21.A.177 Izmjene ili preinake	36
21.A.179 Prenosivost i ponovno izdavanje u državama članicama	36
21.A.180 Provjere	37
21.A.181 Trajanje i kontinuirana valjanost	37
21.A.182 Identifikacija zrakoplova	37
PODODJELJAK I — POTVRDE O BUCI	37
21.A.201 Područje primjene	37
21.A.203 Prihvatljivost	37
21.A.204 Zahtjev	37
21.A.207 Izmjene ili preinake	38
21.A.209 Prenosivost i ponovno izdavanje u državama članicama	38
21.A.210 Provjere	38
21.A.211 Trajanje i kontinuirana valjanost	38
PODODJELJAK J — ODOBRENJE PROJEKTNE ORGANIZACIJE	38
21.A.231 Područje primjene	38
21.A.233 Prihvatljivost	38
21.A.234 Zahtjev	39
21.A.235 Izdavanje odobrenja projektne organizacije	39
21.A.239 Sustav osiguranja projekta	39
21.A.243 Podaci	39
21.A.245 Zahtjevi za odobrenje	39
21.A.247 Izmjene sustava osiguranja projekta	40
21.A.249 Prenosivost	40
21.A.251 Uvjeti odobrenja	40
21.A.253 Izmjene uvjeta odobrenja	40

	Stranica
21.A.257 Provjere	40
21.A.258 Nesukladnosti	40
21.A.259 Trajanje i kontinuirana valjanost	41
21.A.263 Povlastice	41
21.A.265 Obveze nositelja	42
PODODJELJAK K — DIJELOVI I UREĐAJI	42
21.A.301 Područje primjene	42
21.A.303 Sukladnost s odgovarajućim zahtjevima	42
21.A.305 Odobrenje dijelova i uređaja	42
21.A.307 Puštanje u uporabu dijelova i uređaja za ugradnju	42
(PODODJELJAK L — NE PRIMJENJUJE SE)	43
PODODJELJAK M — POPRAVCI	43
21.A.431A Područje primjene	43
21.A.431B Standardni popravci	43
21.A.432A Prihvatljivost	43
21.A.432B Dokazivanje sposobnosti	43
21.A.433 Projekt popravka	44
21.A.435 Razvrstavanje popravaka	44
21.A.437 Izdavanje odobrenja projekta popravka	44
21.A.439 Proizvodnja dijelova za popravak	44
21.A.441 Izvođenje popravka	44
21.A.443 Ograničenja	45
21.A.445 Nepopravljeno oštećenje	45
21.A.447 Vođenje evidencije	45
21.A.449 Upute za kontinuiranu plovidbenost	45
21.A.451 Obveze i oznake EPA-a	45
(PODODJELJAK N — NE PRIMJENJUJE SE)	46
PODODJELJAK O — OVLAŠTENJA PREMA NAREDBI O EUROPSKIM TEHNIČKIM STANDARDIMA	46
21.A.601 Područje primjene	46
21.A.602A Prihvatljivost	46
21.A.602B Dokazivanje sposobnosti	46
21.A.603 Zahtjev	46
21.A.604 ETSO ovlaštenje za pomoćnu pogonsku jedinicu (APU)	46
21.A.605 Zahtjevi vezani uz podatke	47
21.A.606 Izdavanje ETSO ovlaštenja	47
21.A.607 Povlastice povezane s ETSO ovlaštenjem	47
21.A.608 Izjava o projektu i performansama (DDP)	47
21.A.609 Obveze nositelja ETSO ovlaštenja	47
21.A.610 Odobrenje odstupanja	48

	Stranica
21.A.611 Izmjene projekta	48
21.A.613 Vođenje evidencije	48
21.A.615 Inspekcijski pregled koji obavlja Agencija	48
21.A.619 Trajanje i kontinuirana valjanost	48
21.A.621 Prenosivost	49
PODODJELJAK P — DOZVOLA ZA LETENJE	49
21.A.701 Područje primjene	49
21.A.703 Prihvatljivost	49
21.A.705 Nadležno tijelo	49
21.A.707 Zahtjevi za dozvolu za letenje	50
21.A.708 Uvjeti za let	50
21.A.709 Zahtjev za odobrenje uvjeta za let	50
21.A.710 Odobrenje uvjeta za let	50
21.A.711 Izdavanje dozvole za letenje	51
21.A.713 Izmjene	51
21.A.715 Jezik	51
21.A.719 Prenosivost	51
21.A.721 Inspekcijski pregledi	52
21.A.723 Trajanje i kontinuirana valjanost	52
21.A.725 Obnavljanje dozvole za letenje	52
21.A.727 Obveze nositelja dozvole za letenje	52
21.A.729 Vođenje evidencije	52
PODODJELJAK Q — IDENTIFIKACIJA PROIZVODA, DIJELOVA I UREĐAJA	52
21.A.801 Identifikacija proizvoda	52
21.A.803 Postupanje s identifikacijskim podacima	53
21.A.804 Identifikacija dijelova i uređaja	53
21.A.805 Identifikacija kritičnih dijelova	53
21.A.807 Identifikacija ETSO artikala	53
ODJELJAK B — POSTUPCI ZA NADLEŽNA TIJELA	54
PODODJELJAK A — OPĆE ODREDBE	54
21.B.5 Područje primjene	54
21.B.20 Obveze nadležnog tijela	54
21.B.25 Zahtjevi vezani uz organizaciju nadležnog tijela	54
21.B.30 Dokumentirani postupci	54
21.B.35 Promjene u organizaciji i postupcima	54
21.B.40 Rješavanje sporova	55
21.B.45 Izvješćivanje/koordinacija	55
21.B.55 Vođenje evidencije	55
21.B.60 Naredbe o plovidbenosti	55

	Stranica
PODODJELJAK B — CERTIFIKATI TIPA I OGRANIČENI CERTIFIKATI TIPA	55
(PODODJELJAK C — NE PRIMJENJUJE SE)	55
PODODJELJAK D — IZMJENE CERTIFIKATA TIPA I OGRANIČENOG CERTIFIKATA TIPA	55
PODODJELJAK E — DODATNI CERTIFIKATI TIPA	55
PODODJELJAK F — PROIZVODNJA BEZ ODOBRENJA ORGANIZACIJE ZA PROIZVODNJU	55
21.B.120 Provjera	55
21.B.125 Nesukladnosti	56
21.B.130 Izdavanje pisma o suglasnosti	56
21.B.135 Održavanje pisma o suglasnosti	56
21.B.140 Izmjene pisma o suglasnosti	57
21.B.145 Ograničenje, privremeno i trajno oduzimanje pisma o suglasnosti	57
21.B.150 Vođenje evidencije	57
PODODJELJAK G — ODOBRENJE ORGANIZACIJE ZA PROIZVODNJU	57
21.B.220 Provjera	57
21.B.225 Nesukladnosti	58
21.B.230 Izdavanje certifikata	58
21.B.235 Kontinuirani nadzor	58
21.B.240 Izmjena odobrenja organizacije za proizvodnju	59
21.B.245 Privremeno i trajno oduzimanje odobrenja organizacije za proizvodnju	59
21.B.260 Vođenje evidencije	59
PODODJELJAK H — SVJEDODŽBE O PLOVIDBENOSTI I OGRANIČENE SVJEDODŽBE O PLOVIDBENOSTI	59
21.B.320 Provjera	59
21.B.325 Izdavanje svjedodžbe o plovibenosti	60
21B.326 Svjedodžba o plovibenosti	60
21B.327 Ograničena svjedodžba o plovibenosti	60
21.B.330 Privremeno i trajno oduzimanje svjedodžbe o plovibenosti i ograničene svjedodžbe o plovibenosti	61
21.B.345 Vođenje evidencije	61
PODODJELJAK I — POTVRDE O BUCI	61
21.B.420 Provjera	61
21.B.425 Izdavanje potvrda o buci	62
21.B.430 Privremeno i trajno oduzimanje potvrde o buci	62
21.B.445 Vođenje evidencije	62
PODODJELJAK J — ODOBRENJE PROJEKTNE ORGANIZACIJE	62
PODODJELJAK K — DIJELOVI I UREĐAJI	62
(PODODJELJAK L — NE PRIMJENJUJE SE)	62
PODODJELJAK M — POPRAVCI	62
(PODODJELJAK N — NE PRIMJENJUJE SE)	62
PODODJELJAK O — OVLAŠTENJA PREMA NAREDBI O EUROPSKIM TEHNIČKIM STANDARDIMA	62
PODODJELJAK P — DOZVOLA ZA LETENJE	63
21.B.520 Provjere	63
21.B.525 Izdavanje dozvole za letenje	63

	Stranica
21.B.530 Trajno oduzimanje dozvole za letenje	63
21.B.545 Vođenje evidencije	63
PODODJELJAK Q — IDENTIFIKACIJA PROIZVODA, DIJELOVA I UREĐAJA	63
<i>Dodaci</i>	64
Dodatak I. — EASA Obrazac 1 — Potvrda o ovlaštenom vraćanju u uporabu	65
Dodatak II. — EASA Obrazac 15a — Potvrda o provjeri plovidbenosti	70
Dodatak III. — EASA Obrazac 20a — Dozvola za letenje	71
Dodatak IV. — EASA Obrazac 20b — Dozvola za letenje (koju izdaju odobrene organizacije)	72
Dodatak V. — EASA Obrazac 24 — Ograničena svjedodžba o plovidbenosti	73
Dodatak VI. — EASA Obrazac 25 — Svjedodžba o plovidbenosti	74
Dodatak VII. — EASA Obrazac 45 — Potvrda o buci	75
Dodatak VIII. — EASA Obrazac 52 — Izjava o sukladnosti zrakoplova	76
Dodatak IX. — EASA Obrazac 53 — Potvrda o vraćanju u uporabu	79
Dodatak X. — EASA Obrazac 55 — Potvrda o odobrenju organizacije za proizvodnju	81
Dodatak XI. — EASA Obrazac 65 — Pismo o suglasnosti za proizvodnju bez odobrenja organizacije za proizvodnju	83

21.1 Općenito

Za potrebe ovog Priloga I. (Part 21.) „nadležno tijelo” je:

- (a) za organizacije čije je glavno sjedište u državi članici, nadležno tijelo koje je imenovala ta država članica; ili Agencija, ako to zatraži ta država članica; ili
- (b) za organizacije čije je glavno sjedište u državi koja nije članica, Agencija.

ODJELJAK A

TEHNIČKI ZAHTEJEVI

PODODJELJAK A — OPĆE ODREDBE

21.A.1 Područje primjene

U ovom se odjeljku utvrđuju opće odredbe kojima se uređuju prava i obveze podnositelja zahtjeva za bilo koji certifikat i nositelja bilo kojeg certifikata koji je izdan ili će se izdati u skladu s ovim Odjeljkom.

21.A.2 Obveze osobe koja nije podnositelj zahtjeva za certifikat ili nositelj certifikata

Mjere i obveze koje u skladu s ovim odjeljkom preuzima podnositelj zahtjeva za certifikat ili nositelj certifikata za određeni proizvod, dio ili uređaj, može u njegovo ime preuzeti bilo koja druga fizička ili pravna osoba, ako podnositelj zahtjeva za certifikat ili nositelj certifikata može dokazati da je s tom drugom osobom sklopio sporazum kojim se osigurava pravilno ispunjavanje obveza nositelja.

21.A.3A Otkazivanje, nepravilno funkcioniranje i kvarovi

(a) Sustav za prikupljanje, istraživanje i analizu podataka

Nositelj certifikata tipa, ograničenog certifikata tipa, dodatnog certifikata tipa, ovlaštenja u skladu s Naredbom o europskim tehničkim standardima (ETSO), odobrenja projekta većeg popravka ili bilo kojeg drugog odgovarajućeg odobrenja za koje se smatra da je izdano u skladu s ovom Uredbom, mora imati sustav za prikupljanje, istraživanje i analizu izvješća i podataka povezanih s otkazivanjem, nepravilnim funkcioniranjem, kvarovima ili drugim događajima koji uzrokuju ili bi mogli uzrokovati negativne učinke na kontinuiranu plovidbenost proizvoda, dijela ili uređaja na koji se odnosi certifikat tipa, ograničeni certifikat tipa, dodatni certifikat tipa, ETSO ovlaštenje, odobrenje projekta većeg popravka ili bilo koje drugo odgovarajuće odobrenje za koje se smatra da je izdano u skladu s ovom Uredbom. Informacije o ovom sustavu stavljaju se na raspolaganje svim poznatim korisnicima proizvoda, dijela ili uređaja i, na zahtjev, bilo kojoj drugoj osobi koja je ovlaštena na temelju drugih povezanih provedbenih Uredaba.

(b) Izvješćivanje Agencije

1. Nositelj certifikata tipa, ograničenog certifikata tipa, dodatnog certifikata tipa, ETSO ovlaštenja, odobrenja projekta većeg popravka ili bilo kojeg drugog odgovarajućeg odobrenja za koje se smatra da je izdano u skladu s ovom Uredbom, izvješćuje Agenciju o svakoj njemu poznatom otkazivanju, nepravilnom funkcioniranju, kvaru ili drugom događaju koji se odnose na proizvod, dio ili uređaj za koji je izdan certifikat tipa, ograničeni certifikat tipa, dodatni certifikat tipa, ETSO ovlaštenje, odobrenje projekta većeg popravka ili bilo koje drugo odgovarajuće odobrenje koje se smatra izdanim u skladu s ovom Uredbom, a koji su rezultirali ili mogu rezultirati stanjem opasnosti.
2. Ta se izvješća podnose što je prije moguće, u obliku i na način koji utvrdi Agencija, te se u svakom slučaju šalju najkasnije 72 sata nakon utvrđivanja mogućeg stanja opasnosti, osim ako to spriječe izvanredne okolnosti.

(c) Istraživanje prijavljenih događaja

1. Ako je događaj koji je prijavljen u skladu s točkom (b) ili u skladu s točkom 21.A.129 podtočkom (f) stavkom 2. ili točkom 21.A.165 podtočkom (f) stavkom 2. proizšao iz manjkavosti u projektu ili proizvodnji, nositelj certifikata tipa, ograničenog certifikata tipa, dodatnog certifikata tipa, ETSO ovlaštenja, odobrenja projekta većeg popravka ili drugog odgovarajućeg odobrenja za koje se smatra da je izdano u skladu s ovom Uredbom ili, prema potrebi, proizvođač, istražuje razlog manjkavosti i obavješćuje Agenciju o rezultatima svoje istrage te o svim mjerama koje poduzima ili predlaže da se poduzmu radi ispravljanja te manjkavosti.

2. Ako Agencija utvrdi da je za ispravljanje manjkavosti potrebno poduzeti određene mjere, nositelj certifikata tipa, ograničenog certifikata tipa, dodatnog certifikata tipa, ETSO ovlaštenja, odobrenja projekta većeg popravka ili drugog odgovarajućeg odobrenja za koje se smatra da je izdano u skladu s ovom Uredbom, ili, prema potrebi, proizvođač, dostavlja Agenciji relevantne podatke.

21.A.3B Naredbe o plovidbenosti

- (a) Naredba o plovidbenosti je dokument koji izdaje ili donosi Agencija i u kojem se određuju mjere koje treba provesti na zrakoplovu kako bi se ponovno uspostavila prihvatljiva razina sigurnosti, ako dokazi pokazuju da bi inače razina sigurnosti tog zrakoplova mogla biti ugrožena.
- (b) Agencija izdaje naredbu o plovidbenosti, kad:
 1. utvrdi da u zrakoplovu postoji stanje opasnosti, koje je posljedica manjkavosti u zrakoplovu, ili u motoru, propeleru, dijelu ili uređaju ugrađenom u taj zrakoplov; i
 2. to stanje vjerojatno postoji ili se može pojaviti u drugim zrakoplovima.
- (c) Ako Agencija mora izdati naredbu o plovidbenosti kako bi otklonila stanje opasnosti iz točke (b) ili kako bi zatražila provođenje inspekcijskog pregleda, nositelj certifikata tipa, ograničenog certifikata tipa, dodatnog certifikata tipa, ETSO ovlaštenja, odobrenja projekta većeg popravka ili drugoga odgovarajućeg odobrenja za koje se smatra da je izdano u skladu s ovom Uredbom, mora:
 1. predložiti odgovarajuće korektivne mjere ili zahtijevane inspekcijske preglede ili oboje, te detalje o tim prijedlozima dostaviti Agenciji na odobrenje;
 2. nakon što Agencija odobri prijedloge iz točke 1., staviti na raspolaganje svim poznatim korisnicima ili vlasnicima proizvoda, dijela ili uređaja, i na zahtjev bilo kojoj osobi koja mora poštovati naredbu o plovidbenosti, odgovarajuće opisne podatke i upute za izvedbu.
- (d) Naredba o plovidbenosti sadrži obavezno sljedeće podatke:
 1. identifikaciju stanja opasnosti;
 2. identifikaciju dotičnog zrakoplova;
 3. zahtijevanu mjeru (zahtijevane mjere);
 4. rok za provedbu zahtijevane mjere (zahtijevanih mjera);
 5. dan stupanja na snagu.

21.A.4 Usklađivanje projektiranja i proizvodnje

Svaki nositelj certifikata tipa, ograničenog certifikata tipa, dodatnog certifikata tipa, ETSO ovlaštenja, odobrenja izmjene projekta tipa ili odobrenja projekta popravka surađuje, prema potrebi, s proizvodnom organizacijom kako bi se:

- (a) osiguralo zadovoljavajuće usklađivanje projektiranja i proizvodnje, koje se, ovisno o slučaju, zahtijeva točkom 21.A.122 ili točkom 21.A.133 ili točkom 21.A.165 podtočkom (c) stavkom 2.; i
- (b) osigurala pravilna podrška za kontinuiranu plovidbenost proizvoda, dijela ili uređaja.

PODODJELJAK B — CERTIFIKATI TIPA I OGRANIČENI CERTIFIKATI TIPA

21.A.11 Područje primjene

U ovom se pododjeljku utvrđuje postupak za izdavanje certifikata tipa za proizvode i ograničenog certifikata tipa za zrakoplove te se utvrđuju prava i obveze podnositelja zahtjeva za te certifikate i nositelja tih certifikata.

21.A.13 Prihvatljivost

Svaka fizička i pravna osoba koja je dokazala ili je u postupku dokazivanja svoje sposobnosti u skladu s točkom 21.A.14, ima pravo podnijeti zahtjev za certifikat tipa ili ograničeni certifikat tipa u skladu s uvjetima utvrđenim u ovom pododjeljku.

21.A.14 Dokazivanje sposobnosti

- (a) Svaka organizacija koja podnosi zahtjev za certifikat tipa ili ograničeni certifikat tipa mora dokazati svoju sposobnost posjedovanjem odobrenja projektne organizacije koje je izdala Agencija u skladu s pododjeljkom J.
- (b) Odstupajući od točke (a), kao alternativni postupak dokazivanja sposobnosti, podnositelj zahtjeva može zatražiti suglasnost Agencije za primjenu postupaka kojima se utvrđuju posebne projektne prakse, sredstva i redoslijed aktivnosti koji su potrebni za sukladnost s ovim Prilogom I. (Part 21.), kada se radi o jednom od sljedećih proizvoda:
 - 1. zrakoplov ELA 2;
 - 2. motor ili propeler ugrađen u zrakoplov ELA 2;
 - 3. klipni motor;
 - 4. propeler sa stalnim ili podesivim korakom.
- (c) Odstupajući od točke (a), podnositelj zahtjeva može odabrati da svoju sposobnost dokaže tako, da Agenciji dostavi program certifikacije koji se zahtijeva točkom 21.A.20 podtočkom (b), kada se radi o jednom od sljedećih proizvoda:
 - 1. zrakoplov ELA 1;
 - 2. motor ili propeler ugrađen u zrakoplov ELA 1.

21.A.15 Zahtjev

- (a) Zahtjev za certifikat tipa ili ograničeni certifikat tipa s podnosi se u obliku i na način koji utvrđuje Agencija.
- (b) Zahtjevu za certifikat tipa ili ograničeni certifikat tipa s za zrakoplov prilaže se trodimenzionalni nacrt tog zrakoplova i preliminarni osnovni podaci, uključujući predložene operativne karakteristike i ograničenja.
- (c) Zahtjevu za certifikat tipa za motor ili propeler prilaže se opći konstrukcijski nacrt, opis obilježja projekta, operativne karakteristike i predložena operativna ograničenja motora ili propelera.

21.A.16A Kodovi plovidbenosti

U skladu s člankom 19. Uredbe (EZ) br. 216/2008 Agencija izdaje kodove plovidbenosti kao standardno sredstvo dokazivanja sukladnosti proizvoda, dijelova i uređaja s bitnim zahtjevima Priloga I. (Part 21.) Uredbi (EZ) br. 216/2008. Takvi kodovi moraju biti dovoljno detaljni i specifični, kako bi se podnositeljima zahtjeva naveli uvjeti za izdavanje certifikata.

21.A.16B Posebni uvjeti

- (a) Agencija propisuje posebne detaljne tehničke specifikacije za proizvod, pod nazivom posebni uvjeti, ako odgovarajući kod plovidbenosti ne sadrži primjerene ili odgovarajuće sigurnosne standarde za proizvod, zbog toga što:
 - 1. proizvod ima nova ili neuobičajena obilježja projekta u odnosu na praksu projektiranja na kojoj se temelji primjenjivi kod plovidbenosti; ili
 - 2. je predviđena namjena proizvoda nekonvencionalna; ili
 - 3. je iskustvo s drugim sličnim proizvodima u uporabi ili proizvodima koji imaju slična svojstva projekta pokazalo da bi moglo nastupiti stanje opasnosti.

- (b) Posebni uvjeti sadrže takve sigurnosne standarde koje Agencija smatra potrebnima za uspostavljanje razine sigurnosti jednake onoj u primjenjivom kodu plovidbenosti.

21.A.17 Osnova certifikacije tipa

- (a) Osnova certifikacije tipa koju treba prijaviti za izdavanje certifikata tipa ili ograničenog certifikata tipa sastoji se od:
1. primjenjivog koda plovidbenosti koji je utvrdila Agencija i koji je na snazi na dan podnošenja zahtjeva za taj certifikat, osim ako:
 - i. Agencija ne odredi drukčije; ili
 - ii. podnositelj zahtjeva ne odabere da se uskladi s certifikacijskim specifikacijama naknadnih važećih izmjena ili se to zahtjeva u skladu s točkama (c) i (d);
 2. svih posebnih uvjeta propisanih u skladu s točkom 21.A.16B podtočkom (a).
- (b) Zahtjev za izdavanje certifikata tipa za velike zrakoplove i velike rotokoptere vrijedi pet godina, a zahtjev za bilo koji drugi certifikat tipa vrijedi tri godine, osim ako podnositelj zahtjeva u trenutku podnošenja zahtjeva ne dokaže da njegov proizvod zahtjeva dulje razdoblje za projektiranje, razvoj i ispitivanje i Agencija odobri dulje razdoblje.
- (c) U slučaju da certifikat tipa nije izdan ili je jasno da neće biti izdan u roku koji je utvrđen u točki (b), podnositelj zahtjeva može:
1. podnijeti novi zahtjev za certifikat tipa i pridržavati se svih odredaba iz točke (a) koje se primjenjuju na prvotni zahtjev; ili
 2. zatražiti produljenje prvotnog zahtjeva i uskladiti se s primjenjivim kodovima plovidbenosti koji su bili na snazi na datum koji odabere podnositelj zahtjeva, a koji nije raniji od datuma koji prethodi datumu izdavanja certifikata tipa, u roku koji je u skladu s točkom (b) utvrđen za prvotni zahtjev.
- (d) Ako podnositelj zahtjeva odabere da se uskladi s certifikacijskom specifikacijom izmjene kodova plovidbenosti koje su stupile na snagu nakon podnošenja zahtjeva za certifikat tipa, on se mora također uskladiti i s bilo kojom drugom certifikacijskom specifikacijom za koju Agencija smatra da je izravno povezana s tim izmjenama.

21.A.18 Određivanje primjenjivih zahtjeva vezanih uz zaštitu okoliša i certifikacijske specifikacije

- (a) Zahtjevi vezani uz buku koji se primjenjuju za izdavanje certifikata tipa za zrakoplov, propisani su u skladu s odredbama poglavlja 1. Aneksa 16. Čikaške konvencije, svezak I. dio II. i:
1. za podzvučne mlazne zrakoplove u svesku I. dijelu II. poglavlja 2., 3. i 4., prema potrebi;
 2. za propelerske zrakoplove u svesku I. dijelu II. poglavlja 3., 4., 5., 6. i 10., prema potrebi;
 3. za helikoptere u svesku I. dijelu II. poglavlja 8. i 11., prema potrebi; i
 4. za nadzvučne zrakoplove u svesku I. dijelu II. poglavlju 12., prema potrebi.
- (b) Zahtjevi vezani uz emisije, a koji se primjenjuju za izdavanje certifikata tipa za zrakoplov i motor, propisani su u Aneksu 16. Čikaške konvencije:
1. za sprečavanje namjernog ispuštanja goriva, u svesku II. dijelu II. poglavlju 2.;
 2. za emisije turbomlaznih i turboelisnih motora namijenjenih za pogon samo pri podzvučnim brzinama, u svesku II. dijelu III. poglavlju 2.; i
 3. za emisije turbomlaznih i turboelisnih motora namijenjenih za pogon samo pri nadzvučnim brzinama u svesku II. dijelu III. poglavlju 3.
- (c) U skladu s člankom 19. Uredbe (EZ) br. 216/2008, Agencija izdaje certifikacijske specifikacije i tako osigurava prihvatljive načine dokazivanja sukladnosti sa zahtjevima u vezanim uz buku i emisije utvrđenim u točkama (a) i (b).

21.A.19 Izmjene zbog kojih je potreban novi certifikat tipa

Svaka fizička ili pravna osoba koja predloži izmjenu proizvoda mora zatražiti novi certifikat tipa ako Agencija smatra da je izmjena projekta, snage, potiska ili mase toliko velika da je potrebno temeljito ispitati sukladnost s primjenjivom osnovom za certifikaciju tipa.

21.A.20 Sukladnost s osnovom certifikacije tipa i zahtjevima vezanim uz zaštitu okoliša

- (a) Podnositelj zahtjeva za izdavanje certifikata tipa ili ograničenog certifikata tipa dokazuje sukladnost s primjenjivom osnovom certifikacije tipa i zahtjevima vezanim uz zaštitu okoliša te Agenciji dostavlja izvješće o načinima dokazivanja takve sukladnosti.
- (b) Podnositelj zahtjeva dostavlja Agenciji program certifikacije u kojem se detaljno navode načini dokazivanja sukladnosti. Ovaj se dokument, prema potrebi, ažurira tijekom procesa certifikacije.
- (c) Podnositelj zahtjeva navodi utemeljenost sukladnosti u dokumentima o sukladnosti, u skladu s certifikacijskim programom utvrđenim u skladu s točkom (b).
- (d) Podnositelj zahtjeva daje izjavu da je dokazao sukladnost s primjenjivom osnovom certifikacije tipa i sa zahtjevima vezanim uz zaštitu okoliša, u skladu s certifikacijskim programom utvrđenim u skladu s točkom (b).
- (e) Ako podnositelj zahtjeva ima odgovarajuće odobrenje projektne organizacije, izjava iz točke (d) daje se u skladu s odredbama pododjeljka J.

21.A.21 Izdavanje certifikata tipa

Podnositelj zahtjeva ima pravo da mu Agencija izda certifikat tipa za proizvod nakon što:

- (a) dokaže svoju sposobnost u skladu s točkom 21.A.14;
- (b) podnese izjavu iz točke 21.A.20 podtočke (d); i
- (c) se dokaže da:
 - 1. proizvod koji treba certificirati ispunjava zahtjeve primjenjive osnove certifikacije tipa i zahtjeve vezane uz zaštitu okoliša koji su određeni u skladu s točkama 21.A.17 i 21.A.18;
 - 2. se sve neispunjene odredbe o plovidbenosti nadomještaju čimbenicima koji osiguravaju jednaku razinu sigurnosti;
 - 3. ni zbog jednog obilježja ili karakteristike proizvod nije opasan za uporabu za koju je zatražena certifikacija; i
 - 4. je podnositelj zahtjeva za certifikat tipa dao izričitu izjavu da je spreman pridržavati se točke 21.A.44.
- (d) U slučaju certifikata tipa za zrakoplov, motor ili propeler, ili oba, ako su ugrađeni u zrakoplov, moraju imati certifikat tipa koji je izdan ili utvrđen u skladu s ovom Uredbom.

21.A.23 Izdavanje ograničenog certifikata tipa

- (a) Za zrakoplov koji ne ispunjava odredbe iz točke 21.A.21 podtočke (c), podnositelj zahtjeva ima pravo od Agencije dobiti ograničeni certifikat tipa, nakon što:
 - 1. se uskladi s odgovarajućom osnovom certifikacije tipa, koju utvrđuje Agencija osiguravajući odgovarajuću razinu sigurnosti u vezi s predviđenom namjenom zrakoplova, te s primjenjivim zahtjevima vezanim uz zaštitu okoliša;
 - 2. izričito izjavi da je spreman ispuniti odredbe iz točke 21.A.44.
- (b) Motor ili propeler ugrađen u zrakoplov, ili oba:
 - 1. moraju imati certifikat tipa koji je izdan ili utvrđen u skladu s ovom Uredbom; ili
 - 2. mora biti dokazano da su usklađeni s certifikacijskim specifikacijama potrebnim za osiguravanje sigurnog letenja zrakoplova.

21.A.31 Projekt tipa

(a) Projekt tipa sastoji se od:

1. nacrti i specifikacija, te popisa tih nacrti i specifikacija, koji su potrebni za definiranje konfiguracije i projektnih obilježja proizvoda za koji je dokazano da je u skladu s primjenjivom osnovom certifikacije tipa i zahtjevima vezanim uz zaštitu okoliša;
2. podataka o materijalima i postupcima te o metodama proizvodnje i sklapanja proizvoda, koji su potrebni kako bi se osigurala sukladnost proizvoda;
3. odjeljka o odobrenim ograničenjima plovidbenosti u uputama za kontinuiranu plovidbenost, kako je određeno u primjenjivom kodu plovidbenosti; i
4. bilo kojih drugih podataka koji su potrebni kako bi se usporedbom mogla utvrditi plovidbenost, karakteristike buke, ispuštanje goriva i emisije ispušnih plinova (prema potrebi) kasnijih proizvoda istog tipa.

(b) Svaki projekt tipa mora biti označen na odgovarajući način.

21.A.33 Provjere i ispitivanja

(a) Podnositelj zahtjeva provodi sve provjere i ispitivanja koji su potrebni kako bi se dokazala sukladnost s primjenjivom osnovom certifikacije tipa i zahtjevima vezanim uz zaštitu okoliša.

(b) Prije svakog ispitivanja koje se zahtijeva točkom (a), podnositelj zahtjeva mora utvrditi:

1. za probni uzorak:
 - i. da su materijali i postupci na odgovarajući način sukladni specifikacijama za predloženi projekt tipa;
 - ii. da su dijelovi proizvoda na odgovarajući način sukladni nacrtima u predloženom projektu tipa;
 - iii. da su proizvodni postupci, konstrukcija i sklapanje na odgovarajući način sukladni onima koji su navedeni u predloženom projektu tipa; i
2. da oprema za ispitivanje i svi mjerni uređaji koji se koriste za ispitivanje odgovaraju potrebama ispitivanja i da su umjereni na odgovarajući način.

(c) Podnositelj zahtjeva mora dopustiti Agenciji provođenje bilo kakve provjere koja je potrebna kako bi se provjerila sukladnost s točkom (b).

(d) Podnositelj zahtjeva mora dopustiti Agenciji da pregleda bilo koje izvješće i provede bilo koju provjeru, te da izvede ili prisustvuje bilo kojem probnom letu ili ispitivanju na zemlji, koji su potrebni radi provjere valjanosti izjave o sukladnosti koju je podnositelj zahtjeva dostavio u skladu s točkom 21.A.20 podtočkom (d) i radi utvrđivanja da proizvod zbog nijednog obilježja ili značajke nije opasan za uporabe za koje je zatražena certifikacija.

(e) Za ispitivanja koja provede ili kojima prisustvuje Agencija u skladu s točkom (d):

1. podnositelj zahtjeva Agenciji dostavlja izjavu o sukladnosti s točkom (b); i
2. u razdoblju od trenutka kad se dokaže sukladnost s točkom (b) do trenutka kad se Agenciji predloži ispitivanje, na proizvodu, dijelu ili uređaju ne smije se izvesti nikakva izmjena povezana s ispitivanjem koja bi utjecala na izjavu o sukladnosti.

21.A.35 Probni letovi

(a) Probni letovi za potrebe dobivanja certifikata tipa izvode se u skladu s uvjetima za takve probne letove koje utvrđuje Agencija.

(b) Podnositelj zahtjeva mora izvesti sve probne letove koje Agencija smatra potrebnima:

1. kako bi se utvrdila sukladnost s primjenjivom osnovom certifikacije tipa i zahtjevima vezanim uz zaštitu okoliša; i
2. kako bi se za zrakoplov koji se certificira u skladu s ovim Prilogom I. (Part 21.) utvrdilo da li postoji pouzdano jamstvo da su zrakoplov, njegovi dijelovi i uređaji pouzdani i da ispravno funkcioniraju, osim za:
 - i. jedrilice i motorne jedrilice;
 - ii. balone i zračne brodove, definirane u ELA 1 ili ELA 2;
 - iii. zrakoplove čija je najveća dopuštena masa pri uzlijetanju (MTOM) 2 722 kg ili manje.

- (c) (Rezervirano)
- (d) (Rezervirano)
- (e) (Rezervirano)
- (f) Probni letovi propisani u točki (b) podtočki 2. uključuju:
 - 1. za zrakoplove s ugrađenim turbinskim motorima tipa koji ranije nije bio korišten u certificiranom tipu zrakoplova, najmanje 300 sati letenja sa svim motorima koji su u skladu s certifikatom tipa; i
 - 2. za sve druge zrakoplove, najmanje 150 sati letenja.

21.A.41 Certifikat tipa

Smatra se da certifikat tipa i ograničeni certifikat tipa s sadrže projekt tipa, operativna ograničenja, listu podataka certifikata tipa za plovidbenost i emisije, primjenjivu osnovu certifikacije tipa i zahtjeve vezane uz zaštitu okoliša, s kojima je Agencija utvrdila sukladnost, i sve druge uvjete ili ograničenja propisane za proizvod u primjenjivim certifikacijskim specifikacijama i zahtjevima vezanim uz zaštitu okoliša. Osim toga, certifikat tipa i ograničeni certifikat tipa za zrakoplov uključuju listu podataka certifikata tipa za buku. Lista podataka certifikata tipa za motor uključuje evidenciju o sukladnosti u pogledu emisija.

21.A.44 Obveze nositelja

Svaki nositelj certifikata tipa ili ograničenog certifikata tipa:

- (a) preuzima obveze utvrđene u točkama 21.A.3A, 21.A.3B, 21.A.4, 21.A.55, 21.A.57 i 21.A.61; te, za ovu potrebu, nastavlja ispunjavati zahtjeve vezane uz prihvatljivost u skladu s točkom 21.A.14; i
- (b) specificira oznaku u skladu s pododjeljkom Q.

21.A.47 Prenosivost

Certifikat tipa ili ograničeni certifikat tipa može se prenijeti samo na fizičku ili pravnu osobu koja je u stanju preuzeti obveze iz točke 21.A.44 i koja je, za tu potrebu, dokazala svoju sposobnost u skladu s kriterijima iz točke 21.A.14.

21.A.51 Trajanje i kontinuirana valjanost

- (a) Certifikat tipa i ograničeni certifikat tipa izdaju se na neograničeno vrijeme. Oni ostaju valjani, pod uvjetom da:
 - 1. nositelj nastavi ispunjavati odredbe ovog Priloga I. (Part 21.); i
 - 2. certifikat nije predan ili trajno oduzet u skladu s primjenjivim upravnim postupcima koje utvrđuje Agencija.
- (b) Nakon što je certifikat predan ili trajno oduzet, certifikat tipa i ograničeni certifikat tipa vraća se Agenciji.

21.A.55 Vođenje evidencije

Nositelj certifikata tipa ili ograničenog certifikata tipa čuva sve relevantne podatke o projektu, nacрте i izvješća o ispitivanju, uključujući evidenciju o provjerama za ispitivani proizvod, kako bi ih mogao staviti na raspolaganje Agenciji i pružiti informacije potrebne za osiguravanje kontinuirane plovidbenosti proizvoda i njegove sukladnosti s primjenjivim zahtjevima vezanim uz zaštitu okoliša.

21.A.57 Priručnici

Nositelj certifikata tipa ili ograničenog certifikata tipa izrađuje, čuva i ažurira izvornike svih priručnika koji se zahtijevaju primjenjivom osnovom certifikacije tipa i zahtjevima vezanim uz zaštitu okoliša za proizvod, te Agenciji na zahtjev daje njihove kopije.

21.A.61 Upute za kontinuiranu plovidbenost

- (a) Nositelj certifikata tipa ili ograničenog certifikata tipa svakom poznatom vlasniku jednog ili više zrakoplova, motora ili propelera nakon njihove isporuke ili nakon izdavanja prve svjedodžbe o plovidbenosti za dotični zrakoplov, ovisno o tome što nastupi kasnije, dostavlja najmanje jedan komplet potpunih uputa za kontinuiranu plovidbenost koje sadrže opisne podatke i upute za provedbu pripremljene u skladu s primjenjivom osnovom certifikacije tipa, a nakon toga te upute, na zahtjev, stavlja na raspolaganje bilo kojoj drugoj osobi od koje se zahtijeva ispunjavanje bilo kojeg od uvjeta iz tih uputa. Raspoloživost nekih priručnika ili dijelova uputa za kontinuiranu plovidbenost koji se tiču obnavljanja ili drugih oblika velikih radova održavanja može se odgoditi, tako da se stave na raspolaganje nakon što se proizvod pusti u uporabu, ali moraju biti dostupni prije nego što bilo koji od proizvoda dosegne odgovarajuću starost ili sate/cikluse letenja.
- (b) Osim toga, izmjene uputa za kontinuiranu plovidbenost stavljaju se na raspolaganje svim poznatim operatorima proizvoda i, na zahtjev, bilo kojoj osobi od koje se zahtijeva ispunjavanje bilo koje od tih uputa. Agenciji se dostavlja program u kojem se prikazuje na koji se način distribuiraju izmjene uputa za kontinuiranu plovidbenost.

(PODODJELJAK C — NE PRIMJENJUJE SE)

PODODJELJAK D — IZMJENE CERTIFIKATA TIP A I OGRANIČENIH CERTIFIKATA TIP A

21.A.90A Područje primjene

U ovom se pododjeljku utvrđuje postupak za odobravanje izmjena projekta tipa i certifikata tipa, te se utvrđuju prava i obveze podnositelja zahtjeva za ta odobrenja i nositelja tih odobrenja. U ovom se pododjeljku također definiraju standardne izmjene koje ne podliježu postupku odobravanja u skladu s ovim pododjeljkom. U ovom pododjeljku izraz certifikat tipa uključuje i certifikate tipa i ograničene certifikate tipa.

21.A.90B Standardne izmjene

- (a) Standardne izmjene su izmjene projekta tipa:
1. u odnosu na:
 - i. zrakoplove čija je najveća dopuštena masa pri uzlijetanju (MTOM) 5 700 kg ili manje;
 - ii. rotokoptere čiji je MTOM 3 175 kg ili manje;
 - iii. jedrilice, motorne jedrilice, balone i zračne brodove, kako su definirani u ELA 1 ili ELA 2,
 2. koji su u skladu s projektnim podacima uključenim u certifikacijske specifikacije koje izdaje Agencija i koje sadrže prihvatljive metode, tehnike i prakse za izvođenje i identificiranje standardnih izmjena, uključujući s tim povezane upute za kontinuiranu plovidbenost; i
 3. koji nisu u suprotnosti s podacima nositelja TC-a.
- (b) Točke 21.A.91 do 21.A.109 ne primjenjuju se na standardne izmjene.

21.A.91 Razvrstavanje izmjena u projektu tipa

Izmjene projekta tipa razvrstavaju se kao manje i veće. „Manja izmjena” je izmjena koja nema znatnog učinka na masu, ravnotežu, izdržljivost konstrukcije, pouzdanost, operativne karakteristike, buku, ispuštanje goriva, ispušne emisije ili druge karakteristike koje utječu na plovidbenost proizvoda. Ne dovodeći u pitanje točku 21.A.19, sve su druge izmjene u skladu s ovim pododjeljkom „veće izmjene”. Veće i manje izmjene odobravaju se u skladu s točkom 21.A.95 ili 21.A.97, prema potrebi, te se identificiraju na odgovarajući način.

21.A.92 Prihvatljivost

- (a) Zahtjev za odobrenje veće izmjene projekta tipa u skladu s ovim pododjeljkom može podnijeti samo nositelj certifikata tipa; svi drugi podnositelji zahtjeva za veću izmjenu projekta tipa podnose zahtjev u skladu s pododjeljkom E.
- (b) Zahtjev za odobrenje manje izmjene projekta tipa u skladu s ovim pododjeljkom može podnijeti bilo koja fizička ili pravna osoba.

21.A.93 Zahtjev

Zahtjev za odobrenje izmjene projekta tipa podnosi se u obliku i na način koji utvrđuje Agencija i uključuje:

- (a) Opis izmjene u kojem su utvrđeni:
 - 1. svi dijelovi projekta tipa i odobreni priručnici na koje utječe izmjena; i
 - 2. certifikacijske specifikacije i zahtjevi vezani uz zaštitu okoliša, koje, u skladu s točkom 21.A.101, projektirana izmjena mora ispunjavati.
- (b) Identifikaciju svih ponovnih istraživanja koja su potrebna kako bi se dokazala sukladnost izmijenjenog proizvoda s primjenjivim certifikacijskim specifikacijama i zahtjevima vezanim uz zaštitu okoliša.

21.A.95 Manje izmjene

Manje izmjene projekta tipa razvrstava i odobrava:

- (a) Agencija; ili
- (b) propisno ovlaštena projektna organizacija u skladu s postupkom dogovorenim s Agencijom.

21.A.97 Veće izmjene

- (a) Podnositelj zahtjeva za odobrenje veće izmjene:
 - 1. dostavlja Agenciji dokazne podatke zajedno sa svim opisnim podacima koje treba uključiti u projekt tipa;
 - 2. dokazuje da je izmijenjeni proizvod u skladu s primjenjivim certifikacijskim specifikacijama i zahtjevima vezanim uz zaštitu okoliša, kako je navedeno u točki 21.A.101;
 - 3. ispunjava odredbe iz točke 21.A.20 podtočaka (b), (c) i (d); i
 - 4. ako podnositelj zahtjeva ima odgovarajuće odobrenje projektne organizacije, daje izjavu iz točke 21.A.20 podtočke (d) u skladu s odredbama pododjeljka J;
 - 5. ispunjava odredbe iz točke 21.A.33 i, prema potrebi, točke 21.A.35.
- (b) Odobrenje veće izmjene projekta tipa ograničeno je na onu specifičnu konfiguraciju (one specifične konfiguracije) u projektu tipa, na kojoj (kojima) je izvedena izmjena.

21.A.101 Određivanje primjenjivih certifikacijskih specifikacija i zahtjeva vezanih uz zaštitu okoliša

- (a) Podnositelj zahtjeva za izmjenu certifikata tipa dokazuje da je izmijenjeni proizvod u skladu s kodom plovbenosti koji se primjenjuje na izmijenjeni proizvod i koji je na snazi na dan podnošenja zahtjeva za izmjenu, osim ako podnositelj zahtjeva ne odabere da se uskladi s certifikacijskim specifikacijama naknadnih važećih izmjena ili se to zahtjeva u skladu s točkama (e) i (f), te da je izmijenjeni proizvod u skladu s primjenjivim zahtjevima vezanim uz zaštitu okoliša utvrđenima u točki 21.A.18.

- (b) Odstupajući od točke (a), podnositelj zahtjeva može dokazati da je izmijenjeni proizvod u skladu s ranijom izmjenom koda plovidbenosti definiranog u točki (a) i bilo koje druge certifikacijske specifikacije koju Agencija smatra izravno povezanom s tim kodom. Međutim, ranije izmijenjeni kod plovidbenosti ne smije prethoditi odgovarajućem kodu plovidbenosti na koji se upućuje u certifikatu tipa. Podnositelj zahtjeva može dokazati usklađenost s ranije izmijenjenim kodom plovidbenosti za bilo što od sljedećeg:
1. za izmjenju za koju Agencija smatra da nije značajna. Pri utvrđivanju da li je određena izmjena značajna, Agencija razmatra tu izmjenju u kontekstu svih prethodnih relevantnih izmjena projekta i svih povezanih revizija primjenjivih certifikacijskih specifikacija koje su uključene u certifikat tipa za proizvod. Izmjene koje ispunjavaju jedan od sljedećih kriterija automatski se smatraju značajnima:
 - i. opća konfiguracija ili načela konstruiranja nisu zadržani;
 - ii. pretpostavke korištene za certifikaciju proizvoda koji treba izmijeniti više nisu na snazi;
 2. za svako područje, sustav, dio ili uređaj za koji Agencija smatra da na njega izmjena ne utječe;
 3. za svako područje, sustav, dio ili uređaj na koji izmjena utječe, a za koji Agencija smatra da usklađenost s kodom plovidbenosti opisanim u točki (a) ne bi bitno pridonijela razini sigurnosti izmijenjenog proizvoda ili ne bi imala smisla.
- (c) Podnositelj zahtjeva za izmjenju zrakoplova (osim rotokoptera) čija je najveća težina 2 722 kg (6 000 lb) ili manje, ili ne-turbinskog rotokoptera čija je najveća težina 1 361 kg (3 000 lb) ili manje, može dokazati da je izmijenjeni proizvod usklađen s osnovom certifikacije tipa koja je upućivanjem ugrađena u certifikat tipa. Međutim, ako Agencija smatra da je izmjena u određenom području značajna, ona može odrediti usklađivanje s izmjenom osnove certifikacije tipa ugrađenom upućivanjem u certifikat tipa koja je na snazi na dan podnošenja zahtjeva i s bilo kojom certifikacijskom specifikacijom koju Agencija smatra izravno povezanim, osim ako Agencija također smatra da sukladnost s tom izmjenom ili certifikacijskom specifikacijom ne bi bitno pridonijela razini sigurnosti izmijenjenog proizvoda ili ne bi imala smisla.
- (d) Ako Agencija smatra da kod plovidbenosti koji je na snazi na dan podnošenja zahtjeva za izmjenju ne osigurava odgovarajuće standarde u odnosu na predloženu izmjenju, podnositelj zahtjeva također mora ispuniti bilo koje posebne uvjete i izmjene tih posebnih uvjeta propisane u skladu s odredbama točke 21.A.16B, kako bi se osigurala razina sigurnosti jednaka onoj utvrđenoj u kodu plovidbenosti koji je na snazi na dan podnošenja zahtjeva za izmjenju.
- (e) Zahtjev za izmjenju certifikata tipa vrijedi pet godina za velike zrakoplove i velike rotokoptere, a zahtjev za izmjenju bilo kojeg drugog certifikata tipa vrijedi tri godine. U slučaju da promjena nije odobrena ili je jasno da neće biti odobrena u roku utvrđenom u ovoj točki, podnositelj zahtjeva može:
1. podnijeti novi zahtjev za izmjenju certifikata tipa i pridržavati se svih odredaba iz točke (a) koje se primjenjuju na prvotni zahtjev za izmjenju; ili
 2. zatražiti produljenje prvotnog zahtjeva i pridržavati se odredaba iz točke (a) u pogledu valjanog datuma podnošenja zahtjeva koji odabire podnositelj zahtjeva, a koji nije raniji od datuma koji prethodi datumu odobrenja izmjene, u roku koji je u skladu s ovom točkom utvrđen za prvotni zahtjev za izmjenju.
- (f) Ako podnositelj zahtjeva odabere da se uskladi s certifikacijskom specifikacijom izmjene koda plovidbenosti koja je stupila na snagu nakon podnošenja zahtjeva za izmjenju tipa, on se mora također uskladiti i s bilo kojom drugom certifikacijskom specifikacijom za koju Agencija smatra da je izravno povezana.

21.A.103 Izdavanje odobrenja

- (a) Podnositelj zahtjeva ima pravo izvesti veću izmjenju na projektu tipa koju je odobrila Agencija, nakon:
1. što dostavi izjavu iz u točke 21.A.20 podtočke (d); i
 2. nakon što se dokaže da:
 - i. izmijenjeni proizvod ispunjava primjenjive certifikacijske specifikacije i zahtjeve vezane uz zaštitu okoliša, kako je navedeno u točki 21.A.101;
 - ii. su bilo koje odredbe o plovidbenosti s kojima nije usklađen nadomještene čimbenicima koji pružaju jednaku razinu sigurnosti; i
 - iii. niti jedno njegovo obilježje ili karakteristika ne čini proizvod nesigurnim za uporabu za koju je zatražena certifikacija.

- (b) Manja izmjena projekta tipa odobrava se samo u skladu s točkom 21.A.95, ako se dokaže da je izmijenjeni proizvod usklađen s primjenjivim certifikacijskim specifikacijama, kako je navedeno u točki 21.A.101.

21.A.105 Vođenje evidencije

Za svaku izmjenu, podnositelj zahtjeva čuva sve relevantne podatke o projektu, nacрте i izvješća o ispitivanju, uključujući evidenciju o inspekcijskim pregledima za ispitivani izmijenjeni proizvod, kako bi ih mogao staviti na raspolaganje Agenciji i pružiti informacije potrebne za osiguravanje kontinuirane plovidbenosti izmijenjenog proizvoda i njegove sukladnosti s primjenjivim zahtjevima vezanim uz zaštitu okoliša.

21.A.107 Upute za kontinuiranu plovidbenost

- (a) Nositelj odobrenja manje izmjene projekta tipa, svakomu poznatom vlasniku jednog ili više zrakoplova, motora ili propelera na koje se odnosi ta manja izmjena, prilikom isporuke proizvoda ili prilikom izdavanja prve svjedodžbe o plovidbenosti dotičnog zrakoplova, ovisno što je od toga kasnije, dostavlja najmanje jedan komplet povezanih izmjena, ako postoje, u uputama za kontinuiranu plovidbenost proizvoda na kojem treba izvesti manju izmjenu, pripremljenih u skladu s primjenjivom osnovom certifikacije tipa, a nakon toga te izmjene uputa, na zahtjev, stavlja na raspolaganje bilo kojoj drugoj osobi od koje se zahtjeva ispunjavanje bilo kojeg od uvjeta iz tih uputa.
- (b) Osim toga, izmjene navedenih izmjena uputa za kontinuiranu plovidbenost stavljaju se na raspolaganje svim poznatim operatorima proizvoda na kojem je izvedena manja izmjena i, na zahtjev, bilo kojoj osobi od koje se zahtjeva pridržavanje bilo koje od tih uputa.

21.A.109 Obveze i oznake EPA-a

Nositelj odobrenja manje izmjene projekta tipa mora:

- (a) preuzeti obveze utvrđene u točkama 21.A.4, 21.A.105 i 21.A.107; i
- (b) navesti oznaku, uključujući slova EPA („European Part Approval“), u skladu s točkom 21.A.804 podtočkom (a).

PODODJELJAK E — DODATNI CERTIFIKATI TIP A

21.A.111 Područje primjene

U ovom se pododjeljku utvrđuje postupak za odobravanje većih izmjena projekta tipa u skladu s postupcima za dodatni certifikat tipa te se utvrđuju prava i obveze podnositelja zahtjeva za te certifikate i nositelja tih certifikata.

21.A.112A Prihvatljivost

Bilo koja fizička ili pravna osoba („organizacija“) koja je dokazala ili je u postupku dokazivanja svoje sposobnosti u skladu s točkom 21.A.112B ima pravo na podnošenje zahtjeva za dodatni certifikat tipa u skladu s uvjetima utvrđenim u ovom pododjeljku.

21.A.112B Dokazivanje sposobnosti

- (a) Bilo koja organizacija koja podnosi zahtjev za dodatni certifikat tipa mora dokazati svoju sposobnost posjedovanjem odobrenja projektne organizacije koje je izdala Agencija u skladu s pododjeljkom J.
- (b) Odstupajući od stavka (a), kao alternativni postupak dokazivanja svoje sposobnosti, podnositelj zahtjeva može zatražiti suglasnost Agencije za primjenu postupaka kojima se utvrđuju posebne projektne prakse, sredstva i redoslijed aktivnosti koji su potrebni za sukladnost s ovim Pododjeljkom.

- (c) Odstupajući od točaka (a) i (b), podnositelj zahtjeva može odabrati dokazivanje sposobnosti putem programa certifikacije koji je odobrila Agencija, u kojem se detaljno navode načini za dokazivanje sukladnosti za STC za zrakoplov, motor i propeler, kako je definirano u točki 21.A.14 podtočki (c).

21.A.113 Podnošenje zahtjeva za dodatni certifikat tipa

- (a) Zahtjev za dodatni certifikat tipa podnosi se u obliku i na način koji utvrđuje Agencija.
- (b) Zahtjev za dodatni certifikat tipa uključuje opise i identifikaciju koji se zahtijevaju točkom 21.A.93. Osim toga, takav zahtjev uključuje dokaz o tome da su podaci na kojima se temelje te identifikacije odgovarajući, bilo na temelju vlastitih sredstava podnositelja zahtjeva, bilo na temelju dogovora s nositeljem certifikata tipa.

21.A.114 Dokazivanje sukladnosti

Svaki podnositelj zahtjeva za dodatni certifikat tipa mora ispunjavati odredbe iz točke 21.A.97.

21.A.115 Izdavanje dodatnog certifikata tipa

Podnositelj zahtjeva ima pravo na dodatni certifikat tipa koji izdaje Agencija:

- (a) nakon što dostavi izjavu iz točke 21.A.20 podtočke (d); i
- (b) nakon što se dokaže:
1. da izmijenjeni proizvod ispunjava primjenjive certifikacijske specifikacije i zahtjeve vezane uz zaštitu okoliša, kako je navedeno u točki 21.A.101;
 2. da su bilo koje odredbe o plovidbenosti s kojima nije usklađen nadomještene čimbenicima koji pružaju jednaku razinu sigurnosti; i
 3. da niti jedno njegovo obilježje ili karakteristika ne čini proizvod opasnim za uporabe za koje je zatražena certifikacija.
- (c) nakon što dokaže svoju sposobnost u skladu s točkom 21.A.112B;
- (d) ako je u skladu s točkom 21.A.113 podtočkom (b) podnositelj zahtjeva sklopio sporazum s nositeljem certifikata tipa,
1. nakon što je nositelj certifikata tipa izjavio da nema tehničkih primjedaba na podatke dostavljene u skladu s točkom 21.A.93; i
 2. nakon što je nositelj certifikata tipa pristao surađivati s nositeljem dodatnog certifikata tipa kako bi se osiguralo ispunjavanje svih obveza za kontinuiranu plovidbenost izmijenjenog proizvoda na temelju ispunjavanja odredaba iz točaka 21.A.44 i 21.A.118A.

21.A.116 Prenosivost

Dodatni certifikat tipa može se prenijeti samo na fizičku ili pravnu osobu koja može preuzeti obveze iz točke 21.A.118A i koja je, za tu potrebu, dokazala svoju sposobnost u skladu s kriterijima iz točke 21.A.112B, osim za zrakoplove ELA 1 za koje je fizička ili pravna osoba zatražila suglasnost Agencije za korištenje postupaka kojima se određuju njezine aktivnosti za preuzimanje tih obveza.

21.A.117 Izmjene onog dijela proizvoda koji je obuhvaćen dodatnim certifikatom tipa

- (a) Manje izmjene onog dijela proizvoda koji je obuhvaćen dodatnim certifikatom tipa razvrstavaju se i odobravaju u skladu s pododjeljkom D.
- (b) Svaka veća izmjena onog dijela proizvoda koji je obuhvaćen dodatnim certifikatom tipa odobrava se kao posebni dodatni certifikat tipa u skladu s ovim pododjeljkom.

- (c) Odstupajući od stavka (b), veća izmjena onog dijela proizvoda, koji je obuhvaćen dodatnim certifikatom tipa i koju zatraži sam nositelj dodatnog certifikata tipa može se odobriti kao izmjena postojećeg dodatnog certifikata tipa.

21.A.118A Obveze i oznake EPA-a

Svaki nositelj dodatnog certifikata tipa mora:

- (a) preuzeti obveze:
1. utvrđene u točkama 21.A.3A, 21.A.3B, 21.A.4, 21.A.105, 21.A.119 i 21.A.120;
 2. koje proizlaze iz suradnje s nositeljem certifikata tipa u skladu s točkom 21.A.115 podtočkom (c) stavkom 2.; i s tim ciljem nastaviti ispunjavati kriterije iz točke 21.A.112B;
- (b) navesti oznaku, uključujući slova EPA, u skladu s točkom 21.A.804 podtočkom (a).

21.A.118B Trajanje i kontinuirana valjanost

- (a) Dodatni certifikat tipa izdaje se na neograničeno vrijeme. Ostaje valjan pod uvjetom da:
1. nositelj nastavi ispunjavati odredbe ovog Priloga I. (Part 21.); i
 2. certifikat nije predan ili trajno oduzet u skladu s primjenjivim upravnim postupcima koje utvrđuje Agencija.
- (b) Nakon što je certifikat predan ili trajno oduzet, dodatni certifikat tipa vraća se Agenciji.

21.A.119 Priručnici

Nositelj dodatnog certifikata tipa izrađuje, čuva i ažurira izvornike izmjena priručnika koji se zahtijevaju primjenjivom osnovom certifikacije tipa i zahtjevima vezanim uz zaštitu okoliša za proizvod, a koje su potrebne kako bi se obuhvatile izmjene izvedene u skladu s dodatnim certifikatom tipa, te Agenciji na zahtjev dostavlja kopije tih priručnika.

21.A.120 Upute za kontinuiranu plovidbenost

- (a) Nositelj dodatnog certifikata tipa za zrakoplov, motor ili propeler, svakom poznatom vlasniku jednog ili više zrakoplova, motora ili propelera koji uključuju elemente dodatnog certifikata tipa, nakon njihove isporuke ili nakon izdavanja prve svjedodžbe o plovidbenosti za dotični zrakoplov, ovisno o tome što nastupi kasnije, dostavlja najmanje jedan komplet povezanih izmjena uputa za kontinuiranu plovidbenost pripremljenih u skladu s primjenjivom osnovom certifikacije tipa, a nakon toga te izmjene uputa, na zahtjev, stavlja na raspolaganje bilo kojoj drugoj osobi od koje se zahtijeva ispunjavanje bilo kojeg od uvjeta iz tih uputa. Raspoloživost nekih priručnika ili dijelova izmjena uputa za kontinuiranu plovidbenost koji se tiču obnavljanja ili drugih oblika većih radova održavanja može se odgoditi, tako da se stave na raspolaganje nakon što se proizvod pusti u uporabu, ali moraju biti dostupni prije nego što bilo koji od proizvoda dosegne relevantnu starost ili sate leta/cikluse.
- (b) Osim toga, izmjene tih izmjena uputa za kontinuiranu plovidbenost stavljaju se na raspolaganje svim poznatim operatorima proizvoda na koje se odnosi dodatni certifikat tipa i, na zahtjev, bilo kojoj osobi od koje se zahtijeva ispunjavanje bilo koje od tih uputa. Agenciji se dostavlja program u kojem se prikazuje na koji se način distribuiraju izmjene izmjena uputa za kontinuiranu plovidbenost.

PODODJELJAK F — PROIZVODNJA BEZ ODOBRENJA ORGANIZACIJE ZA PROIZVODNJU

21.A.121 Područje primjene

- (a) U ovom se pododjeljku utvrđuje postupak dokazivanja sukladnosti s odgovarajućim projektnim podacima o proizvodu, dijelu i uređaju koji se namjerava proizvesti bez odobrenja organizacije za proizvodnju navedenog u skladu s pododjeljkom G.

- (b) U ovom se pododjeljku utvrđuju pravila kojima se uređuju obveze proizvođača proizvoda, dijela ili uređaja proizvedenog u skladu s ovim pododjeljkom.

21.A.122 Prihvatljivost

Svaka fizička ili pravna osoba može podnijeti zahtjev za dokazivanje sukladnosti pojedinačnih proizvoda, dijelova ili uređaja u skladu s ovim pododjeljkom, ako;

- (a) posjeduje ili je zatražila odobrenje koje se odnosi na projekt tog proizvoda, dijela ili uređaja; ili
- (b) je osigurala zadovoljavajuće usklađivanje između proizvodnje i projektiranja putem odgovarajućeg dogovora s podnositeljem zahtjeva za odobrenje takvog projekta ili nositeljem odobrenja za takav projekt.

21.A.124 Zahtjev

- (a) Svaki zahtjev za suglasnost za dokazivanje sukladnosti pojedinačnih proizvoda, dijelova i uređaja u skladu s ovim pododjeljkom podnosi se u obliku i na način koji utvrdi nadležno tijelo.

- (b) Takav zahtjev sadrži:

1. prema potrebi, dokaze kojima se pokazuje:
 - i. da bi izdavanje odobrenja organizacije za proizvodnju u skladu s pododjeljkom G bilo neprimjereno; ili
 - ii. da je certifikacija ili odobrenje proizvoda, dijela ili uređaja u skladu s ovim pododjeljkom potrebna za vrijeme dok se ne izda odobrenje organizacije za proizvodnju u skladu s pododjeljkom G;
2. pregled podataka koji se zahtijevaju u točki 21.A.125 podtočki (b).

21.A.125A Izdavanje pisma o suglasnosti

Podnositelj zahtjeva ima pravo na to da mu nadležno tijelo izda pismo o suglasnosti kojim se slaže s dokazivanjem sukladnosti pojedinačnih proizvoda, dijelova ili uređaja u skladu s ovim pododjeljkom, nakon što:

- (a) uspostavi sustav nadzora proizvodnje kojim se osigurava da je svaki proizvod, dio ili uređaj u skladu s odgovarajućim projektnim podacima i da je u stanju za siguran rad;

- (b) dostavi priručnik koji sadrži:

1. opis sustava nadzora proizvodnje koji se zahtijeva u skladu s točkom (a);
2. opis načina donošenja odluka u okviru sustava nadzora proizvodnje;
3. opis ispitivanja koja se zahtijevaju u točkama 21.A.127 i 21.A.128 te imena osoba ovlaštenih za potrebe točke 21.A.130 podtočke (a);

- (c) dokaže da može osigurati pomoć u skladu s točkom 21.A.3A i točkom 21.A.129 podtočkom (d).

21.A.125B Nesukladnosti

- (a) U slučaju pronalaženja objektivnih dokaza o tome da nositelj pisma o suglasnosti ne ispunjava primjenjive zahtjeve ovog Priloga I. (Part 21.), nesukladnosti se razvrstavaju kako slijedi:

1. nesukladnost prve razine je svaka neusklađenost s ovim Prilogom I. (Part 21.) koja bi mogla dovesti do nekontroliranih neusklađenosti s odgovarajućim projektnim podacima i koja bi mogla utjecati na sigurnost zrakoplova;
2. nesukladnost druge razine je svaka neusklađenost s ovim Prilogom I. (Part 21.) koja nije razvrstana kao nesukladnost prve razine.

- (b) Nesukladnost treće razine odnosi se na bilo koji element za koji je na temelju objektivnih dokaza utvrđeno da sadrži potencijalne probleme koji bi mogli dovesti do neusklađenosti u skladu s točkom (a).

- (c) Nakon primitka obavijesti o nesukladnostima u skladu s točkom 21.B.125:

1. u slučaju nesukladnosti prve razine, nositelj pisma o suglasnosti pruža nadležnom tijelu zadovoljavajuće dokaze o korektivnim mjerama u roku od najviše 21 radnog dana nakon pisane potvrde o nesukladnosti;

2. u slučaju nesukladnosti druge razine, razdoblje za poduzimanje korektivnih mjera koje odobrava nadležno tijelo mora biti primjereno prirodi nesukladnosti, ali u svakom slučaju prvotno ne smije biti dulje od tri mjeseca. U određenim okolnostima i ovisno o prirodi nesukladnosti, nadležno tijelo može produljiti to tromjesečno razdoblje, ako postoji zadovoljavajući plan korektivnih mjera s kojima se nadležno tijelo složilo;
 3. u slučaju nesukladnosti treće razine, od nositelja pisma o suglasnosti ne zahtijeva se žurna korektivna mjera.
- (d) U slučaju nesukladnosti prve ili druge razine, pismo o suglasnosti može podlijegati djelomičnom ili potpunom ograničenju, privremenom ili trajnom oduzimanju u skladu s točkom 21.B.145. Nositelj pisma o suglasnosti mora pravodobno potvrditi primitak obavijesti o ograničenju, privremenom ili trajnom oduzimanju pisma o suglasnosti.

21.A.125C Trajanje i kontinuirana valjanost

- (a) Pismo o suglasnosti izdaje se na ograničeni rok od najviše godinu dana. Ono ostaje valjano, osim ako:
1. nositelj pisma o suglasnosti ne uspije dokazati sukladnost s primjenjivim zahtjevima ovog pododjeljka; ili
 2. postoje dokazi da proizvođač ne može održati zadovoljavajuću razinu nadzora proizvodnje proizvoda, dijelova ili uređaja u skladu sa suglasnosti; ili
 3. proizvođač više ne ispunjava zahtjeve iz točke 21.A.122; ili
 4. pismo o suglasnosti je bilo predano, trajno oduzeto u skladu s točkom 21.B.145 ili je isteklo.
- (b) Nakon što je pismo o suglasnosti predano, trajno oduzeto ili mu je istekla valjanost, vraća se nadležnom tijelu.

21.A.126 Sustav nadzora proizvodnje

- (a) Sustavom nadzora proizvodnje koji se zahtijeva točkom 21.A.125A podtočkom (a) osigurava se način za utvrđivanje jesu li:
1. primljeni materijali te kupljeni dijelovi ili dijelovi kooperanata koji se koriste u gotovom proizvodu onakvi, kako je navedeno u odgovarajućim projektnim podacima;
 2. primljeni materijali te kupljeni dijelovi ili dijelovi kooperanata pravilno označeni;
 3. postupci, proizvodne tehnike i metode sklapanja koje utječu na kvalitetu i sigurnost gotovog proizvoda provedeni u skladu sa specifikacijama koje je prihvatilo nadležno tijelo;
 4. izmjene projekta, uključujući zamjene materijala, odobrene u skladu s pododjeljkom D ili E i provjerene prije ugradnje u konačni proizvod.
- (b) Sustav nadzora proizvodnje koji se zahtijeva točkom 21.A.125A podtočkom (a) mora također biti takav da osigurava da:
1. se sukladnost dijelova i postupaka s odgovarajućim projektnim podacima provjerava u fazama proizvodnje u kojima se može točno utvrditi;
 2. su materijali koji se lako oštećuju ili kvare uskladišteni na odgovarajući način i zaštićeni na odgovarajući način;
 3. postojeći projektni nacrti stoje na raspolaganju radnicima u proizvodnji i kontroli te da se prema potrebi koriste;
 4. su odbijeni materijali i dijelovi odvojeni i označeni na način koji onemogućuje njihovu ugradnju u gotov proizvod;
 5. su materijali i dijelovi, koji su odbijeni zbog odstupanja od projektnih podataka ili specifikacija i koje treba uzeti u obzir za ugradnju u gotovi proizvod, podvrgnuti odobrenom postupku provjere tehničke i proizvodne sukladnosti. Oni materijali i dijelovi za koje se ovim postupkom utvrdi da se mogu upotrijebiti, moraju se propisno označiti i, ako je potrebna prerada ili popravak, ponovno pregledati. Materijali i dijelovi koji se ovim postupkom odbiju, označuju se i odbacuju kako bi se osiguralo da neće biti ugrađeni u konačni proizvod;
 6. proizvođač održava dokumentaciju izrađenu u okviru sustava nadzora proizvodnje, označuje ju, ako je to moguće, na takav način da ju je moguće povezati s gotovim proizvodom ili dijelom, i pohranjuje radi davanja podataka koji su potrebni za osiguravanje kontinuirane plovidbenosti proizvoda.

21.A.127 Ispitivanja: zrakoplovi

- (a) Svaki proizvođač zrakoplova koji je proizveden u skladu s ovim pododjeljkom uspostavlja odobreni postupak ispitivanja na zemlji i u zraku i obrasce za provjeru, te u skladu s tim obrascima ispituje svaki proizvedeni zrakoplov, kao način utvrđivanja relevantnih aspekata ispunjavanja odredaba iz točke 21.A.125A podtočke (a).

(b) Svaki postupak ispitivanja proizvodnje uključuje obavezno sljedeće:

1. provjeru kvalitete rukovanja;
2. provjeru letne performanse (uz uporabu uobičajenih instrumenata zrakoplova);
3. provjeru pravilnog funkcioniranja cjelokupne opreme i svih sustava zrakoplova;
4. određivanje jesu li svi instrumenti pravilno označeni i jesu li nakon probnih letova postavljeni svi natpisi i zahtijevani letački priručnici;
5. provjeru operativnih karakteristika zrakoplova na zemlji;
6. provjeru bilo kojih drugih elemenata koji se odnose na zrakoplov koji se ispituje.

21.A.128 Ispitivanja: motori i propeleri

Svaki proizvođač motora ili propelera koji su proizvedeni u skladu s ovim pododjeljkom mora svaki motor ili propeler s promjenjivim korakom podvrgnuti prihvatljivom funkcionalnom testu koji je naveden u dokumentaciji nositelja certifikata tipa, kako bi utvrdio da li funkcionira pravilno u svim operacijama za koje posjeduje certifikat tipa, kao način utvrđivanja relevantnih aspekata ispunjavanja odredaba iz točke 21.A.125A podtočke (a).

21.A.129 Obveze proizvođača

Svaki proizvođač proizvoda, dijela ili uređaja koji je proizveden u skladu s ovim pododjeljkom mora:

- (a) svaki proizvod, dio ili uređaj staviti na raspolaganje nadležnom tijelu radi provjere;
- (b) na mjestu proizvodnje držati tehničke podatke i nacрте koji su potrebni za utvrđivanje da li je proizvod u skladu s odgovarajućim projektnim podacima;
- (c) održavati sustav nadzora proizvodnje kojim se osigurava da je svaki proizvod u skladu s odgovarajućim projektnim podacima i da je u stanju za siguran rad;
- (d) pružiti pomoć nositelju certifikata tipa, ograničenog certifikata tipa ili odobrenja projekata pri svim aktivnostima u vezi s kontinuiranom plovidbenošću, koje su povezane s proizvedenim proizvodima, dijelovima ili uređajima;
- (e) u interesu sigurnosti uspostaviti i održavati unutarnji sustav izvješćivanja o događajima koji ugrožavaju sigurnost, kako bi se omogućilo prikupljanje i ocjena izvješća o događajima s ciljem utvrđivanja negativnih trendova ili uklanjanja nedostataka te izdvajanja događaja koje treba prijaviti. Ovaj sustav uključuje ocjenu važnih podataka koji se odnose na događaje i objavljivanje povezanih informacija;
- (f)
 1. nositelju certifikata tipa, ograničenog certifikata tipa ili odobrenja projekta dostaviti izvješće o svim slučajevima u kojima je proizvođač pustio u uporabu proizvode, dijelove ili uređaje za koje je kasnije utvrđeno da odstupaju od odgovarajućih projektnih podataka i, s nositeljem certifikata tipa, ograničenog certifikata tipa ili odobrenja projekta, provesti istraživanje kako bi se utvrdila ona odstupanja koja bi mogla ugroziti siguran rad zrakoplova;
 2. Agenciji i nadležnom tijelu države članice dostaviti izvješće o odstupanjima koja bi mogla ugroziti siguran rad zrakoplova i koja su utvrđena u skladu sa stavkom 1. Navedena izvješća podnose se u obliku i na način koji utvrdi Agencija u skladu s točkom 21.A.3A podtočkom (b) stavkom 2. ili koji prihvati nadležno tijelo države članice;
 3. ako proizvođač djeluje kao dobavljač za drugu proizvodnu organizaciju, on mora i toj drugoj organizaciji dati izvješće o svim slučajevima u kojima je toj organizaciji dostavio proizvode, dijelove ili uređaje za koje je kasnije utvrđeno da možda odstupaju od odgovarajućih projektnih podataka.

21.A.130 Izjava o sukladnosti

(a) Svaki proizvođač proizvoda, dijela ili uređaja koji je proizveden u skladu s ovim pododjeljkom izdaje izjavu o sukladnosti, tj. EASA Obrazac 52 (vidjeti Dodatak VIII.), za cijeli zrakoplov, ili EASA Obrazac 1 (vidjeti Dodatak I.), za druge proizvode, dijelove ili uređaje. Ovu izjavu potpisuje ovlaštena osoba na odgovornom položaju u proizvodnoj organizaciji.

(b) Izjava o sukladnosti uključuje:

1. za svaki proizvod, dio ili uređaj izjavu da je proizvod, dio ili uređaj u skladu s odobrenim projektnim podacima i da je u stanju za siguran rad;
2. za svaki zrakoplov izjavu da je zrakoplov bio podvrgnut provjerama na zemlji i u letu u skladu s točkom 21.A.127 podtočkom (a); i

3. za svaki motor ili propeler s promjenjivim korakom, izjavu da je proizvođač podvrgnuo motor ili propeler konačnom ispitu funkcionalnosti u skladu s točkom 21.A.128 i, osim toga, u slučaju motora, izjavu, u skladu s podacima koje je dao nositelj certifikata tipa za motor, da svaki gotovi motor ispunjava zahtjeve povezane s emisijama, koji su bili na snazi na dan proizvodnje motora.

(c) Svaki proizvođač takvog proizvoda, dijela ili uređaja:

1. pri prvom prijenosu vlasništva takvog proizvoda, dijela ili uređaja; ili
2. pri podnošenju zahtjeva za prvo izdavanje svjedodžbe o plovidbenosti zrakoplova; ili
3. pri podnošenju zahtjeva za prvo izdavanje dokumenta o vraćanju u uporabu za određeni motor, propeler, dio ili uređaj,

nadležnom tijelu podnosi na ovjeru postojeću izjavu o sukladnosti.

(d) Nadležno tijelo supotpisom ovjerava izjavu o sukladnosti ako nakon provjere utvrdi da je proizvod, dio ili uređaj u skladu s odgovarajućim projektnim podacima i da je u stanju za siguran rad.

PODODJELJAK G — ODOBRENJE ORGANIZACIJE ZA PROIZVODNJU

21.A.131 Područje primjene

Ovim se pododjeljkom uspostavlja:

- (a) postupak izdavanja odobrenja organizacije za proizvodnju za organizaciju koja dokaže sukladnost proizvoda, dijelova i uređaja s odgovarajućim projektnim podacima;
- (b) pravila kojima se uređuju prava i obveze podnositelja zahtjeva za takva odobrenja i nositelja takvih odobrenja.

21.A.133 Prihvatljivost

Svaka fizička ili pravna osoba („organizacija”) ispunjava uvjete za podnošenje zahtjeva za odobrenje u skladu s ovim pododjeljkom. Podnositelj zahtjeva mora:

- (a) dokazati da je, za određeni opseg posla, odobrenje u skladu s ovim pododjeljkom primjereno za potrebe dokazivanja sukladnosti s određenim projektom; i
- (b) imati ili zatražiti odobrenje toga određenog projekta; ili
- (c) osigurati, na temelju odgovarajućeg dogovora s podnositeljem zahtjeva za odobrenje određenog projekta ili nositeljem toga odobrenja, zadovoljavajuće usklađivanje proizvodnje i projektiranja.

21.A.134 Zahtjev

Svaki zahtjevi za odobrenje organizacije za proizvodnju podnosi se nadležnom tijelu u obliku i na način koji utvrdi to tijelo te uključuju pregled podataka koji se zahtijevaju točkom 21.A.143 i uvjete za izdavanje odobrenja koji se zahtijevaju u točki 21.A.151.

21.A.135 Izdavanje odobrenja organizacije za proizvodnju

Organizacija ima pravo da joj nadležno tijelo izda odobrenje organizacije za proizvodnju, ako dokaže da ispunjava primjenjive zahtjeve iz ovog pododjeljka.

21.A.139 Sustav kvalitete

- (a) Proizvodna organizacija mora dokazati da je uspostavila i da može održavati sustav kvalitete. Sustav kvalitete mora biti dokumentiran. Ovaj sustav kvalitete mora organizaciji omogućiti da osigura da je svaki proizvod, dio ili uređaj koji proizvede organizacija ili njezini partneri, ili koji dostave vanjski partneri ili koji su dani kooperantima po ugovoru, u skladu s odgovarajućim projektnim podacima i da je u stanju za siguran rad, čime se ostvaruju povlastice navedene u točki 21.A.163.

(b) Sustav kvalitete sadrži:

1. prema potrebi, u okviru područja primjene odobrenja, kontrolne postupke za:
 - i. izdavanje, odobravanje ili izmjenu dokumenata;
 - ii. reviziju i kontrolu ocjene dobavljača i kooperanata;
 - iii. provjeru da li su ulazni proizvodi, dijelovi, materijali i oprema, uključujući nove elemente ili one koje su kupci proizvoda već koristili, onakvi kako je navedeno u odgovarajućim projektnim podacima;
 - iv. identifikaciju i sljedivost;
 - v. proizvodne procese;
 - vi. provjeru i ispitivanje, uključujući probne letove tijekom proizvodnje;
 - vii. umjeravanje alata, šablona i opreme za ispitivanje;
 - viii. kontrolu nesukladnih elemenata;
 - ix. koordinaciju plovidbenosti s podnositeljem zahtjeva za odobrenje projekta ili nositeljem odobrenja projekta;
 - x. vođenje i održavanje evidencije;
 - xi. stručnost i kvalifikacije zaposlenika;
 - xii. izdavanje dokumenata o vraćanju u uporabu s obzirom na plovidbenost;
 - xiii. rukovanje, skladištenje i pakiranje;
 - xiv. unutarnje kontrole kvalitete i proizašle korektivne mjere;
 - xv. radove u okviru uvjeta odobrenja koji se izvode na bilo kojoj lokaciji koja ne spada u odobrene objekte;
 - xvi. radove koji se izvode po završetku proizvodnje, ali prije isporuke, radi održavanja zrakoplova u stanju za siguran rad;
 - xvii. izdavanje dozvole za letenje i odobrenje povezanih uvjeta za let.
- Kontrolni postupci moraju uključivati posebne odredbe za bilo koje kritične dijelove.
2. Neovisnu funkciju osiguravanja kvalitete radi praćenja sukladnosti s dokumentiranim postupcima sustava kvalitete i njihove prikladnosti. To praćenje uključuje sustav povratnog informiranja osobe ili skupine osoba iz točke 21.A.145 podtočke (c) stavka 2. i, naposljetku, rukovoditelja iz točke 21.A.145 podtočke (c) stavka 1. kako bi se, prema potrebi, osigurala provedba korektivnih mjera.

21.A.143 Priručnik proizvodne organizacije

(a) Organizacija dostavlja nadležnom tijelu priručnik proizvodne organizacije koji sadrži sljedeće informacije:

1. izjavu, koju je potpisao odgovorni rukovoditelj, kojom se potvrđuje da će se postupati u skladu s priručnikom proizvodne organizacije i s bilo kojim drugim povezanim priručnicima kojima se definira sukladnost odobrene organizacije s ovim pododjeljkom;
2. funkciju (funkcije) i imena rukovoditelja koje je nadležno tijelo prihvatilo u skladu s točkom 21.A.145 podtočkom (c) stavkom 2.;
3. obveze i odgovornosti rukovoditelja u skladu s točkom 21.A.145 podtočkom (c) stavkom 2., uključujući pitanja o kojima oni mogu, u ime organizacije, neposredno pregovarati s nadležnim tijelom;
4. organizacijsku shemu u kojoj su prikazani povezani lanci odgovornosti rukovoditelja, kako se zahtijeva točkom 21.A.145 podtočkom (c) stavcima 1. i 2.;
5. popis certifikacijskog osoblja, kako je navedeno u točki 21.A.145 podtočki (d);
6. opći opis ljudskih resursa;
7. opći opis objekata koji se nalaze na adresama navedenim u potvrdi o odobrenju organizacije za proizvodnju;
8. opći opis područja rada proizvodne organizacije koji se odnosi na uvjete odobrenja;
9. postupak prijavljivanja organizacijskih promjena nadležnom tijelu;
10. postupak izmjene priručnika proizvodne organizacije;

11. opis sustava kvalitete i postupaka kako se zahtijeva točkom 21.A.139 podtočkom (b) stavkom 1.;
12. popis vanjskih organizacija iz točke 21.A.139 podtočke (a).

(b) Priručnik proizvodne organizacije prema potrebi se izmjenjuje, kako bi ostao ažuran opis organizacije, a kopije svih izmjena dostavljaju se nadležnom tijelu.

21.A.145 Zahtjevi za odobrenje

Na temelju podataka dostavljenih u skladu s točkom 21.A.143, proizvodna organizacija dokazuje:

- (a) da su u pogledu općih zahtjeva za odobrenje, objekti, radni uvjeti, oprema i alati, postupci i povezani materijali, broj i stručnost osoblja te opća organizacija dovoljni za ispunjavanje obveza iz točke 21.A.165;
- (b) da u pogledu svih potrebnih podataka o plovidbenosti, buci, ispuštanju goriva i ispušnih emisija:
 1. proizvodna organizacija prima takve podatke od Agencije te od nositelja certifikata tipa, ograničenog certifikata tipa ili odobrenja projekta ili od podnositelja zahtjeva za te dokumente, kako bi provjerila sukladnost s odgovarajućim projektnim podacima;
 2. proizvodna organizacija ima uspostavljen postupak za osiguravanje pravilnog uključivanja podataka o plovidbenosti, buci, ispuštanju goriva i ispušnim emisijama u svoje podatke o proizvodnji;
 3. takvi se podaci ažuriraju i stavljaju na raspolaganje svim zaposlenicima kojima je potreban pristup tim podacima radi obavljanja svojih zadaća;
- (c) da je u pogledu uprave i zaposlenika:
 1. proizvodna organizacija imenovala rukovoditelja koji odgovara nadležnom tijelu. On/ona je u organizaciji odgovoran/odgovorna za osiguravanje da se cjelokupna proizvodnja odvija u skladu sa zahtijevanim standardima i da se proizvodna organizacija stalno pridržava podataka i postupaka utvrđenih u priručniku iz točke 21.A.143;
 2. proizvodna organizacija imenovala osobu ili skupinu osoba koje osiguravaju da organizacija ispunjava zahtjeve ovog Priloga I. (Part 21.), te da ih je identificirala zajedno s opsegom njihovih ovlaštenja. Takve osobe odgovaraju izravno odgovornom rukovoditelju iz stavka 1. Imenovane osobe moraju dokazati odgovarajuće znanje, obrazovanje i iskustvo za ispunjavanje svojih odgovornosti;
 3. zaposlenicima na svim razinama dano odgovarajuće ovlaštenje, kako bi mogli ispunjavati odgovornosti koje su im dodijeljene, te da unutar proizvodne organizacije postoji potpuna i učinkovita koordinacija u pogledu podataka o plovidbenosti, buci, ispuštanju goriva i ispušnim emisijama;
- (d) da u pogledu certifikacijskog osoblja koje je proizvodna organizacija ovlastila za potpisivanje dokumenata koji se izdaju u skladu s točkom 21.A.163 u okviru područja primjene i uvjeta odobrenja:
 1. certifikacijsko osoblje ima odgovarajuće znanje, obrazovanje (uključujući druge funkcije u organizaciji) i iskustvo za izvršavanje dodijeljenih odgovornosti;
 2. proizvodna organizacija vodi evidenciju o cjelokupnom certifikacijskom osoblju, koja uključuje detalje o opsegu njihovih ovlasti;
 3. certifikacijskom osoblju se daje dokument o opsegu njihovih ovlasti.

21.A.147 Promjene u odobrenoj organizaciji za proizvodnju

- (a) Nakon izdavanja odobrenja organizacije za proizvodnju, svaku promjenu u odobrenoj organizaciji za proizvodnju koja je značajna za dokazivanje sukladnosti ili za plovidbenost i karakteristike buke, ispuštanje goriva i ispušnih emisija proizvoda, dijela ili uređaja, posebno promjene u sustavu kvalitete, odobrava nadležno tijelo. Zahtjev za odobrenje dostavlja se nadležnom tijelu u pisanom obliku, a organizacija mora prije provedbe dokazati nadležnom tijelu da će nastaviti ispunjavati odredbe ovog pododjeljka.
- (b) Nadležno tijelo utvrđuje uvjete pod kojima proizvodna organizacija koja je odobrena u skladu s ovim pododjeljkom može djelovati tijekom takvih promjena, osim ako nadležno tijelo ne utvrdi da odobrenje treba privremeno oduzeti.

21.A.148 Promjena lokacije

Smatra se da je promjena lokacije proizvodnih objekata odobrene organizacije za proizvodnju značajna i zbog toga mora biti u skladu s točkom 21.A.147.

21.A.149 Prenosivost

Osim kao posljedica promjene u vlasništvu, koja se smatra značajnom za potrebe točke 21.A.147, odobrenje organizacije za proizvodnju nije prenosivo.

21.A.151 Uvjeti odobrenja

Uvjetima odobrenja utvrđuju se opseg rada, proizvodi ili kategorije dijelova i uređaja, ili oboje, u vezi s kojima nositelj ima pravo ostvariti povlastice u skladu s točkom 21.A.163.

Ti se uvjeti izdaju kao dio odobrenja organizacije za proizvodnju.

21.A.153 Izmjene uvjeta odobrenja

Svaku izmjenu uvjeta odobrenja odobrava nadležno tijelo. Zahtjev za izmjenu uvjeta odobrenja podnosi se u obliku i na način koji utvrdi nadležno tijelo. Podnositelj zahtjeva mora ispuniti odgovarajuće zahtjeve ovog pododjeljka.

21.A.157 Provjere

Proizvodna organizacija uspostavlja mehanizme kojima se nadležnom tijelu omogućava provođenje provjera, uključujući provjere partnera i kooperanata, potrebnih za utvrđivanje sukladnosti i stalnog ispunjavanja primjenjivih zahtjeva ovog pododjeljka.

21.A.158 Nesukladnosti

- (a) U slučaju pronalaženja objektivnih dokaza o tome da nositelj odobrenja organizacije za proizvodnju ne ispunjava primjenjive zahtjeve ovog Priloga I. (Part 21.), nesukladnost se razvrstava kako slijedi:
1. nesukladnost prve razine je svaka neusklađenost s ovim Prilogom I. (Part 21.) koja bi mogla dovesti do nepredvidive neusklađenosti s odgovarajućim projektnim podacima i koja bi moga utjecati na sigurnost zrakoplova;
 2. nesukladnost druge razine je svaka neusklađenost s ovim Prilogom I. (Part 21.) koja nije razvrstana kao nesukladnost prve razine.
- (b) Nesukladnost treće razine odnosi se na bilo koji element za koji je na temelju objektivnih dokaza utvrđeno da sadrži potencijalne probleme koji bi mogli dovesti do neusklađenosti u skladu s točkom (a).
- (c) Nakon primitka obavijesti o nesukladnostima u skladu s točkom 21.B.225,
1. u slučaju nesukladnosti prve razine nositelj odobrenja organizacije za proizvodnju pruža nadležnom tijelu zadovoljavajuće dokaze o korektivnim mjerama u roku od najviše 21 radnog dana nakon pisane potvrde o nesukladnosti;
 2. u slučaju nesukladnosti druge razine, razdoblje za poduzimanje korektivnih mjera koje odobrava nadležno tijelo mora biti primjereno prirodi nesukladnosti, ali u svakom slučaju prvotno ne smije biti dulje od tri mjeseca. U određenim okolnostima i ovisno o prirodi nesukladnosti, nadležno tijelo može produljiti to tromjesečno razdoblje, ako postoji zadovoljavajući plan korektivnih mjera s kojima se nadležno tijelo složilo;
 3. nesukladnost treće razine ne zahtijeva od nositelja odobrenja organizacije za proizvodnju trenutnu korektivnu mjeru.
- (d) U slučaju nesukladnosti prve ili druge razine, odobrenje organizacije za proizvodnju može podlijegati djelomičnom ili potpunom ograničenju, privremenom ili trajnom oduzimanju u skladu s točkom 21.B.145. Nositelj odobrenja organizacije za proizvodnju mora pravodobno potvrditi primitak obavijesti o ograničenju, privremenom ili trajnom oduzimanju odobrenja organizacije za proizvodnju.

21.A.159 Trajanje i kontinuirana valjanost

- (a) Odobrenje organizacije za proizvodnju izdaje se na neograničeno vrijeme. Ono ostaje valjano, osim ako:
1. proizvodna organizacija ne uspije dokazati sukladnost s primjenjivim zahtjevima ovog pododjeljka; ili
 2. nositelj ili bilo koji njegov partner ili kooperant onemoguće nadležnom tijelu provođenje provjera u skladu s točkom 21.A.157; ili
 3. postoje dokazi da proizvodna organizacija ne može održati zadovoljavajuću razinu kontrole proizvodnje proizvoda, dijelova ili uređaja obuhvaćenih odobrenjem; ili
 4. proizvodna organizacija više ne ispunjava zahtjeve iz točke 21.A.133; ili
 5. certifikat je bio predan ili trajno oduzet u skladu s točkom 21.B.245.
- (b) Nakon što je certifikat predan ili trajno oduzet vraća se nadležnom tijelu.

21.A.163 Povlastice

Prema uvjetima odobrenja izdanim u skladu s točkom 21.A.135 nositelj odobrenja organizacije za proizvodnju može:

- (a) obavljati proizvodne djelatnosti u skladu s ovim Prilogom I. (Part 21.);
- (b) za cijeli zrakoplov i nakon predodjenja izjave o sukladnosti (EASA Obrazac 52), dobiti prema točki 21.A.174 svjedodžbu o plovidbenosti zrakoplova i potvrdu o buci bez dodatnog dokazivanja;
- (c) za druge proizvode, dijelove ili uređaje izdavati potvrde o ovlaštenom vraćanju u uporabu (EASA Obrazac 1) bez dodatnog dokazivanja;
- (d) održavati novi zrakoplov koji je proizveo i izdavati potvrde o vraćanju u uporabu (EASA Obrazac 53) koji se odnosi na to održavanje;
- (e) u skladu s postupcima dogovorenim s njegovim nadležnim tijelom za proizvodnju, za zrakoplov koji je proizveo i kada sama proizvodna organizacija u skladu sa svojim POA-om nadzire konfiguraciju zrakoplova i potvrđuje sukladnost s projektnim uvjetima odobrenim za letenje, izdavati dozvolu za letenje u skladu s točkom 21.A.711 podtočkom (c) uključujući odobrenje uvjeta za let u skladu s točkom 21.A.710 podtočkom (b).

21.A.165 Obveze nositelja

Nositelj odobrenja organizacije za proizvodnju:

- (a) osigurava da se priručnik proizvodne organizacije dostavljen u skladu s točkom 21.A.143 i dokumenti na koje se odnosi koriste kao temeljni radni dokumenti unutar organizacije;
- (b) održava proizvodnu organizaciju u skladu s podacima i postupcima odobrenim za odobrenje organizacije za proizvodnju;
- (c)
1. utvrđuje da je svaki dovršeni zrakoplov u skladu s projektom tipa te da je u stanju za siguran rad, prije dostavljanja izjave o sukladnosti nadležnom tijelu; ili
 2. utvrđuje da su drugi proizvodi, dijelovi ili uređaji potpuni i da su u skladu s odobrenim projektnim podacima te da su u stanju za siguran rad, prije izdavanja EASA Obrasca 1 kojim se potvrđuje sukladnost s odobrenim projektnim podacima i da su u stanju za siguran rad, i dodatno, u slučaju motora, na temelju podataka koje daje nositelj certifikata tipa za motor utvrđuje da je svaki dovršeni motor u skladu s primjenjivim zahtjevima vezanim uz emisije, kako je definirano u točki 21.A.18 podtočki (b), koji su na snazi na datum proizvodnje motora, kako bi se potvrdila sukladnost emisija; ili
 3. utvrđuje da su drugi proizvodi, dijelovi ili uređaji u skladu s primjenjivim podacima prije izdavanja EASA Obrasca 1 kao certifikata o sukladnosti;
- (d) evidentira sve detalje o poslu koji se izvodi;
- (e) u interesu sigurnosti, uspostavlja i održava unutarnji sustav izvješćivanjima o događajima koji ugrožavaju sigurnost, kako bi se omogućilo prikupljanje i ocjena izvješća o događajima s ciljem utvrđivanja negativnih trendova ili uklanjanja nedostataka te izdvajanja događaja koje treba prijaviti. Ovaj sustav uključuje ocjenu relevantnih informacija koje se odnose na događaje i objavljivanje povezanih informacija;

- (f) 1. nositelju certifikata tipa ili odobrenja projekta dostavlja izvješće o svim slučajevima u kojima je proizvodna organizacija pustila u uporabu proizvode, dijelove ili uređaje za koje je kasnije utvrđeno da imaju moguća odstupanja od odgovarajućih projektnih podataka i s nositeljem certifikata tipa ili odobrenja projekta provodi istraživanje kako bi se utvrdila ona odstupanja koja bi mogla ugroziti siguran rad zrakoplova;
2. Agenciji i nadležnom tijelu države članice dostavlja izvješće o odstupanjima koja bi mogla ugroziti siguran rad zrakoplova utvrđenog u skladu sa stavkom 1. Takva se izvješća podnose u obliku i na način koji utvrdi Agencija u skladu s točkom 21.A.3A podtočkom (b) stavkom 2. ili koji prihvati nadležno tijelo države članice;
3. ako nositelj odobrenja organizacije za proizvodnju djeluje kao dobavljač za drugu organizaciju za proizvodnju, on mora i toj drugoj organizaciji dati izvješće o svim slučajevima u kojima je za tu organizaciju pustio u uporabu proizvode, dijelove ili uređaje za koje je kasnije utvrdio da možda odstupaju od odgovarajućih projektnih podataka;
- (g) pružiti pomoć nositelju certifikata tipa ili odobrenja projekata pri svim aktivnostima u vezi s kontinuiranom plovidbenošću, koje su povezane s proizvedenim proizvodima, dijelovima ili uređajima;
- (h) uspostavlja sustav arhiviranja kojim su obuhvaćeni zahtjevi postavljeni partnerima, dobavljačima i kooperantima, kojim se osigurava čuvanje podataka upotrijebljenih za dokazivanje sukladnosti proizvoda, dijelova ili uređaja. Takvi se podaci stavljaju na raspolaganje nadležnom tijelu i čuvaju radi davanja podataka potrebnih za osiguravanje kontinuirane plovidbenosti proizvoda, dijelova ili uređaja;
- (i) ako nositelj izdaje potvrdu o ovlaštenom vraćanju u uporabu na temelju svojih uvjeta odobrenja, on prije izdavanja potvrde utvrđuje da je na svakom dovršenom zrakoplovu bilo izvedeno potrebno održavanje i da je u stanju za siguran rad;
- (j) prema potrebi, u skladu s povlasticom iz točke 21.A.163 podtočke (e), utvrđuje uvjete pod kojima se može izdati dozvola za letenje;
- (k) prema potrebi, u skladu s povlasticom iz točke 21.A.163 podtočke (e), prije izdavanja dozvole za letenje za zrakoplov, utvrđuje sukladnost s točkom 21.A.711 podtočkama (c) i (e).

PODODJELJAK H — SVJEDODŽBE O PLOVIDBENOSTI I OGRANIČENE SVJEDODŽBE O PLOVIDBENOSTI

21.A.171 Područje primjene

U ovom se pododjeljku utvrđuje postupak za izdavanje svjedodžaba o plovidbenosti.

21.A.172 Prihvatljivost

Svaka fizička ili pravna osoba pod čijim je imenom zrakoplov registriran ili će biti registriran u državi članici („država članica u kojoj je zrakoplov registriran”), ili njezin predstavnik, ima pravo na podnošenje zahtjeva za izdavanje svjedodžbe o plovidbenosti za taj zrakoplov u skladu s ovim pododjeljkom.

21.A.173 Razvrstavanje

Svjedodžbe o plovidbenosti razvrstavaju se kako slijedi:

- (a) svjedodžbe o plovidbenosti izdaju se za zrakoplove koji su u skladu s certifikatom tipa izdanim u skladu s ovim Prilogom I. (Part 21.);
- (b) ograničene svjedodžbe o plovidbenosti izdaju se za zrakoplove:
1. koji su u skladu s ograničenim certifikatom tipa izdanim u skladu s ovim Prilogom I. (Part 21.); ili
 2. za koje je Agenciji bilo dokazano da su u skladu s posebnim certifikacijskim specifikacijama koje osiguravaju odgovarajuću sigurnost.

21.A.174 Zahtjev

- (a) U skladu s točkom 21.A.172 zahtjev za izdavanje svjedodžbe o plovidbenosti podnosi se u obliku i na način koji utvrđuje nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran.

(b) Svaki zahtjev za svjedodžbu o plovidbenosti ili ograničenu svjedodžbu o plovidbenosti s uključuje:

1. klasu svjedodžbe o plovidbenosti koja je zatražena;
2. za novi zrakoplov:
 - i. izjavu o sukladnosti:
 - izdanu u skladu s točkom 21.A.163 podtočkom (b), ili
 - izdanu u skladu s točkom 21.A.130 i koju je ovjerilo nadležno tijelo, ili
 - za uvezeni zrakoplov, izjavu koju je potpisalo tijelo nadležno za izvoz, da je zrakoplov u skladu s projektom koji je odobrila Agencija;
 - ii. izvješće o opterećenju i uravnoteženju, s rasporedom ukrcaja;
 - iii. letački priručnik, ako se zahtijeva primjenjivim kodom plovidbenosti za određeni zrakoplov;
3. za rabljene zrakoplove:
 - i. podrijetlom iz države članice, potvrdu o provjeri plovidbenosti izdanu u skladu s Partom M;
 - ii. podrijetlom iz države koja nije članica:
 - izjavu nadležnog tijela države u kojoj je zrakoplov registriran ili je bio registriran, kojom se dokazuje status plovidbenosti zrakoplova u njezinom registru u trenutku prenošenja,
 - izvješće o opterećenju i uravnoteženju, s rasporedom ukrcaja,
 - letački priručnik, ako se zahtijeva primjenjivim kodom plovidbenosti za određeni zrakoplov,
 - prethodnu evidenciju radi utvrđivanja standarda proizvodnje, izmjena i održavanja zrakoplova, uključujući sva ograničenja u vezi ograničene svjedodžbe o plovidbenosti u skladu s točkom 21.B.327 podtočkom (c),
 - preporuku za izdavanje svjedodžbe o plovidbenosti ili ograničene svjedodžbe o plovidbenosti i potvrdu o provjeri plovidbenosti nakon provedene provjere plovidbenosti u skladu s Partom M.

(c) Ako nije drukčije dogovoreno, izjave iz točke (b) podtočke 2. stavka i. i točke (b) podtočke 3. stavka ii. izdaju se najkasnije 60 dana prije predstavljanja zrakoplova nadležnom tijelu države članice u kojoj je zrakoplov registriran.

21.A.175 Jezik

Priručnici, natpisi, popisi, oznake instrumenata i druge potrebne informacije koje se zahtijevaju primjenjivim certifikacijskim specifikacijama moraju biti napisani na jednom ili više službenih jezika Europske unije, koji su prihvatljivi nadležnom tijelu države članice u kojoj je zrakoplov registriran.

21.A.177 Izmjene ili preinake

Svjedodžbu o plovidbenosti može izmijeniti ili preinčiti samo nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran.

21.A.179 Prenosivost i ponovno izdavanje u državama članicama

(a) Kada se promijeni vlasništvo nad zrakoplovom:

1. ako ostane u istom registru, svjedodžba o plovidbenosti ili ograničena svjedodžba o plovidbenosti koja je u skladu samo s ograničenim certifikatom tipa, prenosi se zajedno sa zrakoplovom;
2. ako je zrakoplov registriran u drugoj državi članici, svjedodžba o plovidbenosti ili ograničena svjedodžba o plovidbenosti koja je u skladu samo s ograničenim certifikatom tipa izdaje se:
 - i. nakon predodjenja prijašnje svjedodžbe o plovidbenosti i valjane potvrde o provjeri plovidbenosti izdane u skladu s Partom M; i
 - ii. nakon ispunjavanja odredaba točke 21.A.175.

- (b) Ako se vlasništvo nad zrakoplovom promijenilo i zrakoplov ima ograničenu svjedodžbu o plovidbenosti koja nije u skladu s ograničenim certifikatom tipa, svjedodžba o plovidbenosti se prenosi zajedno sa zrakoplovom pod uvjetom da zrakoplov ostane u istom registru, ili se izdaje samo uz službeni pristanak nadležnog tijela države članice u čiji se registar prenosi.

21.A.180 Provjere

Na zahtjev nadležnog tijela države članice u kojoj je zrakoplov registriran nositelj svjedodžbe o plovidbenosti mora osigurati pristup zrakoplovu za koji je ta svjedodžba o plovidbenosti izdana.

21.A.181 Trajanje i kontinuirana valjanost

- (a) Svjedodžba o plovidbenosti izdaje se na neodređeno vrijeme. Ona ostaje valjana pod uvjetom:
1. da je u skladu s primjenjivim projektom tipa i zahtjevima za kontinuiranu plovidbenost; i
 2. da zrakoplov ostaje u istom registru; i
 3. da certifikat tipa ili ograničeni certifikat tipa na temelju kojeg je izdana nije prethodno bio stavljen izvan snage u skladu s točkom 21.A.51;
 4. da svjedodžba nije predana ili trajno oduzeta u skladu s točkom 21.B.330.
- (b) Nakon što je svjedodžba predana ili trajno oduzeta vraća se nadležnom tijelu države članice u kojoj je zrakoplov registriran.

21.A.182 Identifikacija zrakoplova

Svaki podnositelj zahtjeva za svjedodžbu o plovidbenosti u skladu s ovim pododjeljkom mora dokazati da je njegov zrakoplov identificiran u skladu s pododjeljkom Q.

PODODJELJAK I — POTVRDE O BUCI

21.A.201 Područje primjene

U ovom se pododjeljku utvrđuju postupci za izdavanje potvrda o buci.

21.A.203 Prihvatljivost

Svaka fizička ili pravna osoba pod čijim je imenom zrakoplov registriran ili će biti registriran u određenoj državi članici (država članica u kojoj je zrakoplov registriran), ili njezin predstavnik, ima pravo na podnošenje zahtjeva za potvrdu o buci za taj zrakoplov u skladu s ovim pododjeljkom.

21.A.204 Zahtjev

- (a) U skladu s točkom 21.A.203, zahtjev za potvrdu o buci podnosi se u obliku i na način koji utvrdi nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran.
- (b) Svaki zahtjev uključuje:
1. za nove zrakoplove:
 - i. izjavu o sukladnosti:
 - izdanu u skladu s točkom 21.A.163 podtočkom (b), ili
 - izdanu u skladu s točkom 21.A.130 i koju je ovjerilo nadležno tijelo, ili
 - za uvezeni zrakoplov izjavu, koju je potpisalo tijelo nadležno za izvoz, da je zrakoplov u skladu s projektom koji je odobrila Agencija; i

- ii. podatke o buci utvrđene u skladu s primjenjivim zahtjevima vezanim uz buku;
- 2. za rabljene zrakoplove:
 - i. podatke o buci utvrđene u skladu s primjenjivim zahtjevima vezanim uz buku; i
 - ii. prethodnu evidenciju radi utvrđivanja standarda proizvodnje, izmjena i održavanja zrakoplova.
- (c) Ako nije drukčije dogovoreno, izjave iz točke (b) podtočke 1. izdaju se najkasnije 60 dana prije predavljanja zrakoplova nadležnom tijelu države članice u kojoj je zrakoplov registriran.

21.A.207 Izmjene ili preinake

Potvrdu o buci može izmijeniti ili preinačiti samo nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran.

21.A.209 Prenosivost i ponovno izdavanje u državama članicama

Ako se promijenilo vlasništvo nad zrakoplovom:

- (a) ako zrakoplov ostane u istom registru, potvrda o buci prenosi se zajedno sa zrakoplovom; ili
- (b) ako se zrakoplov prenese u registar druge države članice, potvrda o buci izdaje se nakon predodjenja prijašnje potvrde o buci.

21.A.210 Provjere

Na zahtjev nadležnog tijela države članice u kojoj je zrakoplov registriran ili Agencije, nositelj potvrde o buci omogućava pristup zrakoplovu za koji je izdana ta potvrda o buci, radi inspekcijskog pregleda.

21.A.211 Trajanje i kontinuirana valjanost

- (a) Potvrda o buci izdaje se na neodređeno vrijeme. Ona ostaje valjana pod uvjetom:
 - 1. da je u skladu s primjenjivim projektom tipa, te zahtjevima vezanim uz zaštitu okoliša i kontinuirane plovidbenosti; i
 - 2. da zrakoplov ostaje u istom registru; i
 - 3. da certifikat tipa ili ograničeni certifikat tipa na temelju kojeg je izdana nije prethodno bio stavljen izvan snage u skladu s točkom 21.A.51;
 - 4. da potvrda nije predana ili trajno oduzeta u skladu s točkom 21.B.430.
- (b) Nakon što je potvrda predana ili trajno oduzeta vraća se nadležnom tijelu države članice.

PODODJELJAK J — ODOBRENJE PROJEKTNE ORGANIZACIJE

21.A.231 Područje primjene

U ovom se pododjeljku utvrđuju postupci za odobrenje projektnih organizacija i propisi kojima se uređuju prava i obveze podnositelja zahtjeva za ta odobrenja i nositelja tih odobrenja.

21.A.233 Prihvatljivost

Svaka fizička ili pravna osoba („organizacija”) ima pravo na podnošenje zahtjeva za odobrenje na temelju ovog pododjeljka

- (a) u skladu s točkama 21.A.14, 21.A.112B, 21.A.432B ili 21.A.602B; ili
- (b) za odobrenje projekta manjih izmjena ili manjih popravka, ako je zatražen za potrebe korištenja povlastica iz točke 21.A.263.

21.A.234 Zahtjev

Svaki zahtjevi za odobrenje projektne organizacije podnosi se u obliku i na način koji utvrdi Agencija te uključuje pregled informacija koje se zahtijevaju točkom 21.A.243 i uvjete odobrenja koji se zahtijevaju točkom 21.A.251.

21.A.235 Izdavanje odobrenja projektne organizacije

Organizacija ima pravo da joj Agencija izda odobrenje projektne organizacije kada dokaže da ispunjava primjenjive zahtjeve iz ovog pododjeljka.

21.A.239 Sustav osiguranja projekta

- (a) Projektna organizacija dokazuje da je uspostavila i da može održavati sustav osiguranja projekta koji je namijenjen kontroli i nadzoru projekta i izmjena projekta proizvoda, dijelova i uređaja obuhvaćenih zahtjevom. Ovaj sustav osiguranja projekta mora biti takav da organizaciji omogućava:
 - 1. da osigura da su projekti proizvoda, dijelova i uređaja ili izmjene tih projekata u skladu s primjenjivom osnovom certifikacije tipa i zahtjevima vezanim uz zaštitu okoliša; i
 - 2. da osigura da se njezine odgovornosti ispunjavaju na odgovarajući način, u skladu s:
 - i. odgovarajućim odredbama ovog Priloga I. (Part 21.); i
 - ii. uvjetima odobrenja, izdanim u skladu s točkom 21.A.251;
 - 3. da neovisno prati sukladnost s dokumentiranim postupcima sustava i njihovu prikladnost. To praćenje uključuje sustav povratnih informacija za osobe ili skupine osoba koje su odgovorne za osiguravanje korektivnih mjera.
- (b) Sustav osiguranja projekta uključuje funkciju neovisnog provjeravanja dokazivanja sukladnosti na temelju kojeg organizacija Agenciji dostavlja izjave o sukladnosti i s njima povezane dokumente.
- (c) Projektna organizacija navodi način na koji sustav osiguranja projekta ocjenjuje prihvatljivost dijelova ili uređaja koje su projektirali partneri ili kooperanti ili poslova koje su oni izveli, u skladu s metodama definiranim u pisanim postupcima.

21.A.243 Podaci

- (a) Projektna organizacija dostavlja Agenciji priručnik u kojem opisuje, neposredno ili upućivanjem na dokumentaciju, organizaciju, odgovarajuće postupke i proizvode ili izmjene proizvoda koje treba projektirati.
- (b) Ako neke dijelove ili uređaje ili izmjene proizvoda projektiraju partnerske organizacije ili kooperanti, priručnik uključuje izjavu o tome na koji način projektna organizacija može zajamčiti sukladnost svih dijelova i uređaja koja se zahtijeva točkom 21.A.239 podtočkom (b) te sadržava, neposredno ili upućivanjem na dokumentaciju, opise i podatke o djelatnostima projektiranja i organizaciji tih partnera ili kooperanata, u mjeri koja je potrebna za davanje ove izjave.
- (c) Priručnik se prema potrebi izmjenjuje, kako bi ostao ažuran opis organizacije, a Agenciji se dostavljaju kopije izmjena.
- (d) Projektna organizacija daje izjavu o kvalifikacijama i iskustvu rukovodećeg osoblja i drugih osoba odgovornih za donošenje odluka u organizaciji koje utječu na plovidbenost i zaštitu okoliša.

21.A.245 Zahtjevi za odobrenje

Projektna organizacija, na temelju podataka dostavljenih u skladu s točkom 21.A.243 dokazuje da osim ispunjavanja odredaba iz točke 21.A.239:

- (a) u svim tehničkim odjelima ima dovoljno zaposlenika sa zadovoljavajućim iskustvom, kojima su dane primjerene ovlasti kako bi mogli izvršavati zadatke koje su im dodijeljene i da je to, zajedno sa smještajem, objektima i opremom dovoljno kako bi se zaposlenicima omogućilo da za proizvod ostvare ciljeve u pogledu plovidbenosti i zaštite okoliša;

- (b) postoji potpuna i učinkovita koordinacija između odjela i unutar odjela u pogledu pitanja povezanih s plovidbenošću i zaštitom okoliša.

21.A.247 Izmjene sustava osiguranja projekta

Nakon izdavanja odobrenja projektne organizacije, svaku izmjenu sustava osiguranja projekta koja je značajna za dokazivanje sukladnosti ili za plovidbenost i zaštitu okoliša u vezi s proizvodom, mora odobriti Agencija. Zahtjev za odobrenja podnosi se Agenciji u pisanom obliku i projektna organizacija mora Agenciji dokazati, na temelju dostavljenih prijedloga izmjena priručnika, a prije provedbe izmjene, da će nakon provedbe nastaviti ispunjavati odredbe ovog pododjeljka.

21.A.249 Prenosivost

Osim kao posljedica promjene vlasništva, koja se smatra značajnom za potrebe točke 21.A.247, odobrenje projektne organizacije nije prenosivo.

21.A.251 Uvjeti odobrenja

Uvjetima odobrenja utvrđuju se vrste projekata, kategorije proizvoda, dijelova i uređaja za koje je projektna organizacija nositelj odobrenja projektne organizacije, te funkcije i zadaće za čije obavljanje organizacija ima odobrenje u odnosu na plovidbenost i karakteristike buke, ispuštanje goriva te ispušne emisije proizvoda. U slučaju odobrenja projektne organizacije koje obuhvaća certifikaciju tipa ili ETSO ovlaštenja za pomoćnu pogonsku jedinicu (APU), uvjeti odobrenja, osim toga, obuhvaćaju popis proizvoda ili APU-a. Ti se uvjeti izdaju kao dio odobrenja projektne organizacije.

21.A.253 Izmjene uvjeta odobrenja

Svaku izmjenu uvjeta odobrenja odobrava Agencija. Zahtjev za izmjenu uvjeta odobrenja podnosi se u obliku i na način koji utvrdi Agencija. Projektna organizacija mora ispunjavati odgovarajuće zahtjeve ovog pododjeljka.

21.A.257 Provjere

- (a) Projektna organizacija uspostavlja mehanizme kojima se Agenciji omogućava obavljanje provjera, uključujući provjere partnera i kooperanata, potrebnih za utvrđivanje sukladnosti i stalnog ispunjavanja odgovarajućih zahtjeva ovog pododjeljka.
- (b) Projektna organizacija omogućuje Agenciji da pregleda sva izvješća i provede bilo kakav inspekcijski pregled te da izvede ili prisustvuje bilo kojem probnom letu ili ispitivanju na zemlji, koji su potrebni radi provjere valjanosti izjava o sukladnosti koje je podnositelj zahtjeva dostavio u skladu s točkom 21.A.239 podtočkom (b).

21.A.258 Nesukladnosti

- (a) U slučaju pronalazjenja objektivnih dokaza o tome da nositelj odobrenja projektne organizacije ne ispunjava odgovarajuće zahtjeve ovog Priloga I. (Part 21.), nesukladnosti se razvrstavaju kako slijedi:
1. nesukladnost prve razine je svaka neusklađenost s ovim Prilogom I. (Part 21.) koja bi mogla dovesti do nepredvidivih neusklađenosti s odgovarajućim primjenjivim zahtjevima i koja bi mogla utjecati na sigurnost zrakoplova;
 2. nesukladnost druge razine je svaka neusklađenost s ovim Prilogom I. (Part 21.) koja nije razvrstana kao nesukladnost prve razine.
- (b) Nesukladnost treće razine odnosi se na bilo koji element za koji je na temelju objektivnih dokaza utvrđeno da sadrži potencijalne probleme koji bi mogli dovesti do neusklađenosti u skladu s točkom (a).
- (c) Nakon primitka obavijesti o nesukladnostima u skladu s primjenjivim upravnim postupcima koje utvrđuje Agencija:
1. u slučaju nesukladnosti prve razine, nositelj odobrenja projektne organizacije pruža Agenciji zadovoljavajuće dokaze o korektivnim mjerama u roku od najviše 21 radnog dana nakon pisane potvrde o nesukladnosti;

2. u slučaju nesukladnosti druge razine, razdoblje za poduzimanje korektivnih mjera koje odobrava Agencija mora biti primjereno prirodi nesukladnosti, ali u svakom slučaju prvotno ne smije biti dulje od tri mjeseca. U određenim okolnostima i ovisno o prirodi nesukladnosti, Agencija može produžiti to tromjesečno razdoblje, ako postoji zadovoljavajući plan korektivnih mjera s kojima se Agencija složila;
 3. nesukladnost treće razine ne zahtijeva od nositelja odobrenja projektne organizacije trenutnu korektivnu mjeru.
- (d) U slučaju nesukladnosti prve ili druge razine, odobrenje projektne organizacije može se djelomično ili u cijelosti, privremeno ili trajno oduzeti u skladu s primjenjivim upravnim postupcima koje utvrđuje Agencija. Nositelj odobrenja projektne organizacije mora pravodobno potvrditi primitak obavijesti o privremenom ili trajnom oduzimanju odobrenja projektne organizacije.

21.A.259 Trajanje i kontinuirana valjanost

- (a) Odobrenje projektne organizacije izdaje se na neograničeno vrijeme. Ono ostaje valjano, osim ako:
1. projektna organizacija ne uspije dokazati sukladnost s odgovarajućim im zahtjevima ovog pododjeljka; ili
 2. nositelj ili bilo koji njegov partner ili kooperant onemogućuje Agenciji provođenje provjera u skladu s točkom 21.A.157; ili
 3. postoje dokazi da se sustavom osiguranja projekta ne može održavati zadovoljavajuća razina kontrole i nadzora projekata proizvoda ili njihovih izmjena u skladu s odobrenjem; ili
 4. certifikat je bio predan ili trajno oduzet u skladu s primjenjivim upravnim postupcima koje utvrđuje Agencija.
- (b) Nakon što je certifikat predan ili trajno oduzet vraća se nadležnom tijelu.

21.A.263 Povlastice

- (a) Nositelj odobrenja projektne organizacije ima pravo obavljati projektiranja u skladu s ovim Prilogom I. (Part 21.) i unutar opsega odobrenja.
- (b) U skladu s točkom 21.A.257 podtočkom (b) Agencija bez daljnjih provjera prihvaća sljedeće dokumente o sukladnosti, koje je podnositelj zahtjeva dostavio u svrhu dobivanja:
1. odobrenja uvjeta za let koji se zahtijevaju za dozvolu za letenje; ili
 2. certifikata tipa ili odobrenja veće izmjene projekta tipa; ili
 3. dodatnog certifikata tipa; ili
 4. ETSO ovlaštenja u skladu s točkom 21.A.602 podtočkom (b) stavkom 1.; ili
 5. odobrenja projekta većeg popravka.
- (c) Nositelj odobrenja projektne organizacije ima pravo, u okviru uvjeta odobrenja i u skladu s odgovarajućim postupcima sustava osiguranja projekta:
1. razvrstati izmjene projekta tipa i popravke kao „veće” i „manje”;
 2. odobriti manje izmjene projekta tipa i manje popravke;
 3. objaviti informacije ili upute koje sadrže sljedeću izjavu: „Tehnički sadržaj ovog dokumenta odobren je na temelju DOA-a br. EASA. 21J. [XXXX].”;
 4. odobriti manje revizije letačkog priručnika zrakoplova i njegovih dopuna te izdati takve revizije, koje sadrže sljedeću izjavu: „Revizija br. [YY] AFM-a (ili njegovih dopuna) br. [ZZ] odobrena je na temelju DOA-a br. EASA. 21J. [XXXX].”;
 5. odobriti projekt većih popravaka proizvoda ili pomoćnih pogonskih jedinica za koje ima certifikat tipa ili dodatni certifikat tipa ili ETSO ovlaštenje;
 6. odobriti uvjete pod kojima se može izdati dozvola za letenje u skladu s točkom 21.A.710 podtočkom (a) stavkom 2., osim dozvola za letenje koje se izdaju za potrebe točke 21.A.701 podtočke (a) stavka 15.;

7. izdati dozvolu za letenje u skladu s točkom 21.A.711 podtočkom (b) za zrakoplov koji je sam projektirao ili izmijenio, ili za koji je u skladu s točkom 21.A.236 podtočkom (c) stavkom 6. odobrio uvjete pod kojima se može izdati dozvola za letenje, te kada sama projektna organizacija, u skladu sa svojim odobrenjem projektne organizacije, nadzire konfiguraciju zrakoplova i potvrđuje sukladnost s projektnim uvjetima koji su odobreni za let.

21.A.265 Obveze nositelja

Nositelj odobrenja projektne organizacije mora:

- (a) održavati priručnik u skladu sa sustavom osiguranja projekta;
- (b) osigurati da se taj priručnik koristi kao osnovni radni dokument unutar organizacije;
- (c) utvrditi da projekt proizvoda, ili njegove izmjene ili popravci, ovisno o slučaju, ispunjavaju odgovarajuće zahtjeve i nemaju niti jedno nepouzdanu obilježje;
- (d) osim u slučajevima manjih izmjena ili popravaka odobrenih u skladu s povlasticom iz točke 21.A.263, dostaviti Agenciji izjave i prateću dokumentaciju koji potvrđuju sukladnost s točkom (c);
- (e) dostaviti Agenciji informacije ili upute koje se odnose na mjere koje se zahtijevaju točkom 21.A.3B;
- (f) prema potrebi, u skladu s povlasticom iz točke 21.A.263 podtočke (c) stavka 6., utvrditi uvjete pod kojima se može izdati dozvola za letenje;
- (g) prema potrebi, u skladu s povlasticom iz točke 21.A.263 podtočke (c) stavka 7., prije nego što se za zrakoplov izda dozvola za letenje, utvrditi sukladnost s točkom 21.A.711 podtočkama (b) i (e).

PODODJELJAK K — DIJELOVI I UREĐAJI

21.A.301 Područje primjene

U ovom se pododjeljku utvrđuje postupak za odobrenje dijelova i uređaja.

21.A.303 Sukladnost s odgovarajućim zahtjevima

Dokazivanje sukladnosti dijelova i uređaja koji se ugrađuju u proizvode s certifikatom tipa provodi se:

- (a) zajedno s postupcima certifikacije tipa iz pododjeljaka B, D ili E za proizvod u koji ih treba ugraditi; ili
- (b) prema potrebi, u skladu s postupcima za ETSO ovlaštenje iz pododjeljka O; ili
- (c) za standardne dijelove u skladu sa službeno priznatim standardima.

21.A.305 Odobrenje dijelova i uređaja

U svim slučajevima u kojima se u skladu s pravom Unije ili mjerama Agencije izričito zahtijeva odobrenje dijela ili uređaja, taj dio ili uređaj mora biti u skladu s primjenjivim ETSO-om ili s drugim specifikacijama koje Agencija u određenom slučaju priznaje kao jednakovrijedne.

21.A.307 Puštanje u uporabu dijelova i uređaja za ugradnju

Dio ili uređaj ispunjava uvjete za ugradnju u proizvod s certifikatom tipa, ako je u stanju za siguran rad i:

- (a) ako je popraćen potvrdom o ovlaštenom vraćanju u uporabu (EASA Obrazac 1), kojom se potvrđuje da je element proizveden u skladu s odobrenim projektnim podacima i označen u skladu s pododjeljkom Q; ili
- (b) ako je to standardni dio; ili
- (c) u slučaju zrakoplova ELA 1 ili ELA 2, ako je to uređaj koji:
 - 1. nema ograničeni vijek trajanja, niti je dio osnovne konstrukcije ili komanda leta;
 - 2. je proizveden u skladu s primjenjivim projektom;

3. je označen u skladu s pododjeljkom Q;
4. je identificiran za ugradnju u određeni zrakoplov;
5. će se ugraditi u zrakoplov za koji je vlasnik provjerio sukladnost s uvjetima 1. do 4. i preuzeo odgovornost za tu sukladnost.

(PODODJELJAK L — NE PRIMJENJUJE SE)

PODODJELJAK M — POPRAVCI

21.A.431A Područje primjene

- (a) U ovom se pododjeljku utvrđuje postupak za odobrenje projekta popravka te se utvrđuju prava i obveze podnositelja zahtjeva za ta odobrenja i nositelja tih odobrenja.
- (b) U ovom se pododjeljku definiraju standardni popravci koji ne podliježu postupku odobrenja u skladu s ovim pododjeljkom.
- (c) „Popravak” znači uklanjanje oštećenja i/ili vraćanje u stanje plovidbenosti nakon što je proizvođač određeni proizvod, dio ili uređaj prvi put pustio u uporabu.
- (d) Uklanjanje oštećenja zamjenom dijelova ili uređaja bez potrebe za projektiranjem, smatra se održavanjem i stoga se ne zahtjeva nikakvo odobrenje u skladu s ovim Prilogom I. (Part 21.).
- (e) Popravak ETSO artikla, osim pomoćne pogonske jedinice (APU), smatra se izmjenom projekta ETSO i podliježe postupku u skladu s točkom 21.A.611.

21.A.431B Standardni popravci

- (a) Standardni popravci su popravci:
 1. u odnosu na:
 - i. zrakoplove čija je najveća dopuštena masa pri uzlijetanju (MTOM) 5 700 kg ili manje;
 - ii. rotokoptere čiji je MTOM 3 175 kg ili manje;
 - iii. jedrilice i motorne jedrilice, balone i zračne brodove, kako su definirani u ELA 1 ili ELA 2,
 2. koji su u skladu s projektnim podacima uključenim u certifikacijske specifikacije koje izdaje Agencija i koje sadrže prihvatljive metode, tehnike i prakse za izvođenje i identificiranje standardnih popravaka, uključujući s tim povezane upute za kontinuiranu plovidbenost; i
 3. nisu u suprotnosti s podacima nositelja TC-a.
- (b) Točke 21.A.432A do 21.A.451 ne primjenjuju se na standardne popravke.

21.A.432A Prihvatljivost

- (a) Bilo koja fizička ili pravna osoba koja je dokazala svoju sposobnost u skladu s točkom 21.A.432B ili je takav postupak dokazivanja sposobnosti u tijeku, ima pravo podnijeti zahtjev za odobrenje projekta većeg popravka u skladu s uvjetima utvrđenim u ovom pododjeljku.
- (b) Svaka fizička ili pravna osoba ima pravo podnijeti zahtjev za odobrenje projekta manjeg popravka.

21.A.432B Dokazivanje sposobnosti

- (a) Podnositelj zahtjeva za odobrenje projekta većeg popravka dokazuje svoju sposobnost posjedovanjem odobrenja projektne organizacije koje je izdala Agencija u skladu s pododjeljkom J.
- (b) Odstupajući od stavka (a), kao alternativni postupak dokazivanja svoje sposobnosti, podnositelj zahtjeva može zatražiti suglasnost Agencije za primjenu postupaka kojima se utvrđuju posebne projektne prakse, sredstva i redoslijed aktivnosti koji su potrebni za sukladnost s ovim pododjeljkom.

- (c) Odstupajući od točaka (a) i (b), podnositelj zahtjeva može zatražiti suglasnost Agencije za odobrenje programa certifikacije kojim se utvrđuju posebne projektne prakse, sredstva i redoslijed aktivnosti koji su potrebni za sukladnost s ovim Prilogom I. (Part 21.) za popravak proizvoda definiranog u točki 21.A.14 podtočki (c).

21.A.433 Projekt popravka

- (a) Podnositelj zahtjeva za odobrenje projekta popravka mora:

1. dokazati sukladnost s osnovom certifikacije tipa i zahtjevima vezanim uz zaštitu okoliša koji su upućivanjem ugrađeni u certifikat tipa ili dodatni certifikat tipa ili ETSO ovlaštenje za APU, prema potrebi, ili onima koji su na snazi na dan podnošenja zahtjeva (za odobrenje projekta popravka), uz sve izmjene tih certifikacijskih specifikacija ili posebne uvjete koje Agencija smatra potrebnima za uspostavljanje razine sigurnosti jednake onoj koja je utvrđena osnovom certifikacije tipa, a koja je upućivanjem ugrađena u certifikat tipa, dodatni certifikat tipa ili ETSO ovlaštenje za APU;
2. na zahtjev Agencije dostaviti sve podatke koji dokazuju navedeno;
3. izjaviti da postoji sukladnost sa certifikacijskim specifikacijama i zahtjevima vezanim uz zaštitu okoliša iz točke (a) stavka 1.

- (b) Ako podnositelj zahtjeva nije, prema potrebi, nositelj certifikata tipa ili dodatnog certifikata tipa ili ETSO ovlaštenja za APU, on može ispuniti zahtjeve iz točke (a) korištenjem vlastitih izvora ili na temelju dogovora s nositeljem, prema potrebi, certifikata tipa ili dodatnog certifikata tipa ili ETSO ovlaštenja za APU.

21.A.435 Razvrstavanje popravaka

- (a) Popravak može biti „veći” ili „manji”. Razvrstavanje se izvodi u skladu s kriterijima iz točke 21.A.91 za izmjenu projekta tipa.

- (b) Popravak kao „veći” ili „manji” u skladu s točkom (a) razvrstava:

1. Agencija; ili
2. propisno odobrena projektna organizacija u skladu s postupkom s kojim se složila Agencija.

21.A.437 Izdavanje odobrenja projekta popravka

Nakon što se izjavi i dokaže da je projekt popravka u skladu s primjenjivim certifikacijskim specifikacijama i zahtjevima vezanim uz zaštitu okoliša iz točke 21.A.433 podtočke (a) stavka 1., odobrava ga:

- (a) Agencija; ili
- (b) propisno odobrena organizacija koja je i nositelj certifikata tipa, dodatnog certifikata tipa ili ETSO ovlaštenja za APU, u skladu s postupkom s kojim se složila Agencija; ili
- (c) samo za manje popravke, propisno odobrena projektna organizacija u skladu s postupkom s kojim se složila Agencija.

21.A.439 Proizvodnja dijelova za popravak

Dijelovi i uređaji koji se koriste za popravke, proizvode se u skladu s proizvodnim podacima koji se temelje na svim potrebnim projektnim podacima, dostavljenim od strane nositelja odobrenja za projekt popravka:

- (a) u skladu s pododjeljkom D; ili
- (b) od strane organizacije koja je propisno odobrena u skladu s pododjeljkom G; ili
- (c) od strane propisno odobrene organizacije za održavanje.

21.A.441 Izvođenje popravka

- (a) Popravak se izvodi u skladu s Partom-M ili Partom-145., prema potrebi, ili ga izvodi propisno odobrena organizacija za proizvodnju u skladu s pododjeljkom G, na temelju povlastice iz točke 21.A.163 podtočke (d).

- (b) Projektna organizacija dostavlja organizaciji koja izvodi popravak, sve potrebne upute za ugradnju

21.A.443 Ograničenja

Projekt popravka može se odobriti uz ograničenja i u tom slučaju odobrenje projekta popravka uključuje sve potrebne upute i ograničenja. Nositelj odobrenja projekta popravka prenosi te upute i ograničenja operatoru u skladu s postupkom s kojim se složila Agencija.

21.A.445 Nepopravljeno oštećenje

(a) Ako oštećeni proizvod, dio ili uređaj ostane nepopravljen, a nije obuhvaćen prethodno odobrenim podacima, procjenu posljedica štete na njegovu plovidbenost može izvršiti samo:

1. Agencija; ili
2. propisno odobrena projektna organizacija u skladu s postupkom s kojim se složila Agencija.

Sa svim potrebnim ograničenjima postupa se u skladu s točkom 21.A.443.

(b) Ako organizacija koja procjenjuje štetu u skladu s točkom (a) nije niti Agencija niti nositelj certifikata tipa ili dodatnog certifikata tipa ili ETSO ovlaštenja za APU, ta organizacija mora dokazati da su informacije na kojima se temelji procjena odgovarajuće, bilo na temelju vlastitih izvora organizacije ili putem dogovora s nositeljem certifikata tipa, dodatnog certifikata tipa, ETSO ovlaštenja za APU ili s proizvođačem, ovisno o slučaju.

21.A.447 Vođenje evidencije

Za svaki popravak, sve relevantne projektne informacije, nacрте, izvješća o ispitivanju, upute i ograničenja eventualno izdana u skladu s točkom 21.A.443, utemeljenja za razvrstavanje i dokaz o odobrenju projekta:

- (a) nositelj odobrenja za projekt popravka drži na raspolaganju Agenciji; i
- (b) nositelj odobrenja za projekt popravka čuva, kako bi mogao dati podatke koji su potrebni za osiguravanje kontinuirane plovidbenosti popravljenih proizvoda, dijelova ili uređaja.

21.A.449 Upute za kontinuiranu plovidbenost

(a) Nositelj odobrenja projekta popravka daje najmanje jedan komplet onih izmjena uputa za kontinuiranu plovidbenost koje proizlaze iz projekta popravka, uključujući opisne podatke i upute za izvedbu pripremljene u skladu s odgovarajućim zahtjevima, svakom operatoru zrakoplova u koji je ugrađen popravak. Popravljeni proizvod, dio ili uređaj može se pustiti u uporabu prije nego što se dovrše izmjene uputa, ali samo na ograničeno vrijeme i u dogovoru s Agencijom. Te izmjene uputa moraju se na zahtjev staviti na raspolaganje bilo kojoj drugoj osobi od koje se zahtijeva ispunjavanje bilo kojeg od uvjeta tih izmjena uputa. Raspoloživost nekih priručnika ili dijelova izmjena uputa za kontinuiranu plovidbenost koji se tiču obnavljanja ili drugih oblika većih radova održavanja može se odgoditi, tako da se stave na raspolaganje nakon što se proizvod pusti u uporabu, ali moraju biti dostupni prije nego što bilo koji od proizvoda dosegne relevantnu starost ili sate leta/cikluse.

(b) Ako nositelj odobrenja projekta popravka izda ažurirane izmjene uputa za kontinuiranu plovidbenost nakon što je popravak bio prvotno odobren, takve se ažurirane izmjene dostavljaju svim operatorima te se na zahtjev stavljaju na raspolaganje bilo kojoj drugoj osobi od koje se zahtijeva ispunjavanje bilo kojeg od uvjeta tih izmjena uputa. Agenciji se dostavlja program u kojem se prikazuje na koji se način distribuiraju ažurirane izmjene uputa za kontinuiranu plovidbenost.

21.A.451 Obveze i oznake EPA-a

(a) Svaki nositelj odobrenja projekta većeg popravka mora:

1. preuzeti obveze:
 - i. utvrđene u točkama 21.A.3A, 21.A.3B, 21.A.4, 21.A.439, 21.A.441 i 21.A.443, 21.A.447 i 21.A.449;
 - ii. koje proizlaze iz suradnje s nositeljem certifikata tipa, dodatnog certifikata tipa i ETSO ovlaštenja za APU u skladu s točkom 21.A.433 podtočkom (b), prema potrebi.
2. navesti oznake, uključujući slova EPA, u skladu s točkom 21.A.804 podtočkom (a).

(b) Osim za nositelje certifikata tipa ili odobrenja za APU na koje se primjenjuje točka 21.A.44, nositelj odobrenja projekta manjeg popravka mora:

1. preuzeti obveze utvrđene u točkama 21.A.4, 21.A.447 i 21.A.449; i
2. navesti oznake, uključujući slova EPA, u skladu s točkom 21.A.804 podtočkom (a).

(PODODJELJAK N — NE PRIMJENJUJE SE)

PODODJELJAK O — OVLAŠTENJA PREMA NAREDBI O EUROPSKIM TEHNIČKIM STANDARDIMA

21.A.601 Područje primjene

U ovom se pododjeljku utvrđuju postupci za izdavanje ETSO ovlaštenja te pravila kojima se uređuju prava i obveze podnositelja zahtjeva za takva ovlaštenja ili nositelja tih ovlaštenja.

21.A.602A Prihvatljivost

Svaka fizička ili pravna osoba koja proizvodi ili namjerava proizvoditi ETSO artikl i koja je dokazala svoju sposobnost u skladu s točkom 21.A.602B ili je taj postupak dokazivanja u tijeku, ima pravo podnijeti zahtjev za ETSO ovlaštenje.

21.A.602B Dokazivanje sposobnosti

Svaki podnositelj zahtjeva za ETSO ovlaštenje dokazuje svoju sposobnost kako slijedi:

- (a) za proizvodnju, posjedovanjem odobrenja organizacije za proizvodnju izdanog u skladu s pododjeljkom G ili ispunjavanje postupaka iz pododjeljka F; i
- (b) za projektiranje:
 1. za pomoćnu pogonsku jedinicu, posjedovanjem odobrenja projektne organizacije koje je izdala Agencija u skladu s pododjeljkom J;
 2. za sve druge artikle, primjenom postupaka kojima se utvrđuju posebne projektne prakse, sredstva i redoslijed aktivnosti koji su potrebni za sukladnost s ovim Prilogom I. (Part 21.).

21.A.603 Zahtjev

- (a) Zahtjev za ETSO ovlaštenje podnosi se u obliku i na način koji utvrdi Agencija i sadrži prikaz informacija koje se zahtijevaju točkom 21.A.605.
- (b) Ako se predviđa niz manjih izmjena u skladu s točkom 21.A.611, podnositelj zahtjeva u svom zahtjevu navodi broj osnovnog modela artikla i odgovarajuće brojeve njegovih sastavnih dijelova te ostavlja otvorenu zgradu iza broja kako bi naznačio da će se u prazan prostor povremeno upisivati različita slova ili brojeve (ili njihove kombinacije).

21.A.604 ETSO ovlaštenje za pomoćnu pogonsku jedinicu (APU)

U pogledu ETSO ovlaštenja za pomoćnu pogonsku jedinicu:

- (a) odstupajući od odredaba točke 21.A.603, točke 21.A.606 podtočke (c) i točaka 21.A.610 i 21.A.615 primjenjuju se točke 21.A.15, 21.A.16B, 21.A.17, 21.A.20, 21.A.21, 21.A.31, 21.A.33, 21.A.44, osim što se u skladu s točkom 21.A.606 umjesto certifikata tipa izdaje ETSO ovlaštenje;
- (b) odstupajući od odredaba točke 21.A.611 za odobrenje izmjena projekta primjenjuje se pododjeljak D ili pododjeljak E. Ako se primjenjuje pododjeljak E, umjesto dodatnog certifikata tipa izdaje se posebno ETSO ovlaštenje.
- (c) za odobrenje projekata popravaka primjenjuje se pododjeljak M.

21.A.605 Zahtjevi vezani uz podatke

Podnositelj zahtjeva dostavlja Agenciji sljedeće dokumente:

- (a) izjavu o sukladnosti kojom se potvrđuje da podnositelj zahtjeva ispunjava zahtjeve ovog pododjeljka;
- (b) izjavu o projektu i performansama (DDP);
- (c) jedan primjerak tehničkih podataka koji se zahtijevaju primjenjivim ETSO-om;
- (d) priručnik (ili upućivanje na priručnik) iz točke 21.A.143 radi dobivanja odgovarajućeg odobrenja organizacije za proizvodnju u skladu s pododjeljkom G ili priručnik (ili upućivanje na priručnik) iz točke 21.A.125 podtočke (b) radi proizvodnje u skladu s pododjeljkom F bez odobrenja organizacije za proizvodnju;
- (e) za APU, priručnik (ili upućivanje na priručnik) iz točke 21.A.243 radi dobivanja odgovarajućeg odobrenja projektne organizacije u skladu s pododjeljkom J;
- (f) za sve ostale artikle, postupke iz točke 21.A.602B podtočke (b) stavka 2.

21.A.606 Izdavanje ETSO ovlaštenja

Podnositelj zahtjeva ima pravo da mu Agencija izda ETSO ovlaštenje, nakon što:

- (a) dokaže svoju sposobnost u skladu s točkom 21.A.602B; i
- (b) nakon što dokaže da je artikal u skladu s tehničkim uvjetima primjenjivog ETSO-a i dostavi odgovarajuću izjavu o sukladnosti;
- (c) izričito izjavi da je spreman ispunjavati odredbe iz točke 21.A.609.

21.A.607 Povlastice povezane s ETSO ovlaštenjem

Nositelj ETSO ovlaštenja ima pravo proizvoditi artikal i označivati ga odgovarajućom ETSO oznakom.

21.A.608 Izjava o projektu i performansama (DDP)

(a) DDP sadrži obavezno sljedeće podatke:

1. podatke u skladu s točkom 21.A.31 podtočkama (a) i (b), kojima se identificira artikal te njegov projekt i standard ispitivanja;
2. procijenjenu performansu artikla, kad je potrebno, izravno ili upućivanjem na druge dodatne dokumente;
3. izjavu o sukladnosti kojom se potvrđuje da artikal ispunjava zahtjeve odgovarajućeg ETSO-a;
4. upućivanja na odgovarajuća izvješća o ispitivanju;
5. upućivanje na odgovarajuće priručnike o održavanju, obnovi i popravcima;
6. razine sukladnosti, ako ETSO dopušta različite razine sukladnosti;
7. popis odstupanja prihvaćenih u skladu s točkom 21.A.610.

(b) DDP se ovjerava datumom i potpisom nositelja ETSO ovlaštenja ili njegovog ovlaštenog predstavnika.

21.A.609 Obveze nositelja ETSO ovlaštenja

U skladu s ovim pododjeljkom, nositelj ETSO ovlaštenja mora:

- (a) proizvesti svaki artikal u skladu s odredbama pododjeljka G ili pododjeljkom F kojima se osigurava da je svaki gotovi artikal u skladu s projektnim podacima i da je siguran za ugradnju;
- (b) za svaki model svakog artikla za koji je izdano ETSO ovlaštenje, pripremiti i održavati ažurnu evidenciju svih tehničkih podataka i dokumentacije u skladu s točkom 21.A.613;
- (c) pripremiti, održavati i ažurirati izvornike svih priručnika koji se zahtijevaju odgovarajućim specifikacijama plovidbenosti za taj artikal;

- (d) na zahtjev staviti na raspolaganje korisnicima artikla i Agenciji priručnike o održavanju, obnovi i popravku koji su potrebni za uporabu i održavanje artikla te izmjene tih priručnika;
- (e) označiti svaki artikal u skladu s točkom 21.A.807;
- (f) ispunjavati odredbe točke 21.A.3A, 21.A.3B i 21.A.4.
- (g) nastaviti ispunjavati zahtjeve vezane uz kvalifikacije iz točke 21.A.602B.

21.A.610 Odobrenje odstupanja

- (a) Svaki proizvođač koji zatraži odobrenje za odstupanje od bilo kojeg standarda performanse ETSO-a, mora dokazati da se standardi od kojih je zatraženo odstupanje nadomještaju čimbenicima ili obilježjima projekta kojima se osigurava jednaka razina sigurnosti.
- (b) Zahtjev za odobrenje odstupanja, zajedno sa svim pripadajućim podacima, dostavlja se Agenciji.

21.A.611 Izmjene projekta

- (a) Nositelj ETSO ovlaštenja može izvesti manje izmjene projekta (bilo koja izmjena koja nije veća izmjena) bez dodatnog odobrenja Agencije. U tom slučaju, izmijenjeni artikal zadržava izvorni broj modela (za identifikaciju manjih izmjena koristi se izmjena ili dopuna broja dijela), a nositelj prosljeđuje Agenciji sve revidirane podatke koji su potrebni za sukladnost s točkom 21.A.603 podtočkom (b).
- (b) Bilo koja izmjena projekta koju izvede nositelj ETSO ovlaštenja, koja je toliko opsežna da je za utvrđivanje sukladnosti s ETSO-om potrebno temeljito i potpuno istraživanje, smatra se većom izmjenom. Prije izvođenja takve izmjene, nositelj artiklu dodjeljuje novu oznaku tipa ili modela i podnosi zahtjev za novo odobrenje u skladu s točkom 21.A.603.
- (c) Uvjete za odobrenje izmjene projekta u skladu s ovim pododjeljkom O ne ispunjava niti jedna fizička ili pravna osoba osim nositelja ETSO ovlaštenja koji je dostavio izjavu o sukladnosti za taj artikal, osim ako osoba koja traži odobrenje podnese zahtjev za posebno ETSO ovlaštenje u skladu s točkom 21.A.603.

21.A.613 Vođenje evidencije

Uz zahtjeve vezane uz vođenje evidencije u okviru sustava kvalitete, sve relevantne informacije o projektu, nacrti i izvješća o ispitivanju, uključujući dokumentaciju o inspekcijskim pregledima artikla koji se ispituje, drže se na raspolaganju Agenciji i čuvaju kako bi se mogle dati informacije potrebne za osiguravanje kontinuirane plovidbenosti artikla i proizvoda koji ima certifikat tipa, u koji je taj artikal ugrađen.

21.A.615 Inspekcijski pregled koji obavlja Agencija

Na zahtjev Agencije, svaki podnositelj zahtjeva za ETSO ovlaštenje za određeni artikal, ili nositelj takvog odobrenja, omogućava Agenciji da:

- (a) prisustvuje bilo kojim ispitivanjima;
- (b) pregleda tehničku dokumentaciju o tom artiklu.

21.A.619 Trajanje i kontinuirana valjanost

- (a) ETSO ovlaštenje izdaje se na neograničeno vrijeme. Ono ostaje valjano osim ako:
 - 1. se uvjeti pod kojima je izdano ETSO ovlaštenje više ne ispunjavaju; ili
 - 2. se obveze nositelja navedene u točki 21.A.609 više ne izvršavaju; ili
 - 3. je za artikal dokazano da tijekom rada uzrokuje neprihvatljiv rizik; ili
 - 4. je ovlaštenje predano ili trajno oduzeto u skladu s primjenjivim upravnim postupcima koje utvrđuje Agencija.
- (b) Nakon što je ovlaštenje predano ili trajno oduzeto vraća se Agenciji.

21.A.621 Prenosivost

Osim u slučaju promjene vlasništva nositelja, što se smatra značajnom promjenom koja, prema potrebi, podliježe odredbama iz točaka 21.A.147 i 21.A.247, ETSO ovlaštenje izdano u skladu s ovim Prilogom I. (Part 21.) nije prenosivo.

PODODJELJAK P — DOZVOLA ZA LETENJE**21.A.701 Područje primjene**

- (a) U skladu s ovim pododjeljkom izdaju se dozvole za letenje za zrakoplove koji ne ispunjavaju ili za koje još nije dokazano da ispunjavaju odgovarajuće zahtjeve vezane uz plovidbenost, ali mogu sigurno letjeti pod utvrđenim uvjetima i u sljedeće svrhe:
1. razvoj;
 2. dokazivanje sukladnosti s propisima ili certifikacijskim specifikacijama;
 3. osposobljavanje osoblja projektnih ili proizvodnih organizacija;
 4. probni letovi u okviru proizvodnje novih zrakoplova;
 5. letenje zrakoplovima čija je proizvodnja u tijeku, između proizvodnih postrojenja;
 6. letenje zrakoplovima radi prihvaćanja od strane kupca;
 7. isporuka ili izvoz zrakoplova;
 8. letenje zrakoplovom radi prihvaćanja od strane nadležnog tijela;
 9. istraživanje tržišta, uključujući osposobljavanje osoblja kupca;
 10. izložbe i aeromitinzi;
 11. letenje zrakoplovom do mjesta na kojem će se obaviti održavanje ili provjera plovidbenosti, ili do mjesta skladištenja;
 12. letenje zrakoplovom pri masi koja je veća od njegove najveće dopuštene mase pri uzlijetanju za let izvan njegovog uobičajenog preleta iznad vode ili iznad kopnenih površina gdje ne postoji odgovarajuća infrastruktura za slijetanje ili gdje nije na raspolaganju odgovarajuće gorivo;
 13. postavljanje rekorda, utrke zrakoplova ili slična natjecanja;
 14. letenje zrakoplovom koji ispunjava odgovarajuće zahtjeve vezane uz plovidbenost prije nego što se utvrdi sukladnost sa zahtjevima vezanim uz zaštitu okoliša;
 15. nekomercijalni letovi pojedinačnih jednostavnih zrakoplova ili tipova zrakoplova za koje svjedodžba o plovidbenosti ili ograničena svjedodžba o plovidbenosti nije odgovarajuća.
- (b) U ovom se pododjeljku uspostavljaju postupci za izdavanje dozvola za letenje i odobravanje povezanih uvjeta za let, te se utvrđuju prava i obveze podnositelja zahtjeva za te dozvole i odobrenja uvjeta za let, ili njihove nositelje.

21.A.703 Prihvatljivost

- (a) Bilo koja fizička ili pravna osoba ima pravo na podnošenje zahtjeva za dozvolu za letenje, osim dozvole za letenje koja je zatražena za potrebe iz točke 21.A.701 podtočke (a) stavka 15., u kojem slučaju podnositelj zahtjeva mora biti vlasnik.
- (b) Bilo koja fizička ili pravna osoba ima pravo na podnošenje zahtjeva za odobrenje uvjeta za let.

21.A.705 Nadležno tijelo

Neovisno o točki 21.1 ovog Priloga I. (Part 21.), za potrebe ovog pododjeljka, „nadležno tijelo” je:

- (a) tijelo koje je imenovala država članica u kojoj je zrakoplov registriran; ili
- (b) za neregistrirane zrakoplove, tijelo koje je imenovala država članica koja je propisala identifikacijske oznake.

21.A.707 Zahtjevi za dozvolu za letenje

- (a) U skladu s točkom 21.A.703 i kada podnositelju zahtjeva nije odobrena povlastica da može izdavati dozvole za letenje, zahtjev za izdavanje dozvole za letenje podnosi se nadležnim tijelima u obliku i na način koji je utvrdilo to tijelo.
- (b) Svaki zahtjev za dozvolu za letenje uključuje:
1. namjenu leta/namjene letova, u skladu s točkom 21.A.701;
 2. područja u kojima zrakoplov nije u skladu s odgovarajućim zahtjevima vezanim uz plovidbenost;
 3. uvjete za let odobrene u skladu s točkom 21.A.710.
- (c) Kada u vrijeme podnošenja zahtjeva za dozvolu za letenje uvjeti za let nisu odobreni, zahtjev za odobrenje uvjeta za let podnosi se u skladu sa točkom 21.A.709.

21.A.708 Uvjeti za let

Uvjeti za let uključuju:

- (a) konfiguraciju/konfiguracije za koju/koje je zatražena dozvola za letenje;
- (b) sve uvjete ili ograničenja potrebne za sigurno operiranje zrakoplovom, uključujući:
1. uvjete ili ograničenja u pogledu plana puta ili zračnog prostora ili oboje, koji se zahtijevaju za let/letove;
 2. uvjete i ograničenja u pogledu letačke posade koja upravlja zrakoplovom;
 3. ograničenja u pogledu prijevoza osoba, koje nisu letačka posada;
 4. operativna ograničenja, posebne postupke ili tehničke uvjete koji se moraju ispuniti;
 5. posebni program probnog leta (ako je to primjenjivo);
 6. posebne postupke u pogledu kontinuirane plovidbenosti, uključujući upute za održavanje, i režim u skladu s kojim će se oni provoditi;
- (c) dokaz da se zrakoplovom može izvesti siguran let pod uvjetima ili ograničenjima iz točke (b);
- (d) metodu koja se koristi za nadzor konfiguracije zrakoplova, kako bi se utvrđeni uvjeti i dalje ispunjavali.

21.A.709 Zahtjev za odobrenje uvjeta za let

- (a) U skladu s točkom 21.A.707 podtočkom (c) i kada podnositelju zahtjeva nije odobrena povlastica da može odobravati uvjete za let, zahtjev za odobrenje uvjeta za let podnosi se:
1. Agenciji, kada se odobrenje uvjeta za let odnosi na sigurnost projekta, u obliku i na način koji je utvrdila Agencija; ili
 2. nadležnim tijelima, kada se odobrenje uvjeta za let ne odnosi na sigurnost projekta, u obliku i na način koji je utvrdilo to nadležno tijelo.
- (b) Svaki zahtjev za odobrenje uvjeta za let uključuje:
1. predložene uvjete za let;
 2. dokumentaciju koja podržava te uvjete; i
 3. izjavu da zrakoplov može sigurno letjeti pod uvjetima ili ograničenjima iz točke 21.A.708 podtočke (b).

21.A.710 Odobrenje uvjeta za let

- (a) Kada se odobrenje uvjeta za let odnosi na sigurnost projekta, uvjete za let odobrava:
1. Agencija; ili
 2. propisno odobrena projektna organizacija, u skladu s povlasticom iz točke 21.A.263 podtočke (c) stavka 6.

- (b) Kada se odobrenje uvjeta za let ne odnosi na sigurnost projekta, uvjete za let odobrava nadležno tijelo ili propisno odobrena organizacija, koja također izdaje i dozvolu za letenje.
- (c) Prije odobravanja uvjeta za let, Agenciji, nadležnom tijelu ili odobrenoj organizaciji treba na zadovoljavajući način dokazati da zrakoplov može sigurno letjeti pod utvrđenim uvjetima i ograničenjima. Agencija ili nadležno tijelo mogu u tu svrhu provesti, ili zahtijevati od podnositelja zahtjeva da provede sve potrebne inspekcijske preglede ili ispitivanja.

21.A.711 Izdavanje dozvole za letenje

- (a) Nadležno tijelo može izdati dozvolu za letenje (EASA Obrazac 20a, vidjeti Dodatak III.) u skladu s uvjetima navedenim u točki 21.B.525.
- (b) Propisno odobrena projektna organizacija može izdati dozvolu za letenje (EASA Obrazac 20b, vidjeti Dodatak IV.) na temelju povlastice ostvarene u skladu s točkom 21.A.263 podtočkom (c) stavkom 7., kada su uvjeti za let iz točke 21.A.708 odobreni u skladu s točkom 21.A.710.
- (c) Propisno odobrena proizvodna organizacija može izdati dozvolu za letenje (EASA Obrazac 20b, vidjeti Dodatak IV.) na temelju povlastice ostvarene u skladu s točkom 21.A.163 podtočkom (e), kada su uvjeti za let iz točke 21.A.708 odobreni u skladu s točkom 21.A.710.
- (d) Propisno odobrena organizacija za vođenje kontinuirane plovidbenosti može izdati dozvolu za letenje (EASA Obrazac 20b, vidjeti Dodatak IV.) na temelju povlastice ostvarene u skladu s točkom M.A.711 Priloga I. (Part M) Uredbi Komisije (EZ) br. 2042/2003 ⁽¹⁾, kada su uvjeti za let iz točke 21.A.708 odobreni u skladu s točkom 21.A.710.
- (e) U dozvoli za letenje navode se svrha/svrhe i bilo koji uvjeti i ograničenja koji su bili odobreni u skladu s točkom 21.A.710.
- (f) U pogledu dozvola izdanih u skladu s podtočkama (b), (c) ili (d), primjerak dozvole za letenje i povezanih uvjeta za let dostavljaju se nadležnom tijelu prvom prilikom, ali najkasnije u roku od tri dana.
- (g) Ako se pokaže da bilo koji od uvjeta navedenih u točki 21.A.723 podtočki (a) za dozvolu za letenje koju je izdala organizacija u skladu s podtočkama (b), (c) ili (d) nisu ispunjeni, ta organizacija takvu dozvolu za letenje mora odmah trajno oduzeti i o tome bez odlaganja obavijestiti nadležno tijelo.

21.A.713 Izmjene

- (a) Svaka izmjena kojom se poništavaju uvjeti za let ili povezani dokazi utvrđeni za dozvolu za letenje, odobrava se u skladu s točkom 21.A.710. Ako je potrebno, zahtjev se podnosi u skladu s točkom 21.A.709.
- (b) U slučaju izmjene koja utječe na sadržaj dozvole za letenje, mora se izdati nova dozvola za letenje u skladu s točkom 21.A.711.

21.A.715 Jezik

Priručnici, natpisi, popisi, oznake instrumenata i druge potrebne informacije koje se zahtijevaju primjenjivim certifikacijskim specifikacijama moraju biti napisani na jednom ili više službenih jezika Europske unije, koji su prihvatljivi nadležnom tijelu.

21.A.719 Prenosivost

- (a) Dozvola za letenje nije prenosiva.
- (b) Neovisno o točki (a), u pogledu dozvole za letenje izdane za potrebe točke 21.A.701 podtočke (a) stavka 15., u slučaju promjene vlasništva nad zrakoplovom, dozvola za letenje se prenosi zajedno sa zrakoplovom ako zrakoplov ostane u istom registru, ili se izdaje samo u suglasnosti s nadležnim tijelima države članice u čiji se registar prenosi.

⁽¹⁾ SL L 315, 28.11.2003., str. 1.

21.A.721 Inspekcijski pregledi

Nositelj dozvole za letenje ili podnositelj zahtjeva za dozvolu za letenje, omogućava nadležnom tijelu, na zahtjev, pristup dotičnom zrakoplovu.

21.A.723 Trajanje i kontinuirana valjanost

- (a) Dozvola za letenje izdaje se za najviše 12 mjeseci i ostaje valjana pod uvjetom:
1. da se poštuju uvjeti i ograničenja iz točke 21.A.711 podtočke (e), koji se odnose na dozvolu za letenje;
 2. da dozvola za letenje nije predana ili trajno oduzeta;
 3. da zrakoplov ostaje u istom registru.
- (b) Neovisno o točki (a), dozvola za letenje izdana za potrebe točke 21.A.701 podtočke (a) stavka 15. može se izdati na neograničeno vrijeme.
- (c) Nakon što je dozvola za letenje predana ili trajno oduzeta vraća se nadležnim tijelima.

21.A.725 Obnavljanje dozvole za letenje

Obnavljanje dozvole za letenje provodi se kao izmjena u skladu s točkom 21.A.713.

21.A.727 Obveze nositelja dozvole za letenje

Nositelj dozvole za letenje osigurava da su ispunjeni i da se poštuju svi uvjeti i ograničenja povezani s dozvolom za letenje.

21.A.729 Vođenje evidencije

- (a) Sve dokumente koji su pripremljeni radi utvrđivanja i utemeljenja uvjeta za let, nositelj odobrenja uvjeta za let drži na raspolaganju Agenciji i nadležnim tijelima te ih čuva radi pružanja informacija potrebnih za osiguravanje kontinuirane plovidbenosti zrakoplova.
- (b) Sve dokumente povezane s izdavanjem dozvole za letenje na temelju povlastice odobrenih organizacija, uključujući evidencije o inspekcijskim pregledima, dokumente kojima se podržava odobrenje uvjeta za let i samu dozvolu za letenje, odobrena organizacija drži na raspolaganju Agenciji ili nadležnim tijelima te ih čuva radi pružanja informacija potrebnih za osiguravanje kontinuirane plovidbenosti zrakoplova.

PODODJELJAK Q — IDENTIFIKACIJA PROIZVODA, DIJELOVA I UREĐAJA**21.A.801 Identifikacija proizvoda**

- (a) Identifikacija proizvoda uključuje sljedeće podatke:
1. ime proizvođača;
 2. oznaku proizvoda;
 3. serijski broj proizvođača;
 4. bilo koje druge podatke koje Agencija smatra potrebnima.
- (b) Svaka fizička ili pravna osoba koja proizvodi zrakoplov ili motor u skladu s pododjeljkom G ili pododjeljkom F, mora taj zrakoplov ili motor identificirati pomoću vatrootporne pločice koja sadrži podatke iz točke (a), unesene jetkanjem, utiskivanjem, graviranjem ili nekom drugom odobrenom metodom vatrootpornog označivanja. Identifikacijska pločica mora biti pričvršćena tako da bude dostupna i čitljiva i da se teško može izbrisati ili odstraniti tijekom uobičajenog funkcioniranja ili izgubiti ili uništiti u nesreći.
- (c) Svaka fizička ili pravna osoba koja proizvede propeler, lopaticu propelera ili glavu propelera u skladu s pododjeljkom G ili pododjeljkom F, mora te proizvode identificirati pomoću pločice postavljene na nekritičnoj površini proizvoda, na koju su utiskivanjem, graviranjem, jetkanjem ili nekom drugom odobrenom metodom vatrootpornog označivanja uneseni podaci iz točke (a) i koja se teško može izbrisati ili odstraniti tijekom uobičajenog funkcioniranja ili izgubiti ili uništiti u nesreći.

- (d) U pogledu balona s posadom, identifikacijska pločica propisana u točki (b) mora biti pričvršćena na oplatu balona i, ako je to izvedivo, postavljena na mjesto na kojem je lako čitljiva operateru, kad je balon napuhan. Osim toga, na košari, konstrukciji teretnog okvira i uređaju za grijanje moraju trajno i čitljivo biti označeni ime proizvođača, broj proizvoda ili jednakovrijedan broj i serijski broj ili jednakovrijedan broj.

21.A.803 Postupanje s identifikacijskim podacima

- (a) Bez odobrenja Agencije, nitko ne smije odstraniti, izmijeniti ili postaviti identifikacijske podatke iz točke 21.A.801 podtočke (a) na bilo koji zrakoplov, motor, propeler, lopaticu propelera ili glavu propelera, ili identifikacijske podatke iz točke 21.A.807 podtočke (a) na APU.
- (b) Bez odobrenja Agencije, nitko ne smije odstraniti ili postaviti identifikacijsku pločicu iz točke 21.A.801 ili, u pogledu APU-a, iz točke 21.A.807.
- (c) Odstupajući od točaka (a) i (b), svaka fizička ili pravna osoba koja radi na održavanju u skladu s primjenjivim provedbenim pravilima, može u skladu s metodama, tehnikama i praksama koje je utvrdila Agencija:
1. odstraniti, izmijeniti ili postaviti identifikacijske podatke iz točke 21.A.801 podtočke (a) na bilo koji zrakoplov, motor, propeler, lopaticu propelera ili glavinu propelera, ili identifikacijske podatke iz točke 21.A.807 podtočke (a), na APU; ili
 2. odstraniti identifikacijsku pločicu iz točke 21.A.801 ili u slučaju APU-a iz točke 21.A.807 ako je to potrebno tijekom održavanja.
- (d) Identifikacijsku pločicu koja je skinuta u skladu s točkom (c) podtočkom 2., ne smije nitko ugraditi niti na jedan zrakoplov, motor, propeler, lopaticu propelera ili glavu propelera, osim na onaj s kojeg je bila skinuta.

21.A.804 Identifikacija dijelova i uređaja

- (a) Svaki dio ili uređaj mora biti trajno i čitljivo označen:
1. imenom, robnim žigom ili simbolom koji identificira proizvođača na način određen odgovarajućim projektnim podacima; i
 2. brojem dijela, kako je određeno u odgovarajućim projektnim podacima; i
 3. slovima EPA za dijelove ili uređaje proizvedene u skladu s odobrenim projektnim podacima, koji ne pripadaju nositelju certifikata tipa tog proizvoda, osim u slučaju ETSO artikala.
- (b) Odstupajući od točke (a), ako se Agencija složi da je dio ili uređaj premali ili da iz nekog drugog razloga nije praktično označiti određeni dio ili uređaj bilo kojim od podataka iz točke (a), podatke koji nisu mogli biti označeni na samom dijelu sadrži potvrda o ovlaštenom vraćanju u uporabu, priložena dijelu ili uređaju ili njegovoj ambalaži.

21.A.805 Identifikacija kritičnih dijelova

Osim zahtjeva iz točke 21.A.804, svaki proizvođač dijela koji se ugrađuje u proizvod s certifikatom tipa i koji je identificiran kao kritični dio, mora taj dio trajno i čitljivo označiti brojem proizvoda i serijskim brojem.

21.A.807 Identifikacija ETSO artikala

- (a) Svaki nositelj ETSO ovlaštenja u skladu s pododjeljkom O mora trajno i čitljivo označiti svaki artikl sljedećim podacima:
1. imenom i adresom proizvođača;
 2. imenom, tipom, brojem dijela ili oznakom modela artikla;
 3. serijskim brojem ili datumom proizvodnje artikla ili i jednim i drugim; i
 4. odgovarajućim ETSO brojem.
- (b) Odstupajući od točke (a), ako se Agencija složi da je dio premali ili da iz nekog drugog razloga nije praktično označiti određeni dio bilo kojim od podataka iz točke (a), podatke koji nisu mogli biti označeni na samom dijelu sadrži potvrda o ovlaštenom vraćanju u uporabu, priložena dijelu ili njegovoj ambalaži.

- (c) Svaka osoba koja proizvodi APU u skladu s pododjeljkom G ili pododjeljkom F, mora taj APU identificirati pomoću vatrootporne pločice koja sadrži podatke iz točke (a), unesene jetkanjem, utiskivanjem, graviranjem ili nekom drugom odobrenom metodom vatrootpornog označivanja. Identifikacijska pločica mora biti pričvršćena tako da bude dostupna i čitljiva i da se teško može izbrisati ili odstraniti tijekom uobičajenog funkcioniranja ili izgubiti ili uništiti u nesreći.

ODJELJAK B

POSTUPCI ZA NADLEŽNA TIJELA

PODODJELJAK A — OPĆE ODREDBE

21.B.5 Područje primjene

- (a) U ovom se odjeljku utvrđuje postupak koji nadležno tijelo države članice mora slijediti pri izvršavanju svojih zadaća i odgovornosti u vezi s izdavanjem, održavanjem, mijenjanjem, privremenim ili trajnim oduzimanjem potvrda, odobrenja i ovlaštenja iz ovog Priloga I. (Part 21.).
- (b) U skladu s člankom 19. Uredbe (EZ) br. 216/2008, Agencija izrađuje certifikacijske specifikacije i smjernice kako bi pomogla državama članica u provedbi ovog odjeljka.

21.B.20 Obveze nadležnog tijela

Svako nadležno tijelo države članice odgovorno je za provedbu odjeljka A pododjeljaka F, G, H, I i P samo za podnositelje zahtjeva ili nositelje čije je glavno mjesto poslovanja na njezinom državnom području.

21.B.25 Zahtjevi vezani uz organizaciju nadležnog tijela

- (a) Općenito:

Država članica imenuje nadležno tijelo koje ima ovlasti za provedbu odjeljka A pododjeljaka F, G, H, I i P, dokumentirane postupke, organizacijski ustroj i osoblje.

- (b) Resursi:

1. broj zaposlenih mora biti dovoljan za obavljanje dodijeljenih zadaća;
2. nadležno tijelo države članice imenuje rukovoditelja ili rukovoditelje odgovorne za provedbu zadaća koje jesu u nadležnosti tog tijela, uključujući komunikaciju s Agencijom i, prema potrebi, drugim nacionalnim tijelima.

- (c) Kvalifikacije i osposobljenost:

Cjelokupno osoblje mora biti odgovarajuće kvalificirano i imati dovoljno znanja, iskustva i osposobljenosti za izvođenje zadaća koje su im dodijeljene.

21.B.30 Dokumentirani postupci

- (a) Nadležno tijelo države članice uspostavlja dokumentirane postupke kako bi opisalo svoju organizaciju, sredstva i metode za ispunjavanje zahtjeva iz ovog Priloga I. (Part 21.). Postupci za sve odgovarajuće aktivnosti se ažuriraju i služe kao osnovni radni dokumenti unutar tog tijela.
- (b) Primjerak dokumentiranih postupaka i njihovih izmjena stavlja se na raspolaganje Agenciji.

21.B.35 Promjene u organizaciji i postupcima

- (a) Nadležno tijelo države članice obavješćuje Agenciju o svakoj značajnoj promjeni u svojoj organizaciji i dokumentiranim postupcima.
- (b) Nadležno tijelo države članice pravovremeno ažurira dokumentirane postupke u vezi s bilo kakvom izmjenom propisa, kako bi se osigurala učinkovita provedba.

21.B.40 Rješavanje sporova

- (a) U svojim dokumentiranim postupcima, nadležno tijelo države članice uspostavlja postupak za rješavanje sporova.
- (b) Ako između nadležnih tijela država članica postoji spor koji se ne može riješiti, odgovornost je rukovoditelja, kako su definirani u točki 21.B.25 podtočki (b) stavku 2., da iznesu problem Agenciji kako bi posredovala u sporu.

21.B.45 Izvješćivanje/koordinacija

- (a) Nadležno tijelo države članice osigurava, prema potrebi, koordinaciju s drugim povezanim timovima za certifikaciju, istragu, odobravanje i ovlašćivanje tog tijela, s drugim državama članicama i s Agencijom, kako bi se osigurala učinkovita razmjena podataka od važnosti za sigurnost proizvoda, dijelova i uređaja.
- (b) Nadležno tijelo države članice obavješćuje Agenciju o svakoj poteškoći pri provedbi ovog Priloga I. (Part 21.).

21.B.55 Vođenje evidencije

Nadležno tijelo države članice vodi odgovarajuću evidenciju, ili održava pristup evidenciji, o svjedodžbama, odobrenjima i ovlaštenjima koje je odobrilo u skladu s odgovarajućim nacionalnim propisima i za koje je odgovornost prenesena na Agenciju, sve dok se ta evidencija ne prenese na Agenciju.

21.B.60 Naredbe o plovidbenosti

Kada nadležno tijelo određene države članice primi naredbu o plovidbenosti od nadležnog tijela države koja nije članica, ta se naredba o plovidbenosti dostavlja Agenciji radi daljnjeg prosljeđivanja u skladu s člankom 20. Uredbe (EZ) br. 216/2008.

PODODJELJAK B — CERTIFIKATI TIPA I OGRANIČENI CERTIFIKATI TIPA

Primjenjuju se upravni postupci koje utvrđuje Agencija.

(PODODJELJAK C — NE PRIMJENJUJE SE)

PODODJELJAK D — IZMJENE CERTIFIKATA TIPA I OGRANIČENOG CERTIFIKATA TIPA

Primjenjuju se upravni postupci koje utvrđuje Agencija.

PODODJELJAK E — DODATNI CERTIFIKATI TIPA

Primjenjuju se upravni postupci koje utvrđuje Agencija.

PODODJELJAK F — PROIZVODNJA BEZ ODOBRENJA ORGANIZACIJE ZA PROIZVODNJU**21.B.120 Provjera**

- (a) Za svakog podnositelja zahtjeva za pismo o suglasnosti, ili nositelja pisma o suglasnosti, nadležno tijelo imenuje istražiteljski tim za izvođenje relevantnih zadataka povezanih s tim pismom o suglasnosti, koji se sastoji od voditelja tima koji upravlja istražiteljskim timom i predvodi ga i, prema potrebi, jednog ili više članova tima. Voditelj tima odgovara rukovoditelju odgovornom za tu djelatnost, kako je definirano u točki 21.B.25 podtočki (b) stavku 2.
- (b) Nadležno tijelo provodi dovoljno istražnih radnja za podnositelja zahtjeva za pismo o suglasnosti ili nositelja pisma o suglasnosti, kako bi se opravdale preporuke za izdavanje, održavanje, izmjenu, privremeno ili trajno oduzimanje pisma o suglasnosti.

- (c) Nadležno tijelo priprema postupke za provjeru podnositelja zahtjeva za pismo o suglasnosti, ili nositelja pisma o suglasnosti, kao dio dokumentiranih postupaka koji obuhvaćaju obavezno sljedeće elemente:
1. procjenu zaprimljenih zahtjeva;
 2. određivanje istražiteljskog tima;
 3. pripremu i planiranje provjere;
 4. procjenu dokumentacije (priručnika, postupaka itd.);
 5. nadzor i inspekcijski pregled;
 6. praćenje korektivnih mjera; i
 7. preporuku za izdavanje, izmjenu, privremeno ili trajno oduzimanje pisma o suglasnosti.

21.B.125 Nesukladnosti

- (a) Kada tijekom nadzora ili na neki drugi način nadležno tijelo pronađe objektivni dokaz o tome da nositelj pisma o suglasnosti ne ispunjava odgovarajuće zahtjeve iz odjeljka A ovog Priloga, nesukladnosti se razvrstavaju u skladu s točkom 21.A.125B podtočkom (a).
- (b) Nadležno tijelo poduzima sljedeće mjere:
1. u slučaju nesukladnosti prve razine, nadležno tijelo poduzima trenutačne mjere za ograničenje, u cijelosti ili djelomično, privremeno ili trajno oduzimanje pisma o suglasnosti, ovisno o opsegu nalaza, dok organizacija ne provede uspješne korektivne mjere;
 2. u slučaju nesukladnosti druge razine, nadležno tijelo odobrava rok za poduzimanje korektivnih mjera primjeren prirodi nalaza, koji ne smije biti dulji od tri mjeseca. U određenim okolnostima, na kraju tog roka i ovisno o prirodi nesukladnosti, nadležno tijelo može produljiti to tromjesečno razdoblje, ako organizacija predloži zadovoljavajući plan korektivnih mjera.
- (c) Ako se vremenski okvir koji je odobrilo nadležno tijelo ne poštuje, nadležno tijelo poduzima mjere za privremeno oduzimanje pisma o suglasnosti, u cijelosti ili djelomično.

21.B.130 Izdavanje pisma o suglasnosti

- (a) Kad se uvjeri da proizvođač ispunjava odgovarajuće zahtjeve iz odjeljka A pododjeljka F, nadležno tijelo bez nepotrebnog odlaganja izdaje pismo o suglasnosti kojim se dokazuje sukladnost pojedinih proizvoda, dijelova ili uređaja (EASA Obrazac 65, vidjeti Dodatak XI).
- (b) Pismo o suglasnosti obuhvaća opseg suglasnosti, datum isteka valjanosti i, prema potrebi, odgovarajuća ograničenja koja se odnose na ovlaštenje.
- (c) Trajanje pisma o suglasnosti ne smije biti dulje od jedne godine.

21.B.135 Održavanje pisma o suglasnosti

Nadležno tijelo održava pismo o suglasnosti, tako dugo:

- (a) dok proizvođač pravilno koristi EASA Obrazac 52 (vidjeti Dodatak VIII.) kao izjavu o sukladnosti za cijeli zrakoplov i EASA Obrazac 1 (vidjeti Dodatak I.) za proizvode osim cijelog zrakoplova, dijelova i uređaja; i
- (b) dok se inspekcijskim pregledima koje nadležno tijelo države članice izvodi prije ovjeravanja EASA Obrasc 52 (vidjeti Dodatak VIII.) ili EASA Obrasc 1 (vidjeti Dodatak I.), u skladu s točkom 21.A.130 podtočkom (c), ne utvrde neusklađenosti sa zahtjevima ili postupcima sadržanim u priručniku koji je dostavio proizvođač ili nesukladnosti dotičnih proizvoda, dijelova ili uređaja. Ovim se inspekcijskim pregledima provjerava obavezno sljedeće:
1. da se suglasnost odnosi na proizvod, dio ili uređaj koji se ovjerava i da je na snazi;
 2. da proizvođač, kao osnovni radni dokument, koristi priručnik opisan u točki 21.A.125A podtočki (b) i status njegove izmjene naveden u pismu o suglasnosti. U protivnom se inspekcijski pregled ne nastavlja, pa se stoga ne mogu ovjeriti potvrde o stavljanju u uporabu;

3. da se proizvodnja izvodi pod uvjetima propisanim u pismu o suglasnosti i da se obavlja na zadovoljavajući način;
 4. da su inspekcijski pregledi i ispitivanja (uključujući, prema potrebi, probne letove), u skladu s točkom 21.A.130 podtočkom (b) stavcima 2. i/ili 3., provedeni pod uvjetima propisanim u pismu o suglasnosti i da su obavljani na zadovoljavajući način;
 5. da su inspekcijski pregledi nadležnog tijela, koji su opisani ili predviđeni u pismu o suglasnosti, provedeni i ocijenjeni prihvatljivima;
 6. da je izjava o sukladnosti u skladu s točkom 21.A.130 i da podaci koji su u njoj navedeni ne sprečavaju njezino ovjeravanje; i
- (c) dok ne nastupi datum isteka pisma o suglasnosti.

21.B.140 Izmjene pisma o suglasnosti

- (a) Prema potrebi, nadležno tijelo u skladu s točkom 21.B.120 istražuje bilo koju izmjenu pisma o suglasnosti.
- (b) Kad nadležno tijelo utvrdi da se zahtjevi iz odjeljka A pododjeljka F i dalje poštuju, ono u skladu s tim mijenja pismo o suglasnosti.

21.B.145 Ograničenje, privremeno i trajno oduzimanje pisma o suglasnosti

- (a) Nositelj pisma o suglasnosti obavješćuje se u pisanom obliku o ograničenju, privremenom ili trajnom oduzimanju pisma o suglasnosti. Nadležno tijelo navodi razloge ograničenja, privremenog ili trajnog oduzimanja te obavješćuje nositelja pisma o suglasnosti o njegovom pravu na žalbu.
- (b) Kad se pismo o suglasnosti privremeno oduzme, njegova se valjanost ponovno uspostavlja tek nakon što se ponovno uspostavi sukladnost s odjeljkom A pododjeljkom F.

21.B.150 Vođenje evidencije

- (a) Nadležno tijelo uspostavlja sustav vođenja evidencije koji omogućuje primjerenu sljedivost postupaka izdavanja, održavanja, mijenjanja, privremenog ili trajnog oduzimanja svakog pojedinačnog pisma o suglasnosti.
- (b) Evidencija obavezno sadrži sljedeće:
 1. dokumente koje je dostavio podnositelj zahtjeva za pismo o suglasnosti ili nositelj pisma o suglasnosti;
 2. dokumente nastale tijekom provjere i inspekcijskih pregleda u kojima su navedene aktivnosti i konačni rezultati elemenata definiranih u točki 21.B.120;
 3. pismo o suglasnosti, uključujući izmjene; i
 4. zapisnike sa sastanaka s proizvođačem.
- (c) Evidencija se čuva najmanje šest godina nakon isteka valjanosti pisma o suglasnosti.
- (d) Nadležno tijelo također vodi evidenciju o svim izjavama o sukladnosti (EASA Obrazac 52, vidjeti Dodatak VIII.) i potvrdama o ovlaštenom vraćanju u uporabu (EASA Obrazac 1, vidjeti Dodatak I.) koje je ovjerilo.

PODODJELJAK G — ODOBRENJE ORGANIZACIJE ZA PROIZVODNJU

21.B.220 Provjera

- (a) Za svakog podnositelja zahtjeva za odobrenje organizacije za proizvodnju, ili nositelja takvog odobrenja, nadležno tijelo imenuje tim za odobravanje proizvodne organizacije za izvođenje odgovarajućih zadataka povezanih s tim odobrenjem organizacije za proizvodnju, a sastoji se od voditelja tima koji upravlja timom za odobravanje i predvodi ga i, prema potrebi, jednog ili više članova tima. Voditelj tima odgovara rukovoditelju odgovornom za tu djelatnost, kako je definirano u točki 21.B.25 podtočki (b) stavku 2.
- (b) Nadležno tijelo provodi dovoljno istražnih radnja za podnositelja zahtjeva za odobrenje organizacije za proizvodnju ili nositelja takvog odobrenja, kako bi se opravdale preporuke za izdavanje, održavanje, izmjenu, privremeno ili trajno oduzimanje odobrenja.

(c) Nadležno tijelo priprema postupke za provjeru odobrenja organizacije za proizvodnju, kao dio dokumentiranih postupaka koji obuhvaćaju obavezno sljedeće elemente:

1. procjenu zaprimljenih zahtjeva;
2. određivanje tima za odobravanje organizacije za proizvodnju;
3. pripremu i planiranje provjera;
4. procjenu dokumentacije (priručnika proizvodne organizacije, postupaka itd.);
5. nadzor;
6. praćenje korektivnih mjera;
7. preporuku za izdavanje, izmjenu, privremeno ili trajno oduzimanje odobrenja organizacije za proizvodnju;
8. kontinuirani nadzor.

21.B.225 Nesukladnosti

(a) Kada tijekom nadzora ili na neki drugi način nadležno tijelo pronađe objektivni dokaz o tome da nositelj odobrenja organizacije za proizvodnju ne ispunjava odgovarajuće zahtjeve odjeljka A, nesukladnosti se razvrstavaju u skladu s točkom 21.A.158 podtočkom (a).

(b) Nadležno tijelo poduzima sljedeće mjere:

1. u slučaju nesukladnosti prve razine, nadležno tijelo poduzima trenutačne mjere za ograničenje, privremeno ili trajno oduzimanje odobrenja organizacije za proizvodnju, u cijelosti ili djelomično, ovisno o opsegu nesukladnosti, dok organizacija ne provede uspješne korektivne mjere;
2. u slučaju nesukladnosti druge razine, nadležno tijelo odobrava rok za poduzimanje korektivnih mjera koji odgovara prirodi nesukladnosti, koji ne smije biti dulji od tri mjeseca. U određenim okolnostima, na kraju tog roka i ovisno o prirodi nesukladnosti, nadležno tijelo može produljiti to tromjesečno razdoblje, ako organizacija predloži zadovoljavajući plan korektivnih mjera.

(c) Ako se vremenski okvir koji je odobrilo nadležno tijelo ne poštuje, nadležno tijelo poduzima mjere za privremeno oduzimanje odobrenja, u cijelosti ili djelomično.

21.B.230 Izdavanje certifikata

(a) Kad se uvjeri da proizvodna organizacija ispunjava odgovarajuće zahtjeve iz odjeljka A pododjeljka G, nadležno tijelo bez nepotrebnog odlaganja izdaje odobrenje organizacije za proizvodnju (EASA Obrazac 55, vidjeti Dodatak X.).

(b) Referentni broj se upisuje u EASA Obrazac 55 na način koji utvrdi Agencija.

21.B.235 Kontinuirani nadzor

(a) Kako bi opravdalo održavanje odobrenja organizacije za proizvodnju, nadležno tijelo provodi kontinuirani nadzor, kako bi:

1. provjerilo da li je sustav kvalitete nositelja odobrenja organizacije za proizvodnju u skladu s odjeljkom A pododjeljkom G;
2. provjerilo da li organizacija nositelja odobrenja organizacije za proizvodnju radi u skladu s priručnikom proizvodne organizacije;
3. provjerilo učinkovitost postupaka iz priručnika proizvodne organizacije; i
4. uzorkovanjem nadgledalo standarde proizvoda, dijela ili uređaja.

(b) Trajni nadzor provodi se u skladu s točkom 21.B.220.

(c) Nadležno tijelo planiranim kontinuiranim nadzorom osigurava potpunu reviziju odobrenja organizacije za proizvodnju u pogledu sukladnosti s ovim Prilogom I. (Part 21.), tijekom razdoblja od 24 mjeseca. Kontinuirani nadzor se može sastojati od nekoliko istražnih radnja tijekom tog razdoblja. Broj nadzora može biti različit ovisno o složenosti organizacije, broju lokacija i kritičnosti proizvodnje. Nositelj odobrenja organizacije za proizvodnju podvrgava se kontinuiranom nadzoru nadležnog tijela najmanje jedanput godišnje.

21.B.240 Izmjena odobrenja organizacije za proizvodnju

- (a) Nadležno tijelo nadzire svaku manju izmjenu, u okviru aktivnosti kontinuiranog nadzora.
- (b) Nadležno tijelo, prema potrebi, u skladu s točkom 21.B.220, istražuje svaku značajnu izmjenu odobrenja organizacije za proizvodnju ili zahtjev nositelja odobrenja organizacije za proizvodnju za izmjenu područja primjene i uvjeta odobrenja.
- (c) Kada nadležno tijelo utvrdi da se zahtjevi iz odjeljka A pododjeljka G i dalje poštuju, ono u skladu s tim izmjenjuje odobrenje organizacije za proizvodnju.

21.B.245 Privremeno i trajno oduzimanje odobrenja organizacije za proizvodnju

- (a) U slučaju nesukladnosti prve ili druge razine nadležno tijelo djelomično ili u potpunosti ograničuje, privremeno ili trajno oduzima odobrenje organizacije za proizvodnju, kako slijedi:
 - 1. u slučaju nesukladnosti prve razine, odobrenje organizacije za proizvodnju odmah se ograničuje ili privremeno oduzima. Ako nositelj odobrenja organizacije za proizvodnju ne ispunjava odredbe točke 21.A.158 podtočke (c) stavka 1., odobrenje organizacije za proizvodnju se trajno oduzima;
 - 2. u slučaju nesukladnosti druge razine, nadležno tijelo odlučuje o bilo kakvom ograničenju područja primjene odobrenja, privremenim oduzimanjem odobrenja organizacije za proizvodnju ili njegovih dijelova. Ako nositelj odobrenja organizacije za proizvodnju ne ispunjava odredbe točke 21.A.158 podtočke (c) stavka 2., odobrenje organizacije za proizvodnju se trajno oduzima.
- (b) Nositelj odobrenja organizacije za proizvodnju obavješćuje se u pisanom obliku o ograničenju, privremenom ili trajnom oduzimanju odobrenja organizacije za proizvodnju. Nadležno tijelo navodi razloge privremenog ili trajnog oduzimanja te obavješćuje nositelja odobrenja organizacije za proizvodnju o njegovom pravu na žalbu.
- (c) Kad se odobrenje organizacije za proizvodnju privremeno oduzme, njegova se valjanost ponovno uspostavlja tek nakon što se ponovno uspostavi sukladnost s odjeljkom A pododjeljkom G.

21.B.260 Vođenje evidencije

- (a) Nadležno tijelo uspostavlja sustav vođenja evidencije koji omogućuje primjerenu sljedivost postupka izdavanja, održavanja, mijenjanja, privremenog ili trajnog oduzimanja svakog pojedinačnog odobrenja organizacije za proizvodnju.
- (b) Evidencija mora obavezno sadržavati sljedeće:
 - 1. dokumente koje je dostavio podnositelj zahtjeva za certifikat odobrenja organizacije za proizvodnju, ili nositelj takvog certifikata;
 - 2. dokumente nastale tijekom provjere u kojima su navedene aktivnosti i konačni rezultati elemenata definiranih u točki 21.B.220, uključujući nesukladnosti utvrđene u skladu s točkom 21.B.225;
 - 3. program trajnog nadzora, uključujući evidencije provedenih provjera;
 - 4. potvrdu o odobrenju organizacije za proizvodnju, uključujući izmjene;
 - 5. zapisnike sa sastanaka s nositeljem odobrenja organizacije za proizvodnju.
- (c) Evidencija se čuva najmanje šest godina.

PODODJELJAK H — SVJEDODŽBE O PLOVIDBENOSTI I OGRANIČENE SVJEDODŽBE O PLOVIDBENOSTI**21.B.320 Provjera**

- (a) Nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran provodi dovoljno istražnih radnja o podnositelju zahtjeva za svjedodžbu o plovidbenosti ili nositelju te svjedodžbe kako bi se opravdalo izdavanje, održavanje, izmjena, privremeno ili trajno oduzimanje svjedodžbe ili dozvole.
- (b) Nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran priprema postupke procjenjivanja koji obuhvaćaju obavezno sljedeće elemente:
 - 1. procjenu prihvatljivosti podnositelja zahtjeva;
 - 2. procjenu prihvatljivosti zahtjeva;
 - 3. razvrstavanje svjedodžaba o plovidbenosti;

4. procjenu dokumentacije zaprimljene sa zahtjevom;
5. inspekcijski pregled zrakoplova;
6. određivanje potrebnih uvjeta, restrikcija ili ograničenja svjedodžaba o plovidbenosti.

21.B.325 Izdavanje svjedodžbe o plovidbenosti

- (a) Nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran bez nepotrebnog odlaganja izdaje ili izmjenjuje svjedodžbu o plovidbenosti (EASA Obrazac 25, vidjeti Dodatak VI.), kad utvrdi da su ispunjeni zahtjevi iz točke 21.B.326 i odgovarajući zahtjevi iz ovog Priloga I. (Part 21.) odjeljka A pododjeljka H.
- (b) Nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran bez nepotrebnog odlaganja izdaje ili izmjenjuje ograničenu svjedodžbu o plovidbenosti (EASA Obrazac 24, vidjeti Dodatak V.), kad utvrdi da su ispunjeni zahtjevi iz točke 21.B.327 i odgovarajući zahtjevi iz ovog Priloga I. (Part 21.) odjeljka A pododjeljka H.
- (c) Za novi ili rabljeni zrakoplov koji potječe iz države koja nije članica, uz odgovarajuću svjedodžbu o plovidbenosti iz točke (a) ili (b), nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran izdaje i prvu potvrdu o provjeri plovidbenosti (EASA Obrazac 15a, vidjeti Dodatak II.).

21B.326 Svjedodžba o plovidbenosti

Nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran izdaje svjedodžbu o plovidbenosti za:

- (a) novi zrakoplov:
 1. po predočavanju dokumentacije koja se zahtijeva točkom 21A.174 podtočkom (b) stavkom 2.;
 2. kada se nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran uvjeri da je zrakoplov u skladu s odobrenim projektom i da je u stanju za siguran rad. To može uključivati inspekcijske preglede od strane nadležnog tijela države članice u kojoj je zrakoplov registriran;
- (b) rabljeni zrakoplov:
 1. po predočavanju dokumentacije koja se zahtijeva točkom 21A.174 podtočkom (b) stavkom 3., kojom se dokazuje:
 - i. da je zrakoplov u skladu s projektom tipa odobrenim na temelju certifikata tipa i bilo kojeg dodatnog certifikata tipa te s odobrenom izmjenom ili popravkom u skladu s ovim Prilogom I. (Part 21.); i
 - ii. da su ispunjene primjenjive naredbe o plovidbenosti; i
 - iii. da je zrakoplov pregledan u skladu s primjenjivim odredbama Priloga I. (Part M) [Uredbe (EZ) br. 2042/2003];
 2. kada se nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran uvjeri da je zrakoplov u skladu s odobrenim projektom i da je u stanju za siguran rad. To može uključivati inspekcijske preglede od strane nadležnog tijela države članice u kojoj je zrakoplov registriran.

21B.327 Ograničena svjedodžba o plovidbenosti

(a) Nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran izdaje ograničenu svjedodžbu o plovidbenosti za:

1. novi zrakoplov:
 - i. po predočavanju dokumentacije koja se zahtijeva točkom 21A.174 podtočkom (b) stavkom 2.;
 - ii. kada se nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran uvjeri da je zrakoplov u skladu s projektom koji je odobrila Agencija na temelju ograničenog certifikata tipa ili u skladu s posebnim specifikacijama plovidbenosti i da je u stanju za siguran rad. To može uključivati inspekcijske preglede od strane nadležnog tijela države članice u kojoj je zrakoplov registriran;
2. rabljeni zrakoplov:
 - i. po predočavanju dokumentacije koja se zahtijeva točkom 21A.174 podtočkom (b) stavkom 3., kojom se dokazuje:
 - (A) da je zrakoplov u skladu s projektom koji je odobrila Agencija na temelju ograničenog certifikata tipa ili u skladu s posebnim specifikacijama plovidbenosti i bilo kojim dodatnim certifikatom tipa, izmjenom ili popravkom odobrenim u skladu s ovim Prilogom I. (Part 21.); i

- (B) da su ispunjene primjenjive naredbe o plovidbenosti; i
 - (C) da je zrakoplov pregledan u skladu s primjenjivim odredbama Priloga I. (Par M) [Uredbe (EZ) br. 2042/2003];
 - ii. kada se nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran uvjeri da je zrakoplov u skladu s odobrenim projektom i da je u stanju za siguran rad. To može uključivati preglede od strane nadležnog tijela države članice u kojoj je zrakoplov registriran.
- (b) Za zrakoplov koji ne može ispuniti bitne zahtjeve iz Uredbe (EZ) br. 216/2008 i koji ne ispunjava uvjete za izdavanje ograničenog certifikata tipa, Agencija, uz potrebno uvažavanje odstupanja od bitnih zahtjeva:
1. izdaje posebne specifikacije plovidbenosti kojima se osigurava odgovarajuća sigurnost u pogledu namjeravane uporabe i provjerava sukladnost s tim specifikacijama; i
 2. određuje ograničenja za uporabu tog zrakoplova.
- (c) Ograničenja za uporabu povezuju se s ograničenom svjedodžbom o plovidbenosti, uključujući ograničenja u vezi sa zračnim prostorom koja su potrebna kako bi se uvažila odstupanja od bitnih zahtjeva vezanim uz plovidbenost, utvrđenih u Uredbi (EZ) br. 216/2008.

21.B.330 Privremeno i trajno oduzimanje svjedodžbe o plovidbenosti i ograničene svjedodžbe o plovidbenosti

- (a) Ako se dokaže da bilo koji od uvjeta navedenih u točki 21.A.181 podtočki (a) nije ispunjen, nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran privremeno ili trajno oduzima svjedodžbu o plovidbenosti.
- (b) Prilikom izdavanja obavijesti o privremenom i trajnom oduzimanju svjedodžbe o plovidbenosti ili ograničene svjedodžbe o plovidbenosti, nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran navodi razloge za privremeno ili trajno oduzimanje te obavješćuje nositelja svjedodžbe o njegovom pravu na žalbu.

21.B.345 Vođenje evidencije

- (a) Nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran uspostavlja sustav vođenja evidencije koji omogućuje primjerenu sljedivost postupka izdavanja, održavanja, mijenjanja, privremenog ili trajnog oduzimanja svake pojedinačne svjedodžbe o plovidbenosti.
- (b) Evidencija mora sadržavati obavezno sljedeće:
1. dokumente koje je dostavio podnositelj zahtjeva;
 2. dokumente nastale tijekom provjere u kojima su navedene aktivnosti i konačni rezultati elemenata definiranih u točki 21.B.320 podtočki (b); i
 3. kopiju svjedodžbe ili dozvole, uključujući izmjene.
- (c) Evidencija se čuva najmanje šest godina nakon brisanja iz tog nacionalnog registra.

PODODJELJAK I — POTVRDE O BUCI

21.B.420 Provjera

- (a) Nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran provodi dovoljno istražnih radnja o podnositelju zahtjeva za potvrdu o buci ili o nositelju te potvrde, kako bi se opravdalo izdavanje, održavanje, izmjena, privremeno ili trajno oduzimanje potvrde.
- (b) Nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran priprema postupke procjenjivanja kao dio dokumentiranog postupka, koji obuhvaćaju obavezno sljedeće elemente:
1. procjenu prihvatljivosti;
 2. procjenu dokumentacije zaprimljene sa zahtjevom;
 3. inspekcijski pregled zrakoplova.

21.B.425 Izdavanje potvrda o buci

Kad utvrdi da su ispunjeni odgovarajući zahtjevi iz odjeljka A pododjeljka I., nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran bez nepotrebnog odlaganja, prema potrebi, izdaje ili izmjenjuje potvrdu o buci (EASA Obrazac 45, vidjeti Dodatak VII.).

21.B.430 Privremeno i trajno oduzimanje potvrde o buci

- (a) Ako se dokaže da neki od uvjeta navedenih u točki 21.A.211 podtočki (a) nije ispunjen, nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran privremeno ili trajno oduzima potvrdu o buci.
- (b) Prilikom izdavanja obavijesti o privremenom i trajnom oduzimanju potvrde o buci, nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran navodi razloge za privremeno i trajno oduzimanje te obavješćuje nositelja potvrde o njegovom pravu na žalbu.

21.B.445 Vođenje evidencije

- (a) Nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran uspostavlja sustav vođenja evidencije, s kriterijima za minimalno razdoblje čuvanja, koji omogućuje primjerenu sljedivost postupka izdavanja, održavanja, mijenjanja, privremenog ili trajnog oduzimanja svake pojedinačne potvrde o buci.
- (b) Evidencija mora obavezno sadržavati sljedeće:
 - 1. dokumente koje je dostavio podnositelj zahtjeva;
 - 2. dokumente nastale tijekom provjere u kojima su navedene aktivnosti i konačni rezultati elemenata definiranih u točki 21.B.420 podtočki (b);
 - 3. kopiju potvrde, uključujući izmjene.
- (c) Evidencija se čuva najmanje šest godina nakon brisanja iz tog nacionalnog registra.

PODODJELJAK J — ODOBRENJE PROJEKTNE ORGANIZACIJE

Primjenjuju se upravni postupci koje utvrđuje Agencija.

PODODJELJAK K — DIJELOVI I UREĐAJI

Primjenjuju se upravni postupci koje utvrđuje Agencija.

(PODODJELJAK L — NE PRIMJENJUJE SE)**PODODJELJAK M — POPRAVKI**

Primjenjuju se upravni postupci koje utvrđuje Agencija.

(PODODJELJAK N — NE PRIMJENJUJE SE)**PODODJELJAK O — OVLAŠTENJA PREMA NAREDBI O EUROPSKIM TEHNIČKIM STANDARDIMA**

Primjenjuju se upravni postupci koje utvrđuje Agencija.

PODODJELJAK P — DOZVOLA ZA LETENJE

21.B.520 Provjere

- (a) Nadležno tijelo provodi dovoljno provjera, kako bi se opravdalo izdavanje ili trajno oduzimanje dozvole za letenje.
- (b) Nadležno tijelo priprema postupke procjenjivanja, koji obuhvaćaju obavezno sljedeće elemente:
 - 1. procjenu prihvatljivosti podnositelja zahtjeva;
 - 2. procjenu prihvatljivosti zahtjeva;
 - 3. procjenu dokumentacije zaprimljene sa zahtjevom;
 - 4. inspekcijski pregled zrakoplova;
 - 5. odobrenje uvjeta za let u skladu s točkom 21.A.710 podtočkom (b).

21.B.525 Izdavanje dozvole za letenje

Nadležno tijelo, bez nepotrebnog odlaganja, izdaje dozvolu za letenje (EASA Obrazac 20a, vidjeti Dodatak III.):

- (a) nakon predodjenja podataka koji se zahtijevaju točkom 21.A.707; i
- (b) kada su u skladu s točkom 21.A.710 bili odobreni uvjeti za let iz točke 21.A.708; i
- (c) kada nadležno tijelo prije leta, svojim vlastitim provjerama koja mogu uključivati inspekcijske preglede ili postupcima dogovorenim s podnositeljem zahtjeva, utvrdi da je zrakoplov u skladu s projektom definiranim u točki 21.A.708.

21.B.530 Trajno oduzimanje dozvole za letenje

- (a) Ako se dokaže da bilo koji od uvjeta navedenih u točki 21.A.723 podtočki (a) nije ispunjen za dozvolu za letenje koju je ono izdalo, nadležno tijelo trajno oduzima tu dozvolu za letenje.
- (b) Prilikom izdavanja obavijesti o trajnom oduzimanju dozvole za letenje, nadležno tijelo navodi razloge za trajno oduzimanje te obavješćuje nositelja dozvole za letenje o njegovom pravu na žalbu.

21.B.545 Vođenje evidencije

- (a) Nadležno tijelo primjenjuje sustav vođenja evidencije koji omogućuje primjerenu sljedivost postupka izdavanja i trajnog oduzimanja svake pojedinačne dozvole za letenje.
- (b) Evidencija mora obavezno sadržavati sljedeće:
 - 1. dokumente koje je dostavio podnositelj zahtjeva;
 - 2. dokumente nastale tijekom provjere u kojima su navedene aktivnosti i konačni rezultati elemenata definiranih u točki 21.B.520 podtočki (b); i
 - 3. kopiju dozvole za letenje.
- (c) Evidencija se čuva najmanje šest godina nakon isteka valjanosti dozvole.

PODODJELJAK Q — IDENTIFIKACIJA PROIZVODA, DIJELOVA I UREĐAJA

Primjenjuju se upravni postupci koje utvrđuje Agencija.

Dodaci

EASA OBRASCI

Kada se obrasci iz ovog Priloga izdaju na nekom drugom jeziku osim engleskog, oni moraju sadržavati prijevod na engleski jezik

EASA Obrasci („Europska agencija za sigurnost zračnog prometa”) u dodacima ovom dijelu sadrže sljedeće obvezne elemente. Države članice osiguravaju da se priznaju EASA obrasci koje one izdaju i odgovorne su za tiskanje tih obrazaca.

Dodatak I. — EASA Obrazac 1 Potvrda o ovlaštenom vraćanju u uporabu

Dodatak II. — EASA Obrazac 15a Potvrda o provjeri plovidbenosti

Dodatak III. — EASA Obrazac 20a Dozvola za letenje

Dodatak IV. — EASA Obrazac 20b Dozvola za letenje (koju izdaju odobrene organizacije)

Dodatak V. — EASA Obrazac 24 Ograničena svjedodžba o plovidbenosti

Dodatak VI. — EASA Obrazac 25 Svjedodžba o plovidbenosti

Dodatak VII. — EASA Obrazac 45 Potvrda o buci

Dodatak VIII. — EASA Obrazac 52 Izjava o sukladnosti zrakoplova

Dodatak IX. — EASA Obrazac 53 Potvrda o vraćanju u uporabu

Dodatak X. — EASA Obrazac 55 Potvrda o odobrenju organizacije za proizvodnju

Dodatak XI. — EASA Obrazac 65 Pismo o suglasnosti za proizvodnju bez odobrenja organizacije za proizvodnju

—

Dodatak I.

Potvrda o ovlaštenom vraćanju u uporabu - EASA Obrazac 1 iz Priloga (Part 21.)

1. Nadležno tijelo koje izdaje potvrdu/država		2. POTVRDA O OVLAŠTENOM VRAĆANJU U UPORABU EASA OBRAZAC 1			3. Referentni broj obrasca	
4. Organisation Name and Address:					5. Radni nalog/ugovor/račun	
6. Element	7. Opis	8. Broj dijela	9. Količina	10. Serijski broj	11. Status/rad	
12. Napomene						
13a. Potvrđuje se da su gore navedeni elementi proizvedeni u skladu s: ☐ odobrenim projektnim podacima te su u stanju za siguran rad ☐ neodobrenim projektnim podacima navedenim u polju 12.		14a. ☐ Vraćanje u uporabu u skladu s Partom 145.A.50 ☐ Drugi propisi navedeni u polju 12. 12 Potvrđuje se da su, osim ako nije drukčije navedeno u polju 12., radovi navedeni u polju 11. i opisani u polju 12. obavljani u skladu s Partom 145. te se, s obzirom na te radove, elementi smatraju spremnima za vraćanje u uporabu.				
13b. Potpis ovlaštene osobe		13c. Broj odobrenja/ovlaštenja		14b. Potpis ovlaštene osobe		14c. Referentni broj potvrde/odobrenja
13d. Ime		13e. Datum (dd/mm/gggg)		14d. Ime		14e. Datum (dd/mm/gggg)
ODGOVORNOSTI KORISNIKA/UGRADITELJA Ova potvrda sama po sebi ne predstavlja ovlaštenje za ugradnju dijela/djelova Ako korisnik/ugraditelj radi u skladu s propisima tijela odgovornog za plovidbenost, koje je različito od tijela navedenog u polju 1., bitno je da korisnik/ugraditelj osigura da njegovo/njezino tijelo nadležno za plovidbenost prihvati elemente od nadležnog tijela za plovidbenost navedenog u polju 1. Izjave u poljima 13a. i 14a. ne predstavljaju potvrdu za ugradnju. U svim slučajevima evidencija o održavanju zrakoplova mora sadržavati potvrdu o ugradnji koju je korisnik/ugraditelj izdao u skladu s nacionalnim propisima prije nego što se dopusti let zrakoplovom.						

Upute za uporabu EASA Obrasca 1

Ove se upute odnose samo na uporabu EASA Obrasca 1 za potrebe proizvodnje. Napominjemo da je Dodatkom II. Prilogu I. (Part M) [Uredbi (EZ) br. 2042/2003] obuhvaćena upotreba EASA Obrasca 1 za potrebe održavanja.

1. NAMJENA I UPORABA

- 1.1. Osnovna namjena ove potvrde je davanje izjave o plovidbenosti novih zrakoplovnih proizvoda, dijelova i uređaja („elementi“).
- 1.2. Potrebno je uspostaviti povezanost između potvrde i elementa/elemenata. Izdavatelj potvrde mora čuvati potvrdu u obliku koji omogućava provjeru izvornih podataka.
- 1.3. Potvrda je prihvatljiva mnogim tijelima za plovidbenost, ali to može ovisiti o bilateralnim sporazumima i/ili politici tijela nadležnog za plovidbenost.
- 1.4. Potvrda nije izdatnica ili otpremnica.
- 1.5. Ovom se potvrdom zrakoplovi ne vraćaju u uporabu.
- 1.6. Ova potvrda ne predstavlja odobrenje za ugradnju elementa u određeni zrakoplov, motor ili propeler, nego pomaže krajnjem korisniku da utvrdi svoj status odobrenja plovidbenosti.
- 1.7. Nije dopušteno izdavanje iste potvrde za elemente koji se puštaju u uporabu iz proizvodnje i za elemente koji se vraćaju u uporabu nakon održavanja.
- 1.8. Nije dopušteno izdavanje iste potvrde za elemente koji su certificirani u skladu s „odobrenim podacima“ i za elemente koji su certificirani u skladu s „neodobrenim podacima“.

2. OPĆI FORMAT

- 2.1. Potvrda mora u potpunosti biti u skladu s priloženim formatom, uključujući broj i položaj svakog polja. Međutim, veličina polja može varirati, kako bi se prilagodila pojedinačnom zahtjevu, ali ne u mjeri koja bi potvrdu učinila neprepoznatljivom.
- 2.2. Potvrda mora biti u formatu „pejzaž“, ali se njezina ukupna veličina može znatno povećati ili smanjiti, sve dok je prepoznatljiva i čitljiva. U slučaju nedoumice posavjetujte se s nadležnim tijelom.
- 2.3. Izjava o odgovornosti korisnika/ugraditelja može se smjestiti na bilo koju stranu obrasca.
- 2.4. Potvrda mora biti tiskana na jasan i čitljiv način, kako bi se omogućilo lako čitanje.
- 2.5. Potvrda može biti u obliku unaprijed tiskanog obrasca ili se može izraditi na računalu, ali u oba slučaju crte i znakovi moraju biti tiskani jasno i čitljivo i u skladu s definiranim formatom.
- 2.6. Potvrda se izrađuje na engleskom jeziku i, prema potrebi, na još jednom ili više drugih jezika.
- 2.7. Podaci koji se unose u potvrdu mogu se unijeti pisaćim strojem/računalom ili ručno korištenjem velikih tiskanih slova i moraju biti lako čitljivi.
- 2.8. Uporabu kratica treba svesti na najmanju mjeru, radi jasnoće.
- 2.9. Prostor koji ostane na poledini potvrde, izdavatelj izjave može iskoristiti za unošenje dodatnih informacija, ali to ne smije uključivati bilo kakvu certifikacijsku izjavu. Na bilo kakvo korištenje poledine potvrde upućuje se u odgovarajućem polju na prednjoj strani potvrde.

3. KOPIJE

- 3.1. Broj kopija potvrde koje se šalju stranci ili koje zadržava izdavatelj, nije ograničen.

4. POGREŠKA/POGREŠKE NA POTVRDI

- 4.1. Ako krajnji korisnik pronađe pogreške na potvrdi, mora o njima pisano obavijestiti izdavatelja. Ako može provjeriti i ispraviti pogrešku/pogreške, izdavatelj može izdati novu potvrdu.

4.2. Nova potvrda mora imati novi referentni broj, potpis i datum.

4.3. Zahtjev za novu potvrdu može se odobriti bez ponovne provjere stanja elemenata. Nova potvrda nije izjava o trenutnom stanju te se u polju 12. mora navesti upućivanje na prijašnju potvrdu, sljedećom izjavom: „Ovom se potvrdom ispravlja pogreška/ispravlja pogreške u polju/poljima [upišite polja koja su ispravljena] u potvrdi [upišite referentni broj izvorne potvrde] s datumom [upišite datum prvotnog izdavanja] i ne obuhvaća sukladnost/stanje/vraćanje u uporabu.” Obje se potvrde moraju čuvati u skladu s propisanim razdobljem čuvanja za izvornu potvrdu.

5. POPUNJAVANJE POTVRDE OD STRANE IZDAVATELJA

Polje 1. Nadležno tijelo koje izdaje potvrdu/država

Navodi se ime i država nadležnog tijela pod čijom nadležnošću se izdaje ova potvrda. Ako je nadležno tijelo Agencija, upisuje se samo „EASA”.

Polje 2. Naslov EASA Obrasca 1

„POTVRDA O OVLAŠTENOM VRAĆANJU U UPORABU EASA OBRAZAC 1”

Polje 3. Referentni broj obrasca

Navodi se jedinstveni broj utvrđen sustavom/postupkom numeriranja koji se koristi u organizaciji navedenoj u polju 4.; može uključivati alfanumeričke znakove.

Polje 4. Naziv i adresa organizacije

Unosi se puni naziv i adresa proizvodne organizacije (vidjeti EASA Obrazac 55, stranicu A) koja vraća u uporabu element/elemente obuhvaćane ovom potvrdom. Dopušteno je unošenje logotipa itd., ako stanu u polje.

Polje 5. Radni nalog/ugovor/račun

Radi olakšavanja sljedivosti korisnika elementa/elemenata, unosi se broj radnog naloga, broj ugovora, broj računa ili sličan referentni broj.

Polje 6. Element

Ako ima više elemenata, označite ih rednim brojevima. Ovo polje omogućava lako upućivanje na napomene u polju 12.

Polje 7. Opis

Unosi se naziv ili opis elementa. Treba dati prednost izrazu koji se koristi u uputama za kontinuiranu plovidbenost ili u podacima za održavanje (npr. u ilustriranom katalogu, priručniku za održavanje zrakoplova, servisnom pismu, priručniku za održavanje komponenata).

Polje 8. Broj dijela

Navodi se broj dijela, kako je naveden na elementu ili na etiketi/ambalaži. U slučaju motora ili propelera, može se upotrijebiti oznaka tipa.

Polje 9. Količina

Navodi se količina elemenata.

Polje 10. Serijski broj

Ako se propisima zahtijeva da element bude identificiran serijskim brojem, unesite ga u ovo polje. Osim toga, može se navesti i bilo koji drugi serijski broj koji se ne zahtijeva propisima. Ako element nije označen serijskim brojem, unesite „N/A”.

Polje 11. Status/rad

Unosi se riječ „PROTOTIP” ili „NOVI”.

Riječ „PROTOTIP” unosi se:

i. za proizvodnju novog elementa u skladu s neodobrenim projektnim podacima;

- ii. za slučaj kada organizacija navedena u polju 4. obavlja ponovnu certifikaciju prethodne potvrde nakon izmjene ili popravka elementa, prije vraćanja u uporabu (npr. nakon uključivanja promjene projekta, otklanjanja kvara, inspekcije ili ispitivanja, ili obnavljanja vijeka skladištenja). Detalji o izvornom vraćanju u uporabu, izmjeni ili popravku unose se u polje 12.

Riječ „NOVI” unosi se:

- i. za proizvodnju novog elementa u skladu s odobrenim projektnim podacima.
- ii. za slučaj kada organizacija navedena u polju 4. obavlja ponovnu certifikaciju prethodne potvrde nakon izmjene ili popravka elementa, prije vraćanja u uporabu (npr. nakon uključivanja promjene projekta, otklanjanja kvara, inspekcije ili ispitivanja, ili obnavljanja vijeka skladištenja). Detalji o izvornom vraćanju u uporabu, izmjeni ili popravku unose se u polje 12.;
- iii. za slučaj kada proizvođač proizvoda ili organizacija navedena u polju 4. obavlja ponovnu certifikaciju prethodne potvrde, pri promjeni elementa iz „prototipa” (sukladnost s neodobrenim podacima) u „novi” (sukladnost s odobrenim podacima i u stanju zasiguran rad) nakon odobrenja odgovarajućih projektnih podataka, pod uvjetom da se projektni podaci nisu izmijenili. U polje 12. unosi se sljedeća izjava:

„PONOVA CERTIFIKACIJA PRI PROMJENI ELEMENTA IZ ‚PROTOTIPA’ U ‚NOVI’: OVIM SE DOKUMENTOM POTVRĐUJE ODOBRENJE PROJEKTNIH PODATAKA [UNESITE BROJ TC-a/STC-a, RAZINU REVIZIJE] S DATUMOM [UNESITE DATUM AKO JE POTREBAN ZA IDENTIFIKACIJU STATUSA REVIZIJE] U SKLADU S KOJIMA JE OVAJ ELEMENT PROIZVEDEN/SU OVI ELEMENTI PROIZVEDENI.”

U polju 13a. treba označiti kvadratić uz tekst „odobrenim projektnim podacima te su u stanju za siguran rad”.

- iv. za pregled novog elemenata za koji je ranije izdano odobrenje za puštanje u uporabu, prije početka uporabe u skladu sa standardom ili specifikacijom koje je odredio korisnik (o kojima se detalji unose u polje 12. zajedno s detaljima o izvornom puštanju u uporabu), ili za utvrđivanje plovidbenosti (objašnjenje osnove za puštanje u uporabu i detalji izvornog puštanja u uporabu unose se u polje 12.).

Polje 12.

Napomene

Opisuje se rad naveden u polju 11., bilo izravno ili upućivanjem na popratnu dokumentaciju koja je korisniku ili ugraditelju potrebna za utvrđivanje plovidbenosti elementa/elementa u vezi s radom koji se certificira. Ako je potrebno, može se upotrijebiti poseban list, na koji se upućuje u EASA Obrascu 1. U svakoj se izjavi mora jasno navesti na koji se element/elemente iz polja 6. odnosi. Ako nema izjava, upisuje se „nema”.

U polje 12. upisuje se obrazloženje za puštanje u uporabu na temelju neodobrenih projektnih podataka (npr. dok se čeka certifikat tipa, samo u svrhu ispitivanja, dok se čekaju odobreni podaci).

Kada se podaci ispisuju na elektroničkom EASA Obrascu 1, svi podaci koji ne spadaju u druga polja, unose se u ovo polje.

Polje 13a.

Obilježite samo jedan od dvaju kvadratića:

1. Ako je element proizveden/su elementi proizvedeni korištenjem odobrenih projektnih podataka te je za njih utvrđeno da su u stanju za siguran rad, označiti kvadratić uz tekst „odobrenim projektnim podacima te su u stanju za siguran rad”.
2. Ako je element proizveden/su elementi proizvedeni korištenjem odgovarajućih neodobrenih projektnih podataka, označite kvadratić uz tekst „neodobrenim projektnim podacima navedenim u polju 12”. Identificirajte podatke u polju 12. (npr. čeka se certifikat tipa, samo u svrhu ispitivanja, čekaju se odobreni podaci).

Nije dopušteno izdavanje iste potvrde za elemente koji su certificirani u skladu s odobrenim podacima i za elemente koji su certificirani u skladu s neodobrenim podacima.

Polje 13b.

Potpis ovlaštene osobe

U ovo se polje potpisuje ovlaštena osoba. Ovdje se smiju potpisati samo osobe, koje su posebno ovlaštene pravilima i politikom nadležnog tijela. Kao pomoć za prepoznavanje, može se dodati jedinstveni identifikacijski broj ovlaštene osobe.

- Polje 13c.* Broj odobrenja/ovlaštenja
- Unosi se broj/referentna oznaka odobrenja/ovlaštenja. Taj broj ili referentnu oznaku izdaje nadležno tijelo.
- Polje 13d.* Ime
- Čitljivo se upisuje ime osobe koja se potpisala u polje 13b.
- Polje 13e.* Datum
- Unosi se datum potpisivanja u polje 13b., pri čemu se datum unosi u sljedećem obliku: dd = dvoznamenkasta oznaka dana, mmm = prva tri slova mjeseca, gggg = četveroznamenkasta oznaka godine.

Polje 14a. -14e. Opći zahtjevi za polja 14a. -14e.:

Ne koriste se za vraćanje u uporabu iz proizvodnje. Osjenčite ih, potamnite, ili obilježite na neki drugi način kako biste spriječili nenamjernu ili neovlaštenu uporabu.

Odgovornosti korisnika/ugraditelja

Unesite sljedeću izjavu na potvrdu kako biste obavijestili krajnje korisnike da nisu oslobođeni svojih odgovornosti u vezi s ugradnjom i uporabom bilo kojeg elementa popraćenog obrascem:

„OVA POTVRDA SAMA PO SEBI NE PREDSTAVLJA ODOBRENJE ZA UGRADNJU.

AKO KORISNIK/UGRADITELJ RADI U SKLADU S PROPISIMA TIJELA ODGOVORNOG ZA PLOVIDBENOST, KOJE JE RAZLIČITO OD TIJELA NAVEDENOG U POLJU 1., BITNO JE DA KORISNIK/UGRADITELJ OSIGURA DA NJEGOVO/NJEZINO TIJELO NADLEŽNO ZA PLOVIDBENOST PRIHVATI ELEMENTE OD NADLEŽNOG TIJELA ZA PLOVIDBENOST NAVEDENOG U POLJU 1.

IZJAVE U POLJIMA 13A. I 14A. NE PREDSTAVLJAJU POTVRDU O UGRADNJI. U SVIM SLUČAJEVIMA EVIDENCIJA O ODRŽAVANJU ZRAKOPLOVA MORA SADRŽAVATI POTVRDU O UGRADNJI KOJI JE KORISNIK/UGRADITELJ IZDAO U SKLADU S NACIONALNIM PROPISIMA PRIJE NEGO ŠTO SE DOPUSTI LET ZRAKOPLOVOM.”

—

Dodatak II.

Potvrda o provjeri plovidbenosti - EASA Obrazac 15a

[DRŽAVA ČLANICA]	
Država članica Europske unije (*)	
POTVRDA O PROVJERI PLOVIDBENOSTI	
Referentni broj Potvrde o plovidbenosti:	
U skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća, [NADLEŽNO TIJELO DRŽAVE ČLANICE] ovime potvrđuje da se sljedeći zrakoplov:	
Proizvođač zrakoplova:	
Proizvođačeva oznaka zrakoplova:	
Registracija zrakoplova:	
Serijski broj zrakoplova:	
u vrijeme pregleda smatra plovidbenim.	
Datum izdavanja:	Datum isteka valjanosti:
Potpis:	Broj ovlaštenja:
1. produženje: Zrakoplov je u posljednjih godinu dana bio u kontroliranom okruženju, u skladu s točkom M.A.901 Priloga I. Uredbi Komisije [(EZ) br. 2042/2003]. Zrakoplov se u trenutku izdavanja smatra plovidbenim.	
Datum izdavanja:	Datum isteka valjanosti:
Potpis:	Broj ovlaštenja:
Naziv organizacije:	Referentna oznaka odobrenja:
2. produženje: Zrakoplov je posljednjih godinu dana bio u kontroliranom okruženju, u skladu s točkom M.A.901 Priloga I. Uredbi Komisije [(EZ) br. 2042/2003]. Zrakoplov se u trenutku izdavanja smatra plovidbenim.	
Datum izdavanja:	Datum isteka valjanosti:
Potpis:	Broj ovlaštenja:
Naziv organizacije:	Referentna oznaka odobrenja:

EASA Obrazac 15a, 3. izdanje

(*) Briše se za države koje nisu članice EU-a.

Dodatak III.

Logotip nadležnog tijela

DOZVOLA ZA LETENJE

(*)	
Dozvola za letenje izdana je sukladno Uredbi (EZ) br. 216/2008 Članak 5. (4)(a) a kojom se potvrđuje da je zrakoplov sposoban za sigurno letenje sa svrhom i pod uvjetima niže navedenim te važi u svim državama članicama. Ova dozvola vrijedi i za letove u druge države i unutar drugih država, ako nadležna tijela navedenih država izdaju posebno odobrenje.	1. Oznake državljanstva i registracije:
2. Proizvođač/tip zrakoplova:	3. Serijski broj:
4. Dozvola pokriva: <i>[svrhu u prema 21A.710 (a)]</i>	
5. Vlasnik: <i>[ako je dozvola za letenje izdana u svrhu 21A.701 (a) (15), tada bi trebalo ovdje navesti: „registrirani vlasnik”]</i>	
6. Ograničenja/napomene:	
7. Period važenja dozvole:	
8. Mjesto i datum izdavanja:	9. Potpis predstavnika nadležnog tijela:

EASA Obrazac 20a

(*) Popunjava država u kojoj je zrakoplov registriran

Dodatak IV.

Država članica nadležnog tijela koje je izdalo odobrenje organizacije na temelju kojeg je izdana dozvola za letenje; ili

„EASA” kada je odobrenje izdala EASA

DOZVOLA ZA LETENJE

Naziv i adresa organizacije koja izdaje dozvolu za letenje	(*)
Dozvola za letenje izdana je sukladno Uredbi (EZ) br. 216/2008 Članku 5. (4)(a) a kojom se potvrđuje da je zrakoplov sposoban za sigurno letenje sa svrhom i pod uvjetima niže navedenim te važi u svim državama članicama. Ova dozvola također vrijedi i za letove u druge države i unutar drugih država, ako nadležna tijela navedenih država izdaju posebno odobrenje.	1. Oznake državljanstva i registracije:
2. Proizvođač/tip zrakoplova:	3. Serijski broj:
4. Dozvola pokriva: <i>[svrhu prema 21A.710. (a)]</i>	
5. Vlasnik: <i>[Organizacija koja izdaje dozvolu za letenje]</i>	
6. Ograničenja/napomene:	
7. Validity period:	
8. Mjesto i datum izdavanja:	9. Potpis ovlaštene osobe: Ime: Referentni broj odobrenja:

EASA Obrazac 20a

(*) Popunjava nositelj odobrenja organizacije.

Dodatak V.

Ograničena svjedodžba o plovidbenosti - EASA Obrazac 24

LOGOTIP nadležnog tijela

OGRANIČENA SVJEDODŽBA O PLOVIDBENOSTI

(¹)	[Država članica u kojoj je zrakoplov registriran] [NADLEŽNO TIJELO DRŽAVE ČLANICE]	(²)
1. Nacionalne i registracijske oznake	2. Proizvođač i proizvođačeva oznaka zrakoplova	3. Serijski broj zrakoplova
4. Kategorije		
5. Ova svjedodžba o plovidbenosti zrakoplova izdana je u skladu s (³) [Konvencijom o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu od 7. prosinca 1944.] i Uredbom (EZ) br. 216/2008 člankom 5. (4)(b) za gore navedeni zrakoplov koji se smatra plovidbenim, ako se održava i koristi u skladu s navedenim i odgovarajućim ograničenjima u korištenju. Uz gore navedeno vrijede sljedeća ograničenja: (⁴) (⁵) [Zrakoplov se smije koristiti u međunarodnom zračnom prometu, bez obzira na gore navedena ograničenja].		
Datum izdavanja:		Potpis:
6. Ova svjedodžba o plovidbenosti zrakoplova je valjana, osim ako je opozove nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran. Ovoj svjedodžbi treba biti priložena važeća Potvrda o provjeri plovidbenosti.		

EASA Obrazac 24, 2. izdanje

Ovo dopuštenje mora biti u zrakoplovu uvijek za vrijeme leta⁽¹⁾ Popunjava država u kojoj je zrakoplov registriran.⁽²⁾ Popunjava država u kojoj je zrakoplov registriran.⁽³⁾ Briše se, prema potrebi.⁽⁴⁾ Popunjava država u kojoj je zrakoplov registriran.⁽⁵⁾ Briše se, prema potrebi. Popunjava država u kojoj je zrakoplov registriran.

(³) Popunjava država u kojoj je zrakoplov registriran

Dodatak VII.

Popunjava država registracije		1. Država registracije		3. Broj dokumenta:	
2. POTVRDA O BUCI					
4. Registracijske oznake:		5. Proizvođač i proizvođačeva oznaka zrakoplova:		6. Serijski broj zrakoplova:	
7. Motor:			8. Propeler: (*)		
9. Najveća dopuštena masa pri uzlijetanju (kg)		10. Najveća dopuštena masa pri slijetanju (kg) (*)		11. Norma za buku:	
12. Dodatne izmjene izvršene za potrebe usklađivanja s odgovarajućim normama za izdavanje potvrde o buci:					
13. Razina buke bočno/pri punoj snazi: (*)	14. Razina buke u prilazu (*)	15. Razina buke kod nadlijetanja (*)	16. Razina buke kod prelijetanja (*)	17. Razina buke pri uzlijetanju (*)	
Napomene					
18. Ova potvrda o buci izdana je u skladu s Aneksom 16. sveskom I. Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu od 7. prosinca 1944. i Uredbom (EZ) br. 216/2008 člankom 6. za gore navedeni zrakoplov koji se smatra usklađenim s gore navedenim propisanom razinom buke, ako se održava i koristi u skladu s odgovarajućim zahtjevima i ograničenjima u korištenju.					
19. Datum izdavanja			20. Potpis		

EASA Obrazac 45

(*) Ova se polja mogu izostaviti, ovisno o standardu potvrde o buci

Dodatak VIII.

Izjava o sukladnosti zrakoplova - EASA Obrazac 52

IZJAVA O SUKLADNOSTI ZRAKOPLOVA		
1. Država proizvodnje	2. [DRŽAVA ČLANICA] ⁽¹⁾ članica Europske unije ⁽²⁾	3. Referentni broj izjave
4. Naziv organizacije		
5. Tip zrakoplova	6. Certifikat tipa:	
7. Registracijska oznaka zrakoplova	8. Identifikacijski broj proizvođača	
9. Podaci o motoru/elisi ⁽³⁾		
10. Modifikacije i/ili servisna pisma ⁽⁴⁾		
11. Naredbe o plovidbenosti		
12. Koncesija/odstupanje		
13. Izuzeća, odricanja ili odstupanja ⁽⁵⁾		
14. Napomene		
15. Svjedodžba o plovidbenosti		
16. Dodatni zahtjevi		
17. Izjava o sukladnosti Ovom izjavom se potvrđuje da je predmetni zrakoplov u potpunosti u skladu s projektnim podacima te točkama 9., 10., 11., 12. i 13. Zrakoplov je spreman za sigurno provođenje operacija. Zrakoplov je zadovoljio ispitivanje u letu.		
18. Potpis	19. Ime i prezime	20. Datum (dd/mm/gg)
21. Referentna oznaka odobrenja organizacije za proizvodnju		

EASA Obrazac 24, 2. izdanje

⁽¹⁾ Ili EASA, ako je nadležno tijelo EASA.⁽²⁾ Briše se za države koje nisu članice EU-a ili ako se navodi EASA.⁽³⁾ Briše se, prema potrebi.⁽⁴⁾ Briše se, prema potrebi.⁽⁵⁾ Briše se, prema potrebi.

Upute za uporabu izjave o sukladnosti zrakoplova - EASA Obrasca 52**1. NAMJENA I PODRUČJE PRIMJENE**

- 1.1. Uporaba izjave o sukladnosti zrakoplova koju izdaje proizvođač koji proizvodi u skladu s Partom 21. odjeljkom A pododjeljkom F, opisana je u točki 21.A.130 zajedno s prihvatljivim načinima dokazivanja sukladnosti.
- 1.2. Namjena izjave o sukladnosti zrakoplova (EASA Obrazac 52), izdane u skladu s Partom 21. odjeljkom A pododjeljkom G, je omogućavanje nositelju odgovarajućeg odobrenja organizacije za proizvodnju da iskoristi povlasticu dobivanja pojedinačne svjedodžbe o plovidbenosti zrakoplova od nadležnog tijela države članice u kojoj je zrakoplov registriran.

2. OPĆENITO

- 2.1. Izjava o sukladnosti mora biti u skladu s priloženim formatom, uključujući brojeve polja i položaj svakog polja. Međutim, veličina polja može varirati, kako bi se prilagodila pojedinačnom zahtjevu, ali ne u mjeri koja bi potvrdu o sukladnosti učinila neprepoznatljivom. U slučaju nedoumice posavjetujte se s nadležnim tijelom.
- 2.2. Izjava o sukladnosti može biti u obliku unaprijed tiskanog obrasca ili se može izraditi na računalu, ali u oba slučaju crte i znakovi moraju biti tiskani jasno i čitljivo. Dopušteno je tiskanje teksta unaprijed u skladu s priloženim modelom, ali nisu dopuštene nikakve druge certifikacijske izjave.
- 2.3. Obrazac se popunjava pisaćim strojem/računalom, ili ručno velikim tiskanim slovima radi lake čitljivosti. Kao jezik, prihvatljiv je engleski, i prema potrebi, jedan ili više službenih jezika države članice koja izdaje izjavu.
- 2.4. Odobrena organizacija za proizvodnju zadržava kopiju izjave i svih dodataka na koje se u njoj upućuje.

3. POPUNJAVANJE IZJAVE O SUKLADNOSTI OD STRANE IZDAVATELJA

- 3.1. Kako bi ovaj dokument bio valjana izjava, moraju biti popunjena sva polja.
- 3.2. Izjava o sukladnosti ne smije se izdati nadležnom tijelu države članice u kojoj je zrakoplov registriran ako nisu odobreni projekt zrakoplova i proizvodi koji su ugrađeni u njega.
- 3.3. Podaci koji se zahtijevaju u poljima 9., 10., 11., 12., 13. i 14. mogu se dati upućivanjem na posebne identificirane dokumente koje organizacija za proizvodnju drži u arhivi, osim ako se s nadležnim tijelom ne dogovori drukčije.
- 3.4. Izjava o sukladnosti nije namijenjena za one elemente opreme čija se ugradnja može zahtijevati kako bi se ispunila primjenjiva operativna pravila. Međutim, neki od tih pojedinačnih elemenata mogu se navesti u polju 10. ili u odobrenom projektu tipa. Operatori se stoga upozoravaju na njihovu odgovornost za osiguravanje sukladnosti s primjenjivim operativnim pravilima tijekom njihovog rada.

Polje 1. Upisuje se ime države proizvodnje.

Polje 2. Nadležno tijelo u čijoj se nadležnosti izdaje izjava o sukladnosti.

Polje 3. U ovo polje se mora unaprijed otisnuti jedinstveni serijski broj radi nadzora i sljedivosti izjave. To se ne odnosi na dokument izrađen na računalu, kod kojeg taj broj ne mora biti unaprijed otisnut, ako je računalo programirano da generira i otisne jedinstveni broj.

Polje 4. Puni naziv i adresa organizacije koja izdaje izjavu. Ovo polje može biti unaprijed otisnuto. Dozvoljena je uporaba logotipa itd., ako stanu u polje.

Polje 5. Tip zrakoplova u cijelosti, kako je definiran u certifikatu tipa i pripadajućoj listi podataka.

Polje 6. Podaci o referentnim brojevima i izdavanju certifikata tipa za dotični zrakoplov.

Polje 7. Ako je zrakoplov registriran, onda je ta oznaka registracijska oznaka. Ako zrakoplov nije registriran, onda je to oznaka koju prihvaća nadležno tijelo države članice i, prema potrebi, nadležno tijelo treće zemlje.

Polje 8. Identifikacijski broj koji je dodijelio proizvođač za potrebe nadzora i sljedivosti te tehničke podrške za proizvod. Ovaj se podatak ponekad naziva serijski broj proizvođača ili broj konstruktora.

Polje 9. Tip (tipovi) motora i propelera u cijelosti, kako su definirani u certifikatu tipa i pripadajućoj listi podataka. Potrebno je također navesti identifikacijski broj i odgovarajuću lokaciju proizvođača.

Polje 10. Odobrene projektne izmjene definicije zrakoplova.

- Polje 11.* Popis svih primjenjivih naredaba o plovidbenosti (ili jednakovrijednih odredaba) i izjava o sukladnosti, zajedno s opisom metode usklađivanja za dotični pojedinačni zrakoplov, uključujući proizvode i ugrađene dijelove, uređaje i opremu. Potrebno je navesti vrijeme bilo kojeg potrebnog budućeg usklađivanja.
- Polje 12.* Odobreno nenamjerno odstupanje od odobrenog projekta tipa koje se ponekad naziva ustupak, odstupanje ili neusklađenost.
- Polje 13.* Samo dogovorene iznimke, odricanja ili odstupanja.
- Polje 14.* Napomene. Bilo koja izjava, informacija, poseban podatak ili ograničenje koje može utjecati na plovidbenost zrakoplova. Ako nema takvih informacija ili podataka, navodi se „NEMA”.
- Polje 15.* Za traženu svjedodžbu o plovidbenosti upisuje se „svjedodžba o plovidbenosti” ili „ograničena svjedodžba o plovidbenosti”.
- Polje 16.* U ovo se polje upisuju dodatni zahtjevi, poput onih koje prijavi država uvoznica.
- Polje 17.* Valjanost izjave o sukladnosti ovisi o tome da li su u potpunosti popunjena sva polja u obrascu. Nositelj POA-e mora čuvati u arhivi primjerak izvješća o probnom letu, zajedno sa svim zabilježenim detaljima o kvarovima i popravcima. Odgovarajuće certifikacijsko osoblje i član letačke posade, primjerice pilot koji je izveo probni let ili inženjer koji je sudjelovao u probnom letu, moraju potpisati izvješće kao zadovoljavajuće. Izvedeni probni letovi su oni probni letovi koji su definirani u okviru sustava kontrole kvalitete, kako je utvrđeno točkom 21.A.139, točnije točkom 21.A.139 podtočkom (b) stavkom 1. podstavkom vi., kako bi se zajamčilo da je zrakoplov u skladu s odgovarajućim projektnim podacima te da je u stanju za siguran rad.
- Nositelj POA-e mora u svojoj arhivi čuvati popis elemenata koji su dostavljeni (ili stavljeni na raspolaganje) radi ispunjavanja aspekata ove izjave koji se odnose na siguran rad.
- Polje 18.* Izjavu o sukladnosti smije potpisati osoba koju je za to ovlastio nositelj odobrenja organizacije za proizvodnju u skladu s točkom 21.A.145 podtočkom (d). Ne smije se koristiti gumeni pečat potpisa.
- Polje 19.* Ime i prezime potpisnika treba čitljivo utipkati ili otisnuti.
- Polje 20.* Upisuje se datum potpisivanja izjave o sukladnosti.
- Polje 21.* Navodi se referentna oznaka odobrenja izdanog od strane nadležnog tijela.
-

Dodatak IX.

POTVRDA O VRAĆANJU U UPORABU

[NAZIV ODOBRENE ORGANIZACIJE ZA PROIZVODNJU]

Referentna oznaka odobrenja organizacije za proizvodnju:**Potvrda o vraćanju u uporabu u skladu s točkom 21.A.163 (d).**

Zrakoplov: Tip: Konstruktorov broj/Registracija:

bio je održavan kako je zatraženo u radnom nalogu:

Kratak opis obavljenih radova:

Ovim se potvrđuje da su navedeni radovi provedeni u skladu s točkom 21.A.163 (d) i da se s obzirom na obavljene radove zrakoplov smatra spremnim za vraćanje u uporabu te da je u stanju za siguran rad.

Osoba koja izdaje potvrdu (ime):

(potpis):

Mjesto:

Datum: . - . - (dan, mjesec, godina).

POTVRDA O VRAĆANJU U UPORABU - EASA OBRAZAC 53

UPUTE ZA POPUNJAVANJE

Polje KRATAK OPIS IZVEDENIH RADOVA u EASA Obrascu 53, mora uključivati upućivanje na odobrene podatke upotrijebljene za izvođenje radova.

Polje MJESTO u EASA Obrascu 53, odnosi se na mjesto u kojem je izvedeno održavanje, a ne na mjesto u kojem se nalaze objekti organizacije (ako je različito).

Dodatak X.

Potvrda o odobrenju organizacije za proizvodnju iz Priloga I. (Part 21.) pododjeljka G –EASA Obrazac 55

Stranica 1. od ...

[DRŽAVA ČLANICA] (*)

članica Europske unije (**)

POTVRDA O ODOBRENJU ORGANIZACIJE ZA PROIZVODNJU

Referentna oznaka [ŠIFRA DRŽAVE ČLANICE (*).21G.XXXX

Sukladno Uredbi (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbi Komisije (EZ) br. 1702/2003, dok su na snazi i pod dolje navedenim uvjetima, [NADLEŽNO TIJELO DRŽAVE ČLANICE] ovim potvrđuje da je:

[NAZIV I ADRESA ORGANIZACIJE]:

kao organizacija za proizvodnju, u skladu s Prilogom I. (Part 21.) pododjeljkom G Uredbe (EZ) br. 1702/2003, odobrenu za proizvodnju dijelova i uređaja navedenih u dodatku ovog certifikata te za izdavanje pripadajućih certifikata.

UVJETI:

1. Odobrenje je ograničeno s priloženim uvjetima odobrenja, i
2. Ovo odobrenje ovisi o usklađenosti s postupcima navedenim u odobrenom Priručniku organizacije za proizvodnju, i
3. Ovo odobrenje vrijedi sve dok odobrena organizacija za proizvodnju ispunjava zahtjeve Priloga I. (Part 21.) Uredbi [(EZ) br. 1702/2003].
4. Podložno ispunjavanju gore navedenih uvjeta, razdoblje valjanosti ovog odobrenja je neograničeno, osim ako se od odobrenja prethodno odustane, ako se zamijeni, privremeno ili trajno oduzme.

Datum prvog izdavanja:

Datum ove revizije:

Broj revizije:

Potpis:

Za nadležno tijelo: [IDENTIFIKACIJA NADLEŽNOG TIJELA (*)]

EASA Obrazac 55a, 2. izdanje

(*) ili EASA, ako je nadležno tijelo EASA.

(**) Briše se za države koje nisu članice EU-a.

[DRŽAVA ČLANICA] (*) članica Europske unije (**)	Uvjeti odobrenja	TA: [ŠIFRA DRŽAVE ČLANICE (*)].21G.XXXX
Ovaj dokument je dio Potvrde o odobrenju organizacije za proizvodnju broj [ŠIFRA DRŽAVE ČLANICE (*)].21G.XXXX, izdanog: Naziv organizacije:		
Odjeljak 1. PODRUČJE RADA:		
PROIZVODNJA	PROIZVODI/KATEGORIJE	
Za pojedinosti i ograničenja vidjeti priručnik organizacije za proizvodnju, odjeljak xxx.		
Odjeljak 2. SJEDIŠTA ORGANIZACIJE:		
Odjeljak 3. POVLASTICE:		
Organizacija za proizvodnju, u okviru svojih uvjeta odobrenja i u skladu s postupcima navedenim u Priručniku organizacije za proizvodnju, ima pravo koristiti povlastice iz točke 21A.163, pod sljedećim uvjetima:		
[zadržite samo primjenjivi tekst]		
Prije izdavanja odobrenja projekta proizvoda može se izdati EASA Obrazac 1, samo za potrebe sukladnosti.		
Izjava o sukladnosti ne smije se izdati za neodobreni zrakoplov.		
Održavanje se smije provoditi u skladu s odjeljkom xxx priručnika organizacije za proizvodnju, sve dok se ne traži sukladnost s propisima u pogledu održavanja,		
Dozvola za letenje može se izdati u skladu s odjeljkom yyy Priručnika organizacije za proizvodnju.		
Datum prvog izdavanja:	Potpis:	
Datum ove revizije:		
Broj revizije:	Za [IDENTIFIKACIJA NADLEŽNOG TIJELA (*)]	

EASA Obrazac 55b, 2. izdanje

(*) Ili EASA, ako je nadležno tijelo EASA.

(**) Ili EASA, ako je nadležno tijelo EASA.

Dodatak XI.

Pismo o suglasnosti – EASA Obrazac 65 – iz Priloga I. (Part 21.) pododjeljka F

[DRŽAVA ČLANICA (*)]

članica Europske unije (**)

PISMO O SUGLASNOSTI ZA PROIZVODNJU BEZ ODOBRENJA ORGANIZACIJE ZA PROIZVODNJU

[IME PODNOSITELJA ZAHTEVA]

[ZAŠTIĆENI NAZIV (ako je različit)]

[PUNA ADRESA PODNOSITELJA ZAHTEVA]

Datum (dan, mjesec, godina)

Referentna oznaka: [ŠIFRA DRŽAVE ČLANICE(**)].21F.XXXX

Poštovani,

Vaš sustav provjeravanja kontrole proizvodnje je ocijenjen te je utvrđeno je da je u skladu s Prilogom I. (Partom 21.) Uredbi [(EZ) br. 1702/2003] odjeljkom A pododjeljkom F.

Stoga smo, pod niže navedenim uvjetima, suglasni da se sukladnost niže navedenih proizvoda, dijelova i uređaja dokazuje u skladu s Prilogom I. (Part 21.) Uredbi [(EZ) br. 1702/2003] odjeljkom A pododjeljkom F.

Broj jedinica	Proizvod broj	Serijski broj
---------------	---------------	---------------

ZRAKOPLOV

DIJELOVI

Ovo pismo podliježe sljedećim uvjetima:

1. Pismo o suglasnosti vrijedi sve dok [naziv organizacije] ispunjava odredbe Priloga I. (Part 21.) Uredbi [(EZ) br. 1702/2003] odjeljka A pododjeljka F.
2. Zahtijeva se sukladnost s postupcima navedenim u priručniku [naziv organizacije], referentna oznaka/datum izdavanja
3. Pismo o suglasnosti prestaje vrijediti dana
4. Izjavu o sukladnosti koju je izdao [naziv organizacije] u skladu s odredbama iz točke 21.A.130 gore navedene Uredbe, ovjerava tijelo koje je izdalo ovo pismo o suglasnosti u skladu s postupkom iz gore navedenog Priručnika.
5. [Naziv organizacije] treba odmah obavijestiti tijelo koje je izdalo ovo pismo o suglasnosti o bilo kakvim izmjenama u sustavu kontrole proizvodnje koje bi mogle utjecati na nadzor, sukladnost ili plovidbenost proizvoda i dijelova navedenih u ovom pismu.

Za nadležno tijelo: [IDENTIFIKACIJA NADLEŽNOG TIJELA (*)2]

Datum i potpis

EASA 65 Obrazac, 2. izdanje

(*) Ili EASA, ako je nadležno tijelo EASA

(**) Briše se za države koje nisu članice EU-a

*PRILOG II.***Uredba stavljena izvan snage s njezinim uzastopnim izmjenama**

Uredba Komisije (EZ) br. 1702/2003	(SL L 243, 27.9.2003., str. 6.).
Uredba Komisije (EZ) br. 381/2005	(SL L 61, 8.3.2005., str. 3.).
Uredba Komisije (EZ) br. 706/2006	(SL L 122, 9.5.2006., str. 16.).
Uredba Komisije (EZ) br. 335/2007	(SL L 88, 29.3.2007., str. 40.).
Uredba Komisije (EZ) br. 375/2007	(SL L 94, 4.4.2007., str. 3.).
Uredba Komisije (EZ) br. 287/2008	(SL L 087, 29.3.2008., str. 3.).
Uredba Komisije (EZ) br. 1057/2008	(SL L 283, 28.10.2008., str. 30.).
Uredba Komisije (EZ) br. 1194/2009	(SL L 321, 8.12.2009., str. 5.).

PRILOG III.

Korelacijska tablica

Uredba (EZ) br. 1702/2003	Ova Uredba
članak 1. stavak 1.	članak 1. stavak 1.
članak 1. stavak 2.	članak 1. stavak 2. točke (a) do (h)
—	članak 1. stavak 2. točke (i) do (j)
članak 2. stavci 1. i 2.	članak 2. stavci 1. i 2.
članak 2. stavak 3.	—
članak 2.a stavak 1., uvodna rečenica	članak 3. stavak 1., uvodna rečenica
članak 2.a stavak 1., točke (a) i (b)	članak 3. stavak 1., točke (a) i (b)
članak 2.a stavak 1., točke (c) i (d)	—
članak 2.a stavci 2. do 5.	članak 3. stavci 2. do 5.
Članak 2.b	Članak 4.
članak 2.c stavak 1.	Članak 5.
članak 2.c stavci 2. i 3.	—
Članak 2.d	Članak 6.
članak 2.e, prvi stavak	Članak 7.
članak 2.e, drugi stavak	—
članak 3. stavci 1. i 2. i prva rečenica točke 3.	članak 8. stavci 1., 2. i 3.
članak 3. stavak 3. druga rečenica i stavci 4. i 5.	—
članak 3. stavak 6.	—
članak 4. stavci 1. i 2. i prva rečenica točke 3.	članak 9. stavci 1., 2. i 3.
članak 4. stavka 3. druga rečenica i stavci 4., 5. i 6.	—
—	Članak 10.
—	Članak 11.
članak 5. stavak 1.	Članak 12.
članak 5. stavci 2. do 5.	—
Prilog	Prilog I.
—	Prilog II.
—	Prilog III.